

Münasibətlərin inkişafına yeni təkan

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Rusiyaya işgüzar səfər edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin dəvəti ilə aprelin 22-də Moskvaya işgüzar səfərə gedib. Moskvanın Vnukovo-2 beynəlxalq hava limanında dövlətimizin başçısı qar-

şılıb. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Rusiya Prezidenti Vladimir Putin ilə təkbətək görüşü olub. Hər iki Prezident birgə nahar ediblər.

Moskvada Prezident İlham Əliyevin və Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin Baykal-Amur Magistra-

lının 50 illik yubileyi münasibətilə dəmir yolu sahəsinin veteranları və işçiləri ilə birgə görüşü keçirilib.

Bununla da Prezident İlham Əliyevin Rusiyaya işgüzar səfəri başa çatıb.

"Dəmir yumruğu"un ikinci zərbəsi

Terrorçu, separatçı, silah-sursat, rüşvətxor və korrupsioner senator, kongresmen və deputat daşınan yolun əbədi qapadılması

Əməliyyat zamanı Laçın dəhlizinə nəzarət tam şəkildə ələ alındı, burada nəzarət-buraxılış məntəqəsi yaradıldı.

Beləliklə, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü tam təmin olundu! 105 ildə ilk dəfə olaraq Azərbaycan öz sərhədlərini tam nəzarətə götürdü!

Erməni yana-yana, qovrula-qovrula qaldı.

Əvvəlcə "humanitar fəlakət" şousu düzəldilər!

Xeyri olmadı!

Sonra İrəvandan 20 TIR yardım gətirdilər və yalnız Laçın yolu ilə Xankəndiyə çatdıracaqlarını boyan etdilər!

Yenə xeyri olmadı!

Sonra "böyük bacı" işə qarışdı, Paris meri 8 TIR yardım götirdi.

Qapı ağzında qaldı.

Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev dediyini yeritdi və sonadək üstündə dayandı:

Xankəndiyə yardım yalnız Yevlax-Ağdam yolu ilə gətirib bilər!

Doyunca günün altında oturaraq "günəş vannası" qəbul edildikdən sonra yardım daşıyanlar kor-peşman İrəvana qayıtdılar.

Necə deyərlər, təkə-təkə gəlib, yığa-yığa getdilər!

Azərbaycan işə 44 günlük Zəfər müharibəsindən sonra ərazi bütövlüyünü bərpa etməklə daha bir qələbəyə imza atdı!

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Rusiyaya işgüzar səfər edib

Münasibətlərin inkişafına yeni təkan

Moskvanın Vnukovo-2 beynəlxalq hava limanında qarşılama

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin dəvəti ilə aprelin 22-də Moskvaya işgüzar səfər edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Moskvanın Vnukovo-2 beynəlxalq hava limanında dövlətimizin başçısını Rusiya xarici işlər nazirinin müavini Mixail Qaluzin və digər rəsmi şəxslər qarşıladılar.

Azərbaycan və Rusiya prezidentləri birgə nahar ediblər

Aprelin 22-də Moskvada Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin birgə nahar ediblər.

Prezident İlham Əliyevin Prezident Vladimir Putinlə təkbətək görüşü olub

Aprelin 22-də Moskvada Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin ilə təkbətək görüşü olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevi salamlayan Rusiya Prezidenti Vladimir Putin dedi:

- Hörmətli İlham Heydər oğlu. Gəldiyiniz üçün sağ olun.

Bu günlərdə BAM-ın (Baykal-Amur Magistralının) 50 illiyini qeyd edirik. Hamı yaxşı bilir ki, hökumət komissiyasına rəhbərlik edən atanız dəfələrlə tikintiyə baş çəkərək bu məsələdə çox əhəmiyyətli rol oynayıb. Əslində o, bütün Sovet İttifaqı üçün mühüm olan bu nəhəng layihənin təşkilatçılarından biri olub. Biz təkcə bu barədə bilməklə kifayətlənmirik, həm də bunu xatırlayırıq və ona çox minnətdarıq, onun xatirəsinə yad edirik.

Bu gün bizim həm də BAM-ın veteranları ilə görüşümüzlə olacaq, danışılacaq bir çox mövzu var. İndi biz, -yəqin ki, Siz bu barədə bilirsiniz, -Şərq poliqonu adlı marşrutu inkişaf etdiririk, həm BAM, həm də Transsib onunla bağlıdır. Beləliklə, bütün bunlar bu gün də bizim üçün əhəmiyyətlidir, həm də çox böyük əhəmiyyətə malikdir.

Düşünürəm, hətta əminəm ki, atanızın bu nəhəng layihənin həyata keçirilməsinə sərf etdiyi bütün səylər, zəhmət çəkdiyi illər bu gün də təkcə Rusiya üçün deyil, həm də bütün Müstəqil Dövlətlər Birliyi üçün mühüm rola malikdir. Onu nəzərdə tutu-

ram ki, bir çox tərəfdaşlarımız bu və digər dərəcədə bu nəqliyyat arteriyasından istifadə edirlər.

Əlbəttə, bizim yüksək səviyyədə olan və inkişaf edən iktisadi münasibətlərimizdən danışmaq imkanımız olacaq. Əmtəə dövriyyəyimiz artır; o, artıq 4 milyard dollardan da çoxdur. Dollar ekvivalentində desək, Azərbaycan iqtisadiyyatına yatırılan Rusiya investisiyası 6 milyarddır. Hökumətlərarası komissiya fəal işləyir. İqtisadiyyatın real sektorunda, kooperasiyada, infrastrukturada əməkdaşlığın bir çox maraqlı istiqamətləri var, zəminə, onların bir neçəsi ölkələrimizin ictimaiyyətinə məlumdur.

Sözsüz ki, regionda təhlükəsizliyin təmin edilməsi ilə bağlı vəziyyətdən də danışacağıq. Bir çox məsələlər var ki, onlar olduqca həssasdır. Biz Sizinlə onların hər birini müzakirə edəcəyik.

Sizi görməyimiz çox şadıq. Xoş gəlmisiniz.

◆ ◆ ◆

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev dedi:

- Hörmətli Vladimir Vladimiroviç. Dəvətə görə sağ olun. Yenidən bir çox maraqlı istiqamətlər var, zəminə, onların bir neçəsi ölkələrimizin ictimaiyyətinə məlumdur.

tədbirdə iştirakla bağlı dövlətimizə görə ayrıca təşəkkürümü bildirirəm. Rusiya rəhbərliyinin, həmçinin ictimaiyyətinin Heydər Əliyevin xatirəsinə göstərdikləri ehtiramı Azərbaycanda yüksək qiymətləndiririk. Qeyd etdiyiniz kimi, Heydər Əliyev oğlu Əliyev vaxtilə Ümumittifaq tikintisi adlandırılan bu nəhəng layihənin həyata keçirilməsində fəal iştirak edib və onun reallaşdırılmasına öz töhfəsini verib. Ona görə bizim üçün əlbəttə ki, bu tədbirdə iştirak etmək çox xoşdur və böyük şərəfdir. Bu gün bu qlobal layihənin həyata keçirilməsinə öz töhfəsini verən insanlarla da görüşəcəyik.

Bugünkü görüşə görə bir daha minnətdarlığımı bildirirəm və əminəm ki, bu, münasibətlərimizin inkişafına yeni təkan verəcək.

Sağ olun.
Prezident Vladimir Putin: Sağ olun.

Azərbaycan və Rusiya prezidentlərinin Baykal-Amur Magistralının 50 illik yubileyi münasibətilə dəmir yolu sahəsinin veteranları və işçiləri ilə birgə görüşü keçirilib

Aprelin 22-də Moskvada Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin Baykal-Amur Magistralının 50 illik yubileyi münasibətilə dəmir yolu sahəsinin veteranları və işçiləri ilə birgə görüşü keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə çıxış edən Rusiya Prezidenti Vladimir Putin dedi:

- Hörmətli İlham Heydər oğlu. Öziz dostlar.

Yarım əsr əvvəl - elə bu günlərdə Baykal-Amur Magistral xəttinin tikintisinə başlandı. Bu, dünyanın ən böyük dəmir yolu arteriyalarından biridir, gələcəyin əsl yoludur. Təbii ki, bunu icra edənlərin, bu layihəni həyata keçirənlərin çoxu üçün, - o vaxt deyirdilər və indi də bunu təsdiq etməklə, - BAM bütöv bir nəslin arzularının və romantik istəklərinin simvoludur.

BAM, həmçinin Sovet İttifaqının hər yerindən olan iki milyon gəncin nəhəng əməyinin və cəsarətinin təəcəssümüdür. Onlar dünya tarixində tay-bərabəri olmayan, hər mənada bənzərsiz bir layihə həyata keçirdilər.

Bu gün biz görürük ki, BAM əsasən XXI əsr üçün global logistikani müəyyən edir. Ölkəmiz Sibirin və Uzaq Şərqi mənimlənməsi və inkişafı, Sakit Okeana doğru yük daşımalarının genişləndirilməsi üçün çox böyük imkanlar əldə etmişdir. Birbaşa deyərək ki, indiki mərhələdə Şərqi dönməz möhür Baykal-Amur Magistralı sayəsində mümkün olmuşdur.

Görüşümüzün iştirakçıları BAM-ın tikintisinə başlanmasında münasibətilə təbrik etmək istəyirdim. Burada ilk növbədə, dəmir yolu sənayesinin, tikinti sənayesinin, dəmir yolu qoşunlarının veteranları haqqında danışmaq istəyirdim. Mən bu münasibətilə sizinlə həm çətinliyi, həm də qələbələri bölüşürəm, sizinlə hər şeyə sahib olan qohumlarımızı, yaxınlarımızı, dostlarımızı, həmkarılarımızı və xidmət

yoldaşlarımızı təbrik etmək istəyirdim. İndi veteranlara müraciət edirəm, orada hər şey vardı, tonqallar ətrafında məhənlər oxunurdu, amma ən əsas, çətin və ağır zəhmət idi.

Göstərdiyiniz əmək şücaətinə, çətin vaxtlarda, keçən əsrin 90-cı illərində həyatınızın ədalətli sadiq qaldığınıza, əmək kollektivlərinizi qoruyub saxladığınıza, BAM-ın etibarlı işini təmin etdiyinizə görə hamımızın, sizinlə bərabər çalışan hər kəsin qarşısında baş əyirəm.

Bu gün BAM-da yaşayan və işləyən, qabaqcılların şanlı önəmlərini davam etdirən, bu ən mühüm dəmir yolu xəttinin yenidən qurulmasında, inkişafında və ona xidmət göstərilməsində iştirak edən hər kəsə ən səmimi sözlərimi ifadə etmək istəyirəm.

Bildiyiniz kimi, şücaətli əməyə görə təşəkkür və minnətdarlıq əlaməti olaraq, tikinti və dəmir yolu sənayesi veteranlarımızın və işçilərinin yüksək dövlət mükafatları ilə təltif edilməsi haqqında fərman imzalanıb.

BAM-ın tikintisinə başlanmasının yarım əsrlik yubileyi münasibətilə Azərbaycan Prezidenti İlham Heydər oğlu Əliyevi şəxsən təbrik etməkdən çox məmnunam. Onun atası, - bunu bildiyiniz kimi, şücaətli əməyə görə təşəkkür və minnətdarlıq əlaməti olaraq, tikinti və dəmir yolu sənayesi veteranlarımızın və işçilərinin yüksək dövlət mükafatları ilə təltif edilməsi haqqında fərman imzalanıb.

Bu işdə ona böyük bilik və təcrübə, idarəçilik istedadı, ən mürəkkəb

problemləri həll etmək bacarığı və əlbəttə ki, xüsusi şəxsi keyfiyyətlər, ilk növbədə, çalışdığı insanlara qayğıkeş, hörmətli münasibət kömək etdi və o, bu nəhəng problemləri həll edə bildi. O, özü BAM-ın obyektlərində oldu, inşaatçılar, yeni qəsəbə və şəhərlərin sakinləri ilə söhbət etdi. Nəco deyərək, rahatlıqla ona yaxınlaşa, problemlərini danışa, cari məsələləri müzakirə edə bilərdi.

Bilirəm ki, bizim görüşümüzə Heydər Əliyev oğlu ilə birlikdə çalışanlar da iştirak edirlər. Sizdən xahiş edirdim ki, mütləq xatirələrinizi bölüşsünüz, Heydər Əliyev oğlunun həyatında oynadığı rolda danışsınız.

Onu da əlavə edim ki, Heydər Əliyev oğlunun dostları ilə azərbaycanlı layihəçiləri və inşaatçıları BAM-ın tikintisi zamanı stansiya kompleksləri olan iki qəsəbə - Ulkan və Anqoyanı salıblar və hazırda Xabarovsk diyarında və Yaku-

tiyada Baykal-Amur Magistral xəttinin hissələrinin yenidən qurulması və müasirləşdirilməsində iştirak edirlər. Rusiya-Azərbaycan əməkdaşlığının digər sahəsi bu gün BAM-ın miqyasına və tarixi əhəmiyyətinə uyğundur. Söhbət "Şimal-Cənub" nəqliyyat dəhlizinin inkişafından gedir. Əslində, o, Şimal dənizi marşrutunu Fars körfəzi ilə birləşdirir və ya demək olar ki, birləşdirir bilər və birləşdirir.

Həqiqətən ümumittifaq tikinti layihəsinə çevrilən və bütün İttifaq respublikalarının mənafeyinə xidmət edən BAM kimi, "Şimal-Cənub" nəqliyyat dəhlizi də ən geniş beynəlxalq əməkdaşlığın nümunəsinə çevrilmişdir. Söhbət Avrasiya və global Cənub ölkələrinin sürətli iqtisadi və sosial inkişafı məqsədilə yeni logistik marşrutların formalaşdırılmasından gedir.

Bir daha vurğulamaq istəyirdim, biz bütün maraqlı dövlətləri bu layihədə iştirakə dəvət edirik, gözləyirik ki, bu layihədə BAM inşaatçıların - ümumi məqsədlərin birləşdirdiyi müxtəlif millətlərdən olan insanların ən yaxşı, zamanın ənənəvi dostluq və qarşılıqlı yardım önəmlərindən mütləq istifadə ediləcək.

Biz öz tərəfimizdən tərəfdaşlığımıza Asiya-Sakit okean regionunun sürətli inkişaf edən bazarlarına çıxış təklif etməyə hazırıq. Bu məqsədlə qabaqcıl texnologiyalar əsasında BAM və Trans-Sibir dəmir yollarının sürətli modernləşdirilməsi, bütün Şərqi poliqonu dəmir yolu xəttinin inkişafı planlarını həyata keçirmək niyyətindəyik.

Bu planların həyata keçirilməsi ölkəmizin birliyinin möhkəmləndirilməsi, siyasi və iqtisadi suverenliyi-

zimiz üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir. Təsəffüf deyil ki, Rusiyanın Şərqi sərəhədlərinə kommunikasiya yollarının yaradılması ideyaları XIX-XX əsrlərin əvvəllərində görkəmli siyasətçilər və ictimai xadimlər tərəfindən irəli sürülüb.

Bələ ki, 1908-ci ildə Pyotr Stolipin o dövrdə həqiqətən parlamentin yuxarı palatası rolunu oynayan Dövlət Şurasının iclasında Amur dəmir yolunun tikintisi layihəsini müdafiə etdi, bunun sayəsində Trans-Sibir dəmir yolu tamamilə ölkəmizin ərazisindən keçdi.

Mən tam əminəm ki, Şərqi poliqonunun inkişafı üçün yeni böyük vəzifələr əsl döyüşçülər, məsələn, BAM komandası nail ola bilər. Bu, məqsədlərinə necə çatmağı bilən güclü xarakterə malik insanların xüsusi birliyi-

BAM icmasının yaranmasına ürəkdən sadam. O, necə deyərək, BAM-da iştirak edən hər kəsi - veteranları, Rusiyadan, keçmiş sovet respublikalarından və digər dövlətlərdən olan mütəxəssisləri birləşdirir. BAM inşaatçıların dostluğunu canlandırmağın və möhkəmləndirməyiniz, gənclərə insanları tələyin, bu nəhəng layihənin şərəfli tarixində danışmağın və təbii ki, veteranlara yardım göstərməyiniz vacibdir.

BAM inşaatçıların dəstəklənmək üçün təkcə ictimai söylər deyil, təbii ki, dövlətin konkret addımları da lazımdır. BAM inşaatçıları çox vaxt ağır şəraitdə - müvəqqəti daxmalarda və kazarmalarda yaşayırdılar. İndi, hazırkı mərhələdə bu, şübhəsiz ki, bələ olmalıdır.

Bununla əlaqədar qeyd etmək istəyirdim ki, Rusiya Federasiyası Hökuməti artıq Baykal-Amur Magistralının Tinda, Severobaykalsk, Neryunqri, Komsomolsk-na-Amur kimi əsas şəhərlərinin hertərəfli sosial-iqtisadi inkişafı planlarını təsdiq edib.

Söhbət onların nəqliyyat infrastrukturunun, mənzil-kommunal təsərrüfatının genişləndirilməsi, mənzil-qonduqularının, idman obyektlərinin əsaslı təmirindən və tikintisindən gedir. Təbii ki, biz mütləq müasir evlər, yeni yaşayış binaları tikəcək, ümumilikdə bu gün BAM-da yaşayan və işləyənlər üçün layiqli şərait yaradacağıq.

Diqqətinizə görə çox sağ olun. Sözü məmnuniyyətlə qonağımıza və dostumuza vermək istəyirdim. Buyurun, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev, söz Sizinindir.

Arda 3-cü sah.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Rusiyaya işgüzar səfər edib

Münasibətlərin inkişafına yeni təkan

Azərbaycan və Rusiya prezidentlərinin Baykal-Amur Magistralının 50 illik yubileyi münasibətilə dəmir yolu sahəsinin veteranları və işçiləri ilə birgə görüşü keçirilib

Əvvəlki 2-ci sahə.

Prezident İlham Əliyev çıxış edərək dedi:

- Möhtərəm Vladimir Vladimiroviç!

Öziz dostlar!

İlk növbədə, Vladimir Vladimiroviç, bugünkü tədbirdə iştirak üçün dövlətimizə görə Sizə təşəkkürümü bildirmək istədim. Bu gün BAM-ı inşa edənlərin, heyətlərin, gəncliklərinin Ümumittifaq tikintisinə həsr edilən əhatəsində olmaq mənim üçün böyük şərəfdir.

Habelə Baykal-Amur Magistralının inşasına başlanmasının 50 illiyi münasibətilə bütün inşaatçıları, mütəxəssisləri, bütün BAM-çıları təbrik etmək istədim.

Vladimir Vladimiroviç qeyd etdi ki, bu tikinti Sovet İttifaqının bütün respublikalarını birləşdirib, bu, həqiqətən də belədir, onun Ümumittifaq tikintisi adlandırılması təsadüfi deyil. Biz, əlbəttə, fəxr edirik ki, Azərbaycan inşaatçıları və mütəxəssisləri də bu tikintidə fəal iştirak ediblər, Vladimir Vladimiroviç qeyd etdiyi kimi, iki dəmir yolu stansiyasını inşa ediblər.

Əlbəttə, Heydər Əlirza oğlu Əliyevin xatirəsinə dərin ehtiramla görə Vladimir Vladimiroviç xüsusi təşəkkürümü bildirmək istədim. Biz yaxşı bilirik ki, 2000-ci illərin əvvəllərində ölkələrimiz arasındakı dostluq və mehriban qonşuluq münasibətlərinin əsasını məhz Vladimir Vladimiroviç Putin və Heydər Əlirza oğlu Əliyev qoyublar. Vladimir Vladimiroviç 2001-ci ildə Azərbaycan səfər edib və bu, bizim bu gün birlikdə keçdiyimiz böyük yolun başlanğıcı olub.

Bu gün biz iki ildən artıqdır ki, müttəfiqlik qarşılıqlı fəaliyyəti çərçivəsində həyata keçirilən əməkdaşlığımızın bir çox planlarının icra edilməsi məsələlərini müzakirə etdik. Əlbəttə, Heydər Əliyev amili dövlətlərarası münasibətlərimizdə həmişə mühüm rol oynayıb və oynayacaqdır. Çünki o, Moskvada bu binada, Kremldə işlədiyi vaxtda sovet dövlətinin və ona tapşırılan sahənin inkişafına rəvac vermək üçün böyük səylər göstərib. Onlardan biri də nəqliyyat sahəsi idi.

Biz, həmçinin BAM-çılara və inşaatçılara, Rusiyanın bütün nəqliyyatçılarına Heydər Əlirza oğlunun xatirəsinə ədəbliklərini görə minnətdarlıq - Anqoya qəsəbəsindəki vağzal onun adı daşıyır. BAM-çıların da yaxşı bildiyi kimi, o, Bratskdan Vladivostoka və Naxodkaya qədər çətin şəraitdə, demək olar ki, piyada, qatarla, vertolyotla uzun bir yol qət edərək, on gün ərzində BAM-çılarla sevincini və kədərinə bölüşüb.

Onu da xatırlayırıq ki, o, qayıdanda yalnız sovet dövlətinin həyata keçirə biləcəyi tikintinin miqyasından deyil, ilk növbədə, ən çətin şəraitdə, beşən daim donmuşluq içində olan keçilməz meşələrdə, yolsuzluq şəraitində heyətlərinin riskə atan BAM-çıların fədakarlığından təsirlənmişdi. Çünki bu insanlar demək olar ki, hər gün sücaət göstərərək, mücüzələr yaradaraq, sovet dövlətinin və bu gün isə həm Rusiyanın, həm də qonşu ölkələrin gələcək inkişafının müqəddəratını əvvəlcədən təyin edərək, uzun illər - 50 il və ya daha çox müddət ərzində həm regional, həm də beynəlxalq əməkdaşlığın inkişafı üçün xüsusi töhfə vermişdilər. Biz körpülərin yüksək sürətlə tikintisi, daimi donmuşluq şəraitində alt qatların dol-

Bu gün sevindirici haldır ki, müasir Rusiya-Azərbaycan münasibətləri dostluq, qarşılıqlı anlaşma, qarşılıqlı dəstək və məqsədyönlülük kimi möhkəm təməl əsaslanır. Bu gün biz, Vladimir Vladimiroviçin qeyd etdiyi kimi, təkcə böyük nəqliyyat layihələri həyata keçirmirik, həm də "Şimal-Cənub" beynəlxalq nəqliyyat dəhlizinin yaradılmasında fəal iştirak edirik, həm iqtisadi, həm siyasi, enerji, humanitar və bir çox digər sahələrdə fəal əməkdaşlıq aparırıq.

"Şimal-Cənub" nəqliyyat dəhlizinə gəldikdə, bu gün Vladimir Vladimiroviçlə bu məsələni bir daha ətraflı müzakirə etdik. Hökumət üzvlərinə müvafiq təlimatlar verilib. Əminəm ki, yaxın vaxtlarda bütün məsələlər razılaşdırılacaq və biz daha bir möhtəşəm layihənin icrasına başlayacağıq.

Bildirməliyəm ki, Azərbaycan ərazisində Azərbaycan-Rusiya sərhədini Azərbaycan-İran sərhədi ilə birləşdirən dəmir yolu mövcuddur. Lakin yükqondoruların tələbatları bizə bu yolun yeni hissələrinin inşa edilməsinin zərurətini dikte edir ki, biz bu yolda yük daşımağını artırmaqla və bununla Şimaldan Hind okeanına unikal nəqliyyat yolunu təmin edək.

Bu tədbirdə iştirak etdiyim üçün bir daha minnətdarlığımı bildirmək, bütün BAM-çıları yubiley münasibətilə təbrik etmək, Azərbaycan, Rusiya və bütün MDB ölkələrinin inşaatçılarına yeni uğurlar və nailiyyətlər arzulamaq istəyirəm.

Təşəkkür edirəm.

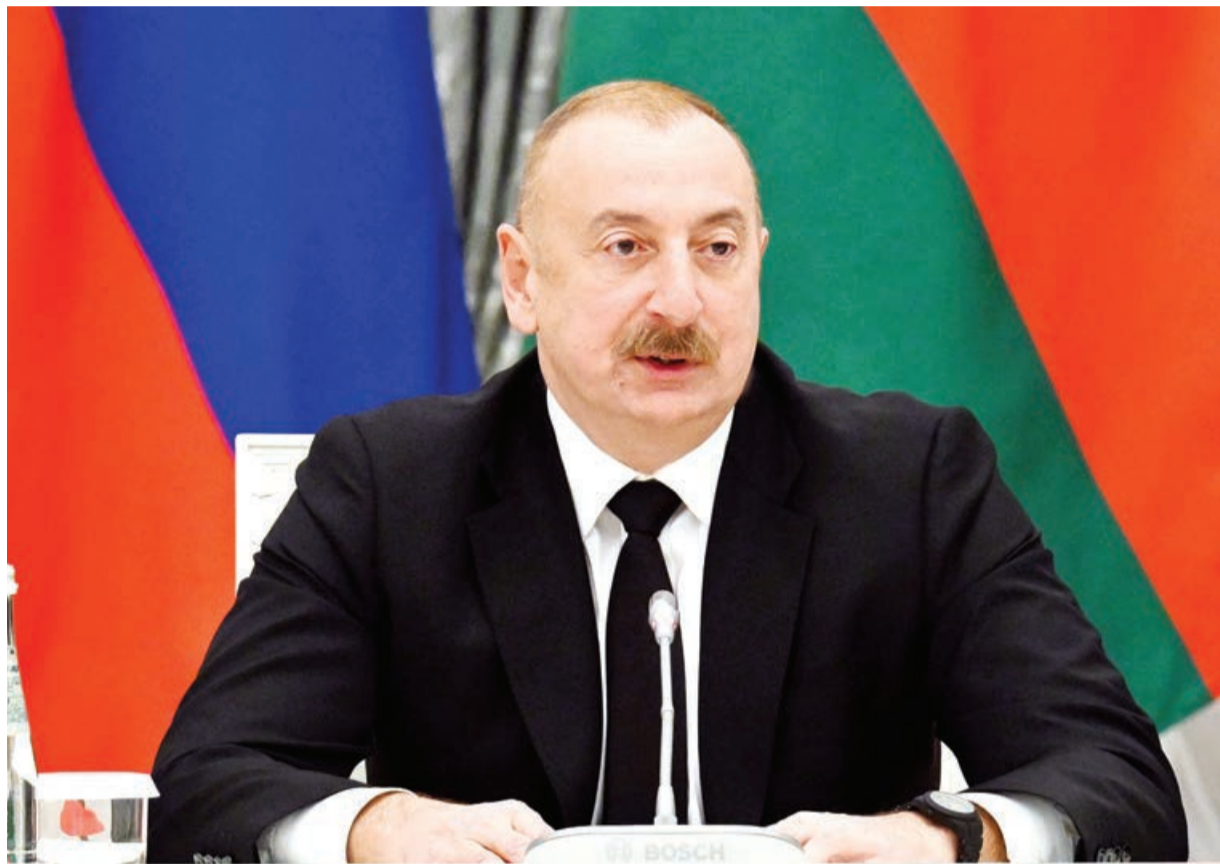
Prezident Vladimir Putin: Yefim Vladimiroviç Basın SSRİ nəqliyyat tikintisi nazirinin müavini işləyib, o, Heydər Əlirza oğlu ilə də ünsiyyətə ölb, onunla görüşüb, faktiki olaraq birgə işləyiblər. Hazırda o, "BAM birliyi" ictimai təşkilatının prezidentidir.

Yefim Basın dedi:

- Çox sağ olun, hörmətli Vladimir Vladimiroviç! Hörmətli İlham Heydər oğlu!

Əvvəlcə "BAM birliyi" adından Prezidentimizə BAM-ın bərpasına görə minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Bu tikinti həyatımızın ən vacib işidir. Siz texminən belə de dediniz. BAM-dan həqiqətən də iki milyona yaxın insan keçib. Əsasən onlar bu böyük işdə iştirak etməyə həvə göstərən gənclərdir. İnanılmaz səylər və çətinliklərə, ekstremal şəraitə baxmayaraq, yol tikildi. 1990-cı illərdə BAM-a "heç yerə getməyən yol" damğası vurulanda, biz bunu dəhşətli ədalətsizlik kimi qəbul etdik. Bu, olub. Buna görə də insanları dəstəkləmək üçün 25 il bundan əvvəl biz "BAM birliyi" ictimai təşkilatını yaratdıq, hansı ki, indi ölkəmiz 54 regionundan 50 mindən çox veteranı birləşdirir. BAM-ın inşasına başlanmasının 50 illiyinin qeyd olunması haqqında fərmamız isə insanlarda əvvəlki həvəsi oyadı, yerı gəlmişkən, Siz də onun haqqında danışmışsınız. Bu günlərdə hər yerdə veteranların gənclərlə, məktəblilərlə, tələbələrle görüşləri keçirilir. Veteranlar BAM-ı necə tikdikləri və çətinliklərə necə sinə gərdikləri barədə danışirlar.

"Bamstroyput", "Bamtransvriyrom", "Bamstroyemkhanizasiya", körpü dəstələri, mexanikləşdirilmiş kəlonlar kimi məşhur təsərrüfatımız fəal işləyir, bu gün qonşu Ruslan Baysarovun rəhbərliyi ilə "Bantunnelstroy-Most" artıq praktik olaraq Severomysk tunelində, onun ikinci xəttində işlərə başlayır. Bu, çox vacibdir. İnsanlar inşaatçıların əmək şücaətini unudulmadığına sevinirlər. BAM bizi nəhəng tikintilərin genişləndirilməsi təcrübəsi ilə zənginləşdirib. Biz körpülərin yüksək sürətlə tikintisi, daimi donmuşluq şəraitində alt qatların dol-

durulması, - hətta o vaxtlar öyrənmək üçün bizə çinlilər gəlirdilər, - tektonik qırılmalar və güclü su axınları şəraitində tunellərin keçməsi təcrübəsinin inkişaf etdirmişik. BAM-ın inkişafı üçün genişmiqyaslı layihə ilə bağlı qərarımızı hamımız böyük həvəslə qəbul etdik.

Bu gün magistrallar yolda iş aparır. Magistrallar tikiləcək. Təəssüf ki, çox vaxt itirildi. Ancaq ümid edirik ki, Şərqi poliqonunun inkişafı məsələsi yalnız yollar şəbəkəsi ilə bitməyəcək. Axı, BAM zonasının inkişafı üçün çox böyük iş görülməlidir, bu isə Rusiyanın tövbə ehtiyatlarını üçdəbiridir, tam Məndeleylev cədvəlidir. Eyni zamanda şübhəsiz, Şimal ekstremal şəraitindəki tikinti təcrübəmizə də tələbat olacaqdır. BAM-ın ümumxalq tikintisi adlandırılması təsadüfi deyil. Onun tikintisində həqiqətən də bütün ölkə iştirak edib. BAM-da tikilməsi 60 stansiyaatrafı qəsəbənin yarısından çoxu Rusiyanın və Azərbaycanın daxil olmaqla, demək olar ki, bütün sovet respublikalarının müxtəlif bölgələrində nümayəndələri tərəfindən inşa olunub.

Hökumət tərəfindən, artıq dediyiniz kimi, tikintiyə Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini Heydər Əlirza oğlu Əliyev nəzarət edirdi. O, möhkəm iradəli, böyük erudisiyaya malik və səriştəli bir insan idi. O, mənim tələyimdə də əhəmiyyətli rol oynayıb. Mənim tələyimdə o, BAM-ın tikintisi rəisi - SSRİ nəqliyyat tikintisi nazirinin müavini vəzifəsinə təyin edilməyimdə də mühüm rol oynayıb. Heydər Əliyevin BAM-a gəlişini dəqiq xatırlayıram. 1984-cü ilin iyun ayı idi. Bu, bütün BAM boyu "qızıl birləşmənin" ərafəsi ili idi. Görünlik pik nöqtəsinə çatmışdı. İvan Varşavski və Aleksandr Bondarin rəhbərlik etdikləri bütün briqadalar bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqədə idilər. Lakin onların yolunda, xüsusən, böyük körpülər və tunellər kimi bir çox maneələr var idi. Məhz bu problemlərin həlli üçün Heydər Əlirza oğlu Əliyev BAM-a gəldi. Təxminən on gün bizimlə bir yerdə qaldı. Bu səfər zamanı o, məni tikintisi o vaxt cədvəldən geri qalan Kodar tu-

nelinin vəziyyətini öyrənmək üçün iki baş idarənin rəisi ilə birlikdə vertolyotla həmin əraziyə göndərdi. Obyektin işə salınmasına cəmi altı ay qalmışdı. Biz tunelin sonuna çatmağa müvəffəq olduq, geri qayıdanda isə onun tavanı çökdü. Məsələ orasıdır ki, tunel daimi donmuşluq şəraitində inşa edilmişdi. Təəssüf ki, tuneli inşa edənlər qazma işlərində iroləşmələri də, tunelin çuqun tubinqlə qoyulması işində yubanmışdılar.

Təbii ki, biz vəziyyəti barədə Heydər Əlirza oğluna məlumat verməli olduq. Gözləntilərimizin oksini ola bilər, o, yaranmış vəziyyəti sakit şəkildə qəbul etdi. Təkcə bunu dedi: "Yaxşı, burada Kodar tunelinə gedən kəşə yol inşa etmək lazımdır". Yadımdadır, Heydər Əlirza oğlu 15 kilometrlik tunelin girişinin necə çətinliyini qiymətləndirmək üçün Severomysk tunelinə emişmişdi. Bundan sonra, o, mürəkkəbliyə görə unikal olan bu obyektin inşası ilə bağlı ən aktual məsələlərin həll olunduğu böyük bir iclas keçirmişdi. Aydın idi ki, 1989-cu ildəki, yəni Baykal-Amur Magistralının istismara verildiyi ilə qədər tuneli tikmək mümkün olmayacaqdı. Buna görə 18 minlik yamaq olan ikinci xəttin inşası edilmişinə qərar verildi. Mən bu keçidi kiçik BAM adlandırdım. Çünki ilk komsomolçular birbaşa komsomolun 17-ci qurultayından sonra bu meydana, bu vağzallardan BAM-a yola düşürdülər. Onların bir çoxu burada, bu məsələni ətrafında öyləşiblər.

Çox sağ olun.

Prezident Vladimir Putin: Təşəkkür edirəm, Yefim Vladimiroviç. İki dəfə Rusiya Federasiyasının nəqliyyat naziri olmuş Gennadi Matveyevič Fədeyev də BAM ilə birbaşa əlaqəsi olan şəxsdir. Buyurun, Gennadi Matveyevič.

Gennadi Fədeyev dedi:

- Yubilyara - Baykal-Amur Magistralına həsr olunmuş belə qeyri-adi görüşdə iştirak etmək imkanı yaratdığına görə Sizə təşəkkür edirəm. Əvvəlcə nə demək istədim? İnsanlar məni "BAM nədiri" adlandırdılar, mən belə cavab verdim: "BAM insanlar deməkdir. BAM ti-

kiyyət sərəncamlarını imzalayan insanlardır. Onlar böyük insanlardır. BAM, tikinti üçün birbaşa şərait yaradan insanlardır. BAM, təbii ki, tikinti işlərini görən insanlar deməkdir. Yeni BAM, ilk növbədə, məhz bu deməkdir". Onu vurğulamaq istəyirəm ki, biz Heydər Əlirza oğlu haqqında danışanda insanlarda belə bir təəssüratın yaranmasını görürük: o, insanları çox sevir insan idi. O, kilometrlerlə dəhliz, tonlarla dəhliz, talelərlə, BAM-çıların bu və ya digər müddət ərzində işlədiyi şəraitlə maraqlandırdı. O, heyrotamiz rəhbər idi. Yalnız hansısa yekun məqamda o, təkrarən zəruri mövzuya yenidən qayıdaraq, işin daha səmərəli olması üçün sabah nə ediləcəyini və digər məsələləri düşünürdü.

Onunla şəxssən tanış olmaq şərəfinə nail olmuşam. Məsələ Nəqliyyat Yolları Nazirliyindəki kadrlarla bağlı idi. O, nəqliyyat sahəsinə də rəhbərlik etdiyi üçün məni onun yanına göndərdilər. Biz burada, Kremldə öyləşmişdik. İnsana dövlət məmuru kimi yox, məhz əsl insan kimi yanaşdı, nə üçün gəldiyini, narahatlığının nədən ibarət olduğunu soruşdu, insanla həqiqətən maraqlandırdı. O, vəziyyəti xəbər almağa başladı, - mən o vaxt nazir müavini vəzifəsində idim, - şəbəkədə vəziyyət necədir? Sonra isə dedi: "Partiyanın Mərkəzi Komitəsi Nəqliyyat Yolları Nazirliyində rəhbərliyinin gücləndirilməsi barədə qərar qəbul edib və sizə nəqliyyat yolları nazirinin birinci müavini vəzifəsi təklif olunur". Təbii ki, mən ona təşəkkür etdim. O, sözümdə davam edərək dedi: "Siz yarım ildir ki, nazir müavini işləyirsiniz, bu məsələləri həll edə bilmirsiniz və ümid edirik ki, siz bundan əlavə, daha çox iş görəcəksiniz". Ona söz verdim ki, çalışacağam. Həmin il şəbəkəyə 4 milyard 100 milyon ton yük daxil oldu. Belə bir həftə vaxt olmamışdı. İndi Sovet İttifaqı yoxdur, amma necə işləmək lazım olduğunu dair təlimatlar artıq o dövrdə müəyyən edilmişdi.

Baykal-Amur Magistralının tikintisinə kimin daha çox töhfə verdiyi barədə danışanda, əlbəttə ki, orada bir çox mütəxəssisin, alimin və digərlərinin çalışdığından bəhs edirik. Ancaq təcrübə, həyat yolu onun deməyə imkan verir ki, Heydər Əlirza oğlu BAM-a nəzarət edən rəhbərlərin ən yaxşısı idi. O, məhiyyətə etibarlı, BAM-ın həyata keçirilməsinə nail oldu. O illərin necə çətin olduğunu xatırlayırsınız, həmin çətin illərdə belə bir tikinti sahəsinə rəhbərlik etmək böyük hünər idi. Onu da vurğulamaq istəyirəm ki, inşaatçılar özləri də başa düşürdülər, məsələn, qayınların göyü işdən çıxarsalar, Severomysk tunelinə qarşılıqlılaşdırma proseslərə baş verə bilər. O vaxt ən çətin dövr idi. Yekdil olmaq, bir-birini anlamaq lazımdır. Tikintidə iş davam edirdi. Demək istəyirəm ki, ölkəmizin Prezidenti Vladimir Vladimiroviç Fədeyev Məclisə göndərdiyi məktubda Baykal-Amur Magistralının üçüncü mərhələsinin obyektlerini bir-bir sadalayıb. Bu, bir mücəzədir, məhiyyətə etibarlı, Severomysk, Kuznetsk, Kodar tunellərinin, Komsomolsk yaxınlığında Amur üzərindəki ikinci dəmir yolu körpüsünün yenidən inşası, Məktubdan bir gün sonra Oleg Valentinoviç Belozerov məni telefonla baş podratçı ilə işə başlamaq barədə müqavilə imzalamağa dəvət edəndə inanmadım. Bu təcrübəmlə, yaşımla belə bir təəssürat yaşadım ki, mən xoşbəxt insanam, bunu da görmək mənə nəsihət oldu. Müqaviləni imzalamaq üçün gələndə və Ruslan Baysarovla yaxından tanış olanda ona dedim: sinəmdə "Fəxri demiryoluçu" nişanı gözdürürəm, işin qrafikə uyğun təhvil veril-

məsi üçün zaman məhdudiyətinə, keyfiyyətə və digər amillərə görə böyük məsuliyyət daşıyacağımı bildiyin halda bu obyektlərə getməklə bağlı cəsarətli qərar verdiyini üçün indi onu sənə verəcəyəm.

Zənnimcə, bu, çox böyük hədiyyədir. Severomysk tuneli 26 il inşa edildiyi halda, o, bu işi 6-10 il ərzində görməyə hazır olduğunu deyirsə, onun və inşaatçıların qarşısında baş əymək lazımdır. Mən başa düşürəm ki, Prezidentimiz bütün iştirakçıların işin icrasına nə qədər hazır olduqlarını və bunun üçün onlara nə lazım olduğunu yoxlamaq üçün xüsusilə belə edib. Zənnimcə, Prezidentimizin həmkarının - Prezident Əliyevin iştirakı ilə keçirilən bu görüş çox gözəldir, məsuliyyətlidir, burada məhz işinin ustası olan məharətli insanlar toplaşdı.

İki ölkənin prezidentləri ilə görüşünün əlamətdar olduğunu vurğulayan Gennadi Fədeyev dost Azərbaycan Respublikasının Baykal-Amur Magistralının yaradılmasına və inkişafına böyük töhfə verdiyini vurğulayaraq dedi: Azərbaycan da, insanları da gözəldir. Hamı oraya artıq böyük maraqla gəlməyə başlayıb. Bu, əladır. "Şimal-Cənub" layihəsinə gəldikdə isə mən əminəm ki, iki ölkə prezidentlərinin böyük səyləri və imkanların birləşdirilməsi sayəsində bu layihə icra ediləcəkdir.

Mən ayrıca olaraq, Sizə müraçibət etmək istədim, İlham Heydər oğlu, Vətəno qayıdanda atanızın ruhu qarşısında baş əyin və ona çatdırın ki, biz onu sevirik, onu hörmətlə yad edirik. Bugünkü görüş və gələcək işlər üçün Sizin qarşınızda etibarlı baş əyirəm.

* * *

Prezident Vladimir Putin: Mən giriş nitqimdə hərbi inşaatçılar haqqında da bəhs etdim. Sergey Aleksandrovviç, Şərqi hərbi dairəsinin 50-ci ayrıca dəmir yolu briqadasının komandiri.

Sergey Vasilyanov dedi:

- Yoldaş Rusiya Federasiyası Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı.

Hörmətli İlham Heydər oğlu.

Uzun 1984-cü ildə briqadamızın hərbi demiryoluçuları Vətənin fəxri və digərlərinin çalışdığından bəhs edirik. Ancaq təcrübə, həyat yolu onun deməyə imkan verir ki, Heydər Əlirza oğlu BAM-a nəzarət edən rəhbərlərin ən yaxşısı idi. O, məhiyyətə etibarlı, BAM-ın həyata keçirilməsinə nail oldu. O illərin necə çətin olduğunu xatırlayırsınız, həmin çətin illərdə belə bir tikinti sahəsinə rəhbərlik etmək böyük hünər idi. Onu da vurğulamaq istəyirəm ki, inşaatçılar özləri də başa düşürdülər, məsələn, qayınların göyü işdən çıxarsalar, Severomysk tunelinə qarşılıqlılaşdırma proseslərə baş verə bilər. O vaxt ən çətin dövr idi. Yekdil olmaq, bir-birini anlamaq lazımdır. Tikintidə iş davam edirdi. Demək istəyirəm ki, ölkəmizin Prezidenti Vladimir Vladimiroviç Fədeyev Məclisə göndərdiyi məktubda Baykal-Amur Magistralının üçüncü mərhələsinin obyektlerini bir-bir sadalayıb. Bu, bir mücəzədir, məhiyyətə etibarlı, Severomysk, Kuznetsk, Kodar tunellərinin, Komsomolsk yaxınlığında Amur üzərindəki ikinci dəmir yolu körpüsünün yenidən inşası, Məktubdan bir gün sonra Oleg Valentinoviç Belozerov məni telefonla baş podratçı ilə işə başlamaq barədə müqavilə imzalamağa dəvət edəndə inanmadım. Bu təcrübəmlə, yaşımla belə bir təəssürat yaşadım ki, mən xoşbəxt insanam, bunu da görmək mənə nəsihət oldu. Müqaviləni imzalamaq üçün gələndə və Ruslan Baysarovla yaxından tanış olanda ona dedim: sinəmdə "Fəxri demiryoluçu" nişanı gözdürürəm, işin qrafikə uyğun təhvil veril-

Arı 4-cü sahə.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Rusiyaya işgüzar səfər edib

Münasibətlərin inkişafına yeni təkan

Əvvəlki 3-cü səh.

Prezident Vladimir Putin: BAM gənclərin çalışdığı yer idi. Ancaq əslində, indi də bu miqyasda olan layihələr mahiyyətə eynidir. Gənclər əsasən işləyirlər və belə böyük perspektivlər, platformalar və layihələr yaradırlar. Uşakova Viktoriya Aleksandrovna, Irkutsk Dövlət Nəq-

liyyat Yolları Universitetinin tələbəsi, buyurun.

Viktoriya Uşakova dedi: - Hörmətli Vladimir Vladimiroviç, İlham Heydər oğlu, Siz dediyiniz kimi, mən Irkutsk Dövlət Nəqliyyat Yolları Universitetinin tələbəsiyəm və bu gün mən təkcə Rusiya tələbələrini deyil, həm də Rusiyanın

tələbə dəstələrini təmsil edirəm. Əvvəlcə, Sibir, Irkutsk bölgəsi və Rusiya tələbələrindən inkişaf etmək və hər zaman daha çox şey göstərmək imkanlarının yaradılmasına görə təşəkkür edirəm. Etimadınıza görə Rusiya tələbə dəstələri adından minnətdarlığımızı bildirirəm. Çünki ölkəmizin ən

vacib strateji obyektini gənclərə həvalə etmək asan iş deyil. Artıq üçüncü ildir ki, "BAM 2.0" Ümumrusiya Tələbə Əmək Layihəsi çərçivəsində Baykal-Amur Magistralının tikinti obyektlərində işgüzar bacarıqlarımızı sübuta yetiririk. Axı, biz iş adamlarıyıq. Biz gəncik və gələcək bizimlədir.

Vladimir Vladimiroviç, icazə verin, bütün tələbələr, o cümlədən tələbə dəstələrinin cəsur üzvlərini maraqlandıran bir sual verim. Bilirəm ki, siz də vaxtilə tələbəlik illərdə "Femida" tələbə dəstəsinin üzvü olmusunuz. Mənim üçün çox maraqlıdır, indi tələbə olsaydınız, bizimlə BAM-a gedərdinizmi?

Vladimir Putin: Tələbə olmağı çox istərdim. Əgər tələbə ola bilsəydim, BAM haqqında eşitdiklərimdən sonra böyük məmnuniyyətlə oraya gedərdim.

Viktoriya Uşakova: Sağ olun.

* * *
Sonda xatirə şəkilləri çəkilirdi.

Səfər başa çatıb

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Rusiya Federasiyasına işgüzar səfəri aprelin 22-də başa çatıb.

Rusiya mediası Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin bu ölkəyə səfərini geniş işıqlandırır

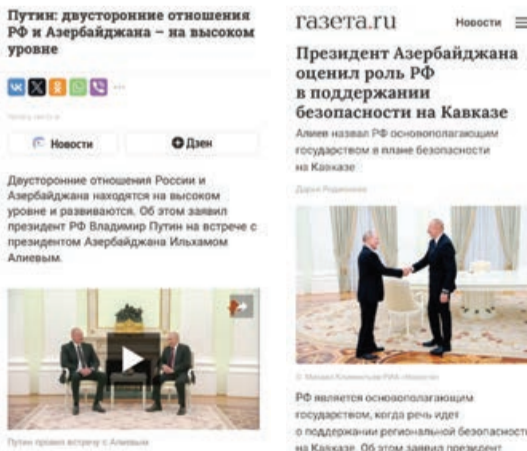
Rusiya mediası Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin bu ölkəyə işgüzar səfərinə və Rusiya Prezidenti Vladimir Putin ilə görüşünə geniş diqqət ayırır.

AZƏRTAC xəbər verir ki, xəbərlərdə ölkələrimiz arasında münasibətlərin inkişafı baxımından bu görüşün mühüm əhəmiyyət daşıdığı xüsusi vurğulanıb. TASS Agentliyində yer alan xəbərdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Kremlə rusiyalı həmkarı Vladimir Putinlə görüşünün iki dövlət arasında münasibətlərin inkişafına yeni təkan verəcəyinə əminlik ifadə olunub.

"RIA Novosti", "Moskovski Komsomolets" nəşrləri Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ilə görüşdə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Baykal-Amur Magistralının tikintisinə mühüm töhfə verməsi barədə fikirlərini diqqətə çatdırıb.

"Interfaks" nəşrinin xəbərində Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ilə görüşdə təhlükəsizlik məsələləri, ikitərəfli münasibətlər və bir sıra digər mövzularda müzakirələr aparılacağını bildirdiyi qeyd olunub.

"News.ru" hər iki ölkə prezidentinin bu il yenedən ali dövlət vəzifəyə seçildikdən sonra ilk dəfə görüşdüklerini xüsusi vurğulayıb. "Onların daha əv-

vəl başladığı işləri davam etdirəcəkləri gözlənilir. Politoloqlar hesab edirlər ki, Ermənistan-Azərbaycan sərhədinin delimitasiyası məsələsində ümidverici irəliləyişdən sonra Moskva və Bakı Cənubi Qafqazda yeni geosiyasi realıqda münasibətlərin inkişaf perspektivlərini müzakirə etmək niyyətindədirlər, - nəşrdə yayımlanan xəbərdə bildirilib.

"Arqumenti i fakti" nəşi yazır ki, Rusiya Prezidenti Vladimir Putin Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Baykal-Amur Magistralının tikintisinə verdiyi töhfəni xatırladı. Nəşr qeyd edib ki, Vladimir Putin

Heydər Əliyevin SSRİ dövründə BAM-ın tikintisinə ilə bağlı məsələlərə birbaşa nəzarət etdiyini və Rusiyanın buna görə ona minnətdar olduğunu vurğulayıb.

"Qazeta.ru" portalı Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin "Rusiya Qafqazda və daha geniş coğrafiyada regional təhlükəsizlik üzrə əsas ölkədir" fikrini xüsusi vurğulayıb. "Bu gün iki dövlət başçısı Rusiya və Azərbaycanı birləşdirəcək Şimal-Cənub Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizi layihəsini müzakirə etməyi planlaşdırır. Eyni zamanda Azərbaycan liderinin fikrincə, bu dəhliz yükdaşıma təhlükəsizliyinin tə-

min olunması üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir", - deyər Rusiya nəşrinin xəbərində bildirilib.

"Ren.tv"-də yer alan xəbərdə Prezident Vladimir Putinin Rusiya ilə Azərbaycan arasında ticarət dövrünün artmasını xüsusi vurğuladığına diqqət çəkilib. "Onun sözlərinə görə, bu rəqəm 4 milyard dollardan çoxdur. Bundan başqa, Rusiyanın yatırdığı 6 milyard dollarlıq sərmayə Azərbaycan iqtisadiyyatının bir hissəsini təşkil edir", - deyər telekanalın xəbərində qeyd edilib.

Rusiyanın "Birinci kanal"ı Prezident İlham Əliyevin Rusiya Federasiyasına işgüzar səfəri barədə reportaj yayımlayıb.

Reportajda Rusiya və Azərbaycan prezidentləri Vladimir Putinin və İlham Əliyevin Kremləki təbətək görüşdə Moskva ilə Bakı arasında münasibətlərin inkişafı, regional təhlükəsizliyin həssas məsələləri və müxtəlif sahələrdə əməkdaşlığı müzakirə etdikləri bildirilib.

Materialda, həmçinin qeyd olunur ki, Rusiya Prezidenti Azərbaycanın dövlət başçısını Baykal-Amur Magistralının - əfsanəvi BAM-ın tikintisinə başlanmasının 50 illiyinə həsr olunmuş tədbirlərdə iştirak etməyə dəvət edib: "Bu, İlham Əliyev üçün həm də şəxsi hekayədir. Atası Heydər Əliyev hökumət komissiyasına rəhbərlik edib, başqa sözlə, "əsrin tikintisinə" nəzarəti həyata keçirib.

Ceyhun Bayramov Çex Respublikasına rəsmi səfərə yola düşüb

Aprelin 22-də Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Çex Respublikasına rəsmi səfərə yola düşüb.

Nazirliyin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, səfər çərçivəsində nazir Ceyhun Bayramovun Çex Respublikasının xarici işlər naziri Yan Lipavski və digər yüksək səviyyəli rəsmi şəxslərlə görüşlərinin keçirilməsi planlaşdırılır.

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

№ 219

QƏRAR

Bakı şəhəri, 20 aprel 2024-cü il

“Elektroenergetika haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə”

Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 30 dekabr tarixli 1086-VIQD nömrəli Qanununun icrası ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin bəzi qərarlarında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Elektroenergetika haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 30 dekabr tarixli 1086-VIQD nömrəli Qanununun icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

1. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 2 fevral tarixli 18 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005, № 2, maddə 121 (Cild I); 2024, № 1, maddə 116) ilə təsdiq edilmiş "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 3.2-1-ci bəndində "150 kVt-dan" sözləri "200 kVt-dan" sözləri ilə əvəz edilsin.

2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2019-cu il 30 dekabr tarixli 520 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2019, № 12, maddə 2100 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş "Elektrik və istilik qurğularının texniki istismar Qaydası"nın 1.1.3.2-ci yarımbəndinin "c" abzasında, 1.1.3.10-cu yarımbəndində və 1.1.3.11-ci yarımbəndinin ikinci abzasında "150 kVt-dan" sözləri "200 kVt-dan" sözləri ilə əvəz edilsin.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

№ 221

QƏRAR

Bakı şəhəri, 22 aprel 2024-cü il

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin

“Dövlət büdcəsinin, büdcədən kənar dövlət fondları büdcələrinin tərtibi, icrası və icrasına nəzarət üzrə əməliyyatların əlaqələndirilməsinə dair Tədbirlər planı”nın təsdiq edilməsi haqqında” 2004-cü il 12 iyul tarixli 93 nömrəli və “Dövlət büdcəsinin gəlirlərinin, o cümlədən dövlət büdcəsinin qeyri-neft gəlirlərinin və dövlət büdcəsinin neft gəlirlərinin proqnozlaşdırılması Qaydası”nın təsdiq edilməsi haqqında” 2020-ci il 10 yanvar tarixli 4 nömrəli qərarlarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikasının "Tibbi sığorta haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" 2022-ci il 9 dekabr tarixli 685-VIQD nömrəli Qərarında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022, № 9, maddə 584 (Cild I) aşağıdakı dəyişikliklər edilmişdir:

1. "Dövlət büdcəsinin, büdcədən kənar dövlət fondları büdcələrinin tərtibi, icrası və icrasına nəzarət üzrə əməliyyatların əlaqələndirilməsinə dair Tədbirlər planı"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2004-cü il 12 iyul tarixli 93 nömrəli Qərarında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004, № 7, maddə 584 (Cild I) aşağıdakı dəyişikliklər edilmişdir:

1.1. 1-1-ci hissədə "və işsizlikdən sığorta" sözləri ", işsizlikdən sığorta fondu və icbari tibbi sığorta" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.2. Həmin Qərarla təsdiq edilmiş "Dövlət büdcəsinin, büdcədən kənar dövlət fondları büdcələrinin tərtibi, icrası və icrasına nəzarət üzrə əməliyyatların əlaqələndirilməsinə dair Tədbirlər planı" üzrə:

1.2.1. I bəndin əvəzinə "və işsizlikdən sığorta" sözləri ", işsizlikdən sığorta fondu və icbari tibbi sığorta" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.2.2. I-cı hissənin birinci abzasında "Tədbirlərin məzmunu" sütununda "və işsizlikdən sığorta" sözləri ", işsizlikdən sığorta fondu və icbari tibbi sığorta" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.2.3. I.1-ci bənd üzrə:

1.2.3.1. birinci abzasın "Tədbirlərin məzmunu" sütununda "və işsizlikdən sığorta" sözləri ", işsizlikdən sığorta fondu və icbari tibbi sığorta" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.2.3.2. ikinci abzasın "Tədbirlərin məzmunu" sütununda "və işsizlikdən sığorta" sözləri ", işsizlikdən sığorta və icbari tibbi sığorta" sözləri ilə əvəz edilsin; "Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinə" sözləri "müvafiq olaraq Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinə və icbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyinə" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.2.4. 1.2-ci bəndin "Tədbirlərin məzmunu" sütununda "və işsizlikdən sığorta" sözləri ", işsizlikdən sığorta fondu və icbari tibbi sığorta" sözləri ilə əvəz edilsin; "İcraçılar" sütununa "Nazirliyi" sözlərindən sonra ", icbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi" sözləri əlavə edilsin;

1.2.5. 1.3-cü bənd üzrə:

1.2.5.1. birinci abzasın "Tədbirlərin məzmunu" sütununda "və işsizlikdən sığorta" sözləri ", işsizlikdən sığorta fondu və icbari tibbi sığorta" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.2.5.2. "a" və "e" abzaslarının "Tədbirlərin məzmunu" sütununda "və işsizlikdən sığorta" sözləri ", işsizlikdən sığorta fondu və icbari tibbi sığorta" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.2.5.3. "c" abzasının "Tədbirlərin məzmunu" sütununda "və işsizlikdən sığorta" sözləri ", işsizlikdən sığorta fondu və icbari tibbi sığorta" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.2.5.4. "f" abzasının "İcraçılar" sütununa "Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi" sözlərindən sonra ", icbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi" sözləri əlavə edilsin;

1.2.6. 1.4-cü bəndin "Tədbirlərin məzmunu" sütununda "və işsizlikdən sığorta" sözləri ", işsizlikdən sığorta fondu və icbari tibbi sığorta" sözləri ilə əvəz edilsin; "Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinə" sözləri "müvafiq olaraq Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinə və icbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyinə" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.2.7. 1.5-ci bəndin "Tədbirlərin məzmunu" sütununda "və işsizlikdən sığorta" sözləri ", işsizlikdən sığorta fondu və icbari tibbi sığorta" sözləri ilə əvəz edilsin; "İcraçılar" sütununa "Nazirliyi" sözlərindən sonra ", icbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi" sözləri əlavə edilsin;

1.2.8. 3.2-ci, 4.5-ci və 4.6-cı bəndlərin "İcraçılar" sütununa "Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi" sözlərindən sonra ", icbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi" sözləri əlavə edilsin;

1.2.9. 4.1-ci bəndin "a" abzası üzrə:

1.2.9.1. "Tədbirlərin məzmunu" sütununun birinci cümləsində "və işsizlikdən sığorta" sözləri ", işsizlikdən sığorta fondu və icbari tibbi sığorta" sözləri ilə əvəz edilsin; "İcraçılar" sütununa "Nazirliyi" sözlərindən sonra ", icbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi" sözləri əlavə edilsin.

2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 10 yanvar tarixli 4 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2020, № 1, maddə 62 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş "Dövlət büdcəsinin gəlirlərinin, o cümlədən dövlət büdcəsinin qeyri-neft gəlirlərinin və dövlət büdcəsinin neft gəlirlərinin proqnozlaşdırılması Qaydası"nın 3.2.4-cü yarımbəndində aşağıdakı məzmununda 3-cü abzas əlavə edilsin:

"3. İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən mart ayının 1-dək təqdim olunmuş növbəti büdcə ili və sonrakı üç il üçün icbari tibbi sığorta fondu büdcə layihəsinin ilkin variantı, iyulun 1-dək isə büdcə layihəsinin dəqiqləşdirilmiş variantı";

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

№ 220

QƏRAR

Bakı şəhəri, 22 aprel 2024-cü il

“Ovçuluq haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 24 oktyabr tarixli 1013-VIQD nömrəli Qanununun icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin bəzi qərarlarında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Ovçuluq haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 24 oktyabr tarixli 1013-VIQD nömrəli Qanununun icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

1. "Azərbaycan Respublikasında ovçuluqla bağlı bəzi normativ hüquqi aktların təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2004-cü il 30 sentyabr tarixli 147 nömrəli Qərarında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004, № 9, maddə 759 (Cild I); Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 8 fevral tarixli 76 nömrəli Qərarı) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. həmin Qərarla təsdiq edilmiş "Dövlət ovçuluq kadastrının və ov obyektlərinin monitorinqinin aparılması Qaydası" üzrə:

1.1.1. 1.2-ci bəndə "ov yerlərinin" sözlərindən sonra ", respublika, yerli əhəmiyyətli və fərdi ovçuluq təsərrüfatlarının" sözləri əlavə edilsin;

1.1.2. 1.3-cü bənd ləğv edilsin;

1.1.3. 2.3-cü bəndin ikinci abzasında "və yerli əhəmiyyətli" sözləri ", yerli əhəmiyyətli və fərdi" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.1.4. III və IV hissələr aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"III. DÖVLƏT OVÇULUQ KADASTRININ STRUKTURU VƏ TƏRKİBİ

3.1. Dövlət ovçuluq kadastrı respublika əhəmiyyətli ovçuluq kadastrı barədə məlumatları əks etdirən 1-ci bəlmə, ov yerləri, yerli əhəmiyyətli və fərdi ovçuluq təsərrüfatları barədə məlumatları əks etdirən 2-ci bəlmədən ibarətdir.

3.2. Dövlət ovçuluq kadastrına ov yerləri, respublika, yerli əhəmiyyətli və fərdi ovçuluq təsərrüfatları barədə aşağıdakı ümumi məlumatlar daxil edilir:

3.2.1. hüquqi statusu və normativ hüquqi bazası;

3.2.2. coğrafi vəziyyəti, sərhədləri və ərazisi;

3.2.3. inzibati və idarə tabeliyi;

3.2.4. mühafizəsi üsulu və rejimi;

3.2.5. ov yerlərinin, respublika, yerli əhəmiyyətli və fərdi ovçuluq təsərrüfatlarının ətrafındakı mühafizə zonaları (ərazi, sərhəd və rejimi);

3.2.6. ekoloji, elmi, maarifçilik, turizm və rekreasiya, iqtisadi, tarixi və mədəni əhəmiyyəti;

3.2.7. təbii komplekslərinin və onların komponentlərinin kəmiyyət və keyfiyyət xüsusiyyətləri, öyrənilmə dərəcəsi və bu məlumatların saxlanması yeri;

3.2.8. ov yerlərinin, respublika, yerli əhəmiyyətli və fərdi ovçuluq təsərrüfatlarında, onların ətrafındakı mühafizə zonalarında torpaqların və digər təbii sərvətlərin istifadəçiləri və icarəçiləri;

3.2.9. qoruma vəziyyəti, antropogen təsirin dərəcəsi və təhlükə faktorları;

3.2.10. ov obyektlərinin bərpasını və təbii artımını təmin edən tədbirlər;

3.2.11. işçi şəxsləri və struktur bəndləri;

3.2.12. mühafizəsinin öhdəsinə götürülmüş hüquqi və fiziki şəxslər (ünvanı, öhdəlik müddəti və ştatı);

3.2.13. maddi-texniki bazası və maliyyə təminatı;

3.2.14. ov yerləri, respublika, yerli əhəmiyyətli və fərdi ovçuluq təsərrüfatlarında aparılan son müayinələr (aparılan işlərin mövzusu və müddəti);

3.2.15. ov yerləri, respublika, yerli əhəmiyyətli və fərdi ovçuluq təsərrüfatları barədə məlumatları əks etdirən mənbələr.

3.3. Ov yerlərinin, yerli əhəmiyyətli və fərdi ovçuluq təsərrüfatlarının dövlət kadastrına bu Qaydanın 3.2-ci bəndi ilə müəyyən edilən müvafiq məlumatlarla yanaşı aşağıdakı məlumatlar daxil edilir:

3.3.1. ovçuluq təsərrüfatlarının aparılması məqsədilə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada hüquqi və fiziki şəxslərin istifadəsinə və ya icarəsinə verilə bilən ov yerləri;

3.3.2. bütövlükdə və ya qismən, qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada bələdiyyələrin, hüquqi və fiziki şəxslərin istifadəsinə və icarəsinə verilə bilən yerli əhəmiyyətli ovçuluq təsərrüfatları;

3.3.3. bələdiyyələrin mülkiyyətində olan torpaqlarda qanunvericiliyə uyğun olaraq ov obyektlərini yetişdirib ov yerlərinə buraxmaq məqsədilə yaradıla bilən ovçuluq təsərrüfatları;

3.3.4. ov yerləri, yerli əhəmiyyətli və fərdi ovçuluq təsərrüfatlarında yetişdirilən vəhşi heyvanların növü, sayı və mühafizə rejimi barədə məlumatlar;

3.3.5. hüquqi və fiziki şəxslərin mülkiyyətində və ya icarələrində olan torpaqlarda təşkil edilən fərdi ovçuluq təsərrüfatları.

3.4. Kadastrın uçot vahidinə ov yerləri, respublika, yerli əhəmiyyətli və fərdi ovçuluq təsərrüfatları aid edilir.

3.5. Azərbaycan Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin (bundan sonra - Nazirlik) və Naxçıvan Muxtar Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin aidiyyəti yerli bölmələri tərəfindən dövlət ovçuluq kadastrına daxil edilən bu Qaydanın 3.2-ci və 3.3-cü bəndlərində nəzərdə tutulmuş məlumatlar Nazirlik yanında Bioloji Müxtəlifliyin Qorunması Xidmətinə (bundan sonra - Xidmət) təqdim edilir.

3.6. Dövlət ovçuluq kadastrı məlumatları Azərbaycan Respublikası və Naxçıvan Muxtar Respublikası dövlət və bələdiyyə orqanlarının hüquqi aktlarına, elmi tədqiqatların, layihə-axtarişlərin və inventarlaşmanın materiallarına, xüsusi tədqiqatların nəticələrinə, monitorinq məlumatlarına, ov yerləri, respublika, yerli əhəmiyyətli və fərdi ovçuluq təsərrüfatları barədə dəqiq məlumatları olan digər mənbələrə əsasən hazırlanır və yeniləndirilir.

3.7. Dövlət ovçuluq kadastrı məlumatlarına Xidmət tərəfindən daimi nəzarət edilir. Kadastr məlumatlarının dəyişdirildiyi və yeni məlumatların daxil olduğu hallarda köhnə məlumatlar arxivləşdirilərək daimi saxlanılır. Kadastrda yeni məlumatların daxil edilməsi və dəyişikliklərin aparılması tarixi göstərilir və əvvəlki (köhnə) məlumatlar barədə qeydiyyat aparılır.

IV. DÖVLƏT OVÇULUQ KADASTRININ APARILMASI

4.1. Nazirliyin və Naxçıvan Muxtar Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin aidiyyəti yerli bölmələrinin təqdim etdikləri kadastr məlumatları əsasında ov yerlərinin, respublika, yerli əhəmiyyətli və fərdi ovçuluq təsərrüfatlarının dövlət ovçuluq kadastrı Xidmət tərəfindən aparılır.

4.2. Ov yerlərinin, respublika, yerli əhəmiyyətli və fərdi ovçuluq təsərrüfatlarının dövlət ovçuluq kadastrının və onların dövlət qeydiyyatının aparılması məqsədilə Xidmət:

4.2.1. Nazirliyin və Naxçıvan Muxtar Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin aidiyyəti yerli bölmələrinə ov yerlərinin, respublika, yerli əhəmiyyətli və fərdi ovçuluq təsərrüfatlarının kadastr məlumatlarını toplanması məqsədilə müraciət edir;

4.2.2. ov yerləri, respublika, yerli əhəmiyyətli və fərdi ovçuluq təsərrüfatları barədə daxil olmuş kadastr məlumatlarını saxlanılmasını təşkil edir və məlumatları təhlil edərək ovçuluq təsərrüfatlarının vəziyyətini qiymətləndirir;

4.2.3. təhlil edilmiş kadastr məlumatlarını ümumiləşdirir və bu Qaydanın III hissəsi nəzərdə alınmaqla dövlət ovçuluq kadastrına daxil edilməsini təmin edir;

4.2.4. kadastrın aparılmasına dair məsələləri bağlı metodik sənədləri hazırlayır;

4.2.5. ov yerlərinin, respublika, yerli əhəmiyyətli və fərdi ovçuluq təsərrüfatlarının kadastr göstəricilərində il ərzində baş vermiş dəyişikliklər və əlavələr barədə məlumatların toplanması məqsədilə Nazirliyin və Naxçıvan Muxtar Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin aidiyyəti yerli bölmələrinə müraciət edir;

4.2.6. bu Qaydanın 4.2.5-ci yarımbəndi ilə müəyyən edilən məlumatların hər il yanvar ayının 25-nə kimi toplanmasını təmin edir və Nazirliyə təqdim edir;

4.2.7. ov yerlərinin, respublika, yerli əhəmiyyətli və fərdi ovçuluq təsərrüfatlarının növlərinə və kateqoriyalarına aid məlumatların əsas göstəricilərini, kadastrın aparılması üçün tələb olunan digər məlumatları, onların təqdim olunma müddətlərini təyin edir, istifadəsində və ya icarə-

sində olan ov yerləri, yerli əhəmiyyətli və fərdi ovçuluq təsərrüfatları olan bələdiyyə orqanlarına, hüquqi və fiziki şəxslərə təqdim edir;

4.2.8. ov yerlərinin, respublika, yerli əhəmiyyətli və fərdi ovçuluq təsərrüfatlarının kadastrının tərtibatı və nəsrini, bəndlərində illik hesabatlarda hazırlanmasını həyata keçirir;

4.2.9. ov yerlərinin, respublika, yerli əhəmiyyətli və fərdi ovçuluq təsərrüfatlarının yerləşdiyi torpaq sahələrinin hüquqi statusu, coğrafi vəziyyəti, sərhədləri və ərazisi, inzibati və idarə tabeliyi və ov yerlərinin, respublika, yerli əhəmiyyətli və fərdi ovçuluq təsərrüfatlarının ətrafındakı mühafizə zonalarının ərazisi, sərhədi və rejimi barədə məlumatları Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Ömlak Məsələləri Dövlət Xidməti və aidiyyəti yerli icra hakimiyyəti orqanı ilə razılaşdırır;

4.2.10. ov yerləri, respublika, yerli əhəmiyyətli və fərdi ovçuluq təsərrüfatlarının kadastr məlumatlarının onlayn formada öldü edilməsini təmin edir;

4.2.11. ov yerlərinin, respublika, yerli əhəmiyyətli və fərdi ovçuluq təsərrüfatlarının kadastrın aparılmasında müvafiq program təminatını və texnologiyadan istifadəni təmin etmək üçün lazımı tədbirlər görür.

4.3. Nazirliyin və Naxçıvan Muxtar Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin aidiyyəti yerli bölmələri:

4.3.1. bu Qaydanın 3.3.1-3.3.5-ci yarımbəndləri ilə müəyyən edilən hüquqi və fiziki şəxslərə, bələdiyyələrə kadastr məlumatlarının toplanması məqsədilə müraciət edir;

4.3.2. ov yerləri, respublika, yerli əhəmiyyətli və fərdi ovçuluq təsərrüfatları barədə bu Qaydanın 3.2-ci və 3.3-cü bəndləri ilə müəyyən edilən məlumatları toplayaraq Xidmətə təqdim edir;

4.3.3. ov yerlərinin, respublika, yerli əhəmiyyətli və fərdi ovçuluq təsərrüfatlarının kadastr göstəricilərində il ərzində baş vermiş dəyişikliklər və əlavələr barədə məlumatları hər il yanvar ayının 15-nə kimi Xidmətə təqdim edir.

4.4. Bu Qaydanın 3.3.1-3.3.5-ci yarımbəndləri ilə müəyyən edilən hüquqi və fiziki şəxslər, bələdiyyələr:

4.4.1. istifadəsində və ya icarəsində olan ov yerlərinin, yerli əhəmiyyətli və fərdi ovçuluq təsərrüfatlarının kadastrın aparılması barədə məlumatları müraciətə uyğun olaraq Nazirliyin və Naxçıvan Muxtar Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin aidiyyəti yerli bölmələrinə təqdim edir;

4.4.2. istifadəsində və ya icarəsində olan ov yerlərinin, yerli əhəmiyyətli və fərdi ovçuluq təsərrüfatlarının kadastr məlumatlarını yığılmasını, təzənlənməsini təmin edir.

4.5. Ov yerlərinin, respublika, yerli əhəmiyyətli və fərdi ovçuluq təsərrüfatlarının kadastr məlumatı 5 ildən bir Nazirlik tərəfindən Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim edilir.;

1.2. həmin Qərarla təsdiq edilmiş "Ov etmək üçün icazənin verilməsi Qaydası" üzrə:

1.2.1. 2.1-ci bənddən "və üzlük bileti" sözləri çıxarılacaq;

1.2.2. 2.3-cü bəndin üçüncü abzasından "və üzlük" sözləri çıxarılacaq.

2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 27 yanvar tarixli 10 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005, № 1, maddə 54 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının ərazisində ovçuluğun aparılması Qaydaları"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilmişdir:

2.1. 1.5-ci bəndin birinci cümləsindən "və üzlük bileti" sözləri çıxarılacaq;

2.2. III hissənin yeddinci abzasına "hor il" sözlərindən əvvəl "ovçular cəmiyyətinin üzvü olduğu halda" sözləri əlavə edilsin;

2.3. IV hissə üzrə:

2.3.1. ikinci abzas ləğv edilsin;

2.3.2. üçüncü abzasda "qurtardıqda" sözü "bitdikdə" sözü ilə əvəz edilsin;

2.3.3. doqquzuncu abzas aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"heyvanlar aləmi və ovçuluq fəaliyyətini tənzimləyən normativ hüquqi aktlarda nəzərdə tutulan digər hallarda".

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Gürcüstan parlamentinin nümayəndə heyəti Ulu Öndərin məzarını və Şəhidlər xiyabanını ziyarət edib

Azərbaycanda səfərdə olan Gürcüstan Parlamentinin Sahə iqtisadiyyatı və iqtisadi siyasət komitəsinin sədri Davit Sonqulaşvili başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti aprel 22-də Fəxri xiyabana gələrək, xalqımızın Ümmümilli Lideri, müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsini dərin ehtiramla yad edib, abidə önünə tər çiçəklər düzüb.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə bildirilib ki, nümayəndə heyəti sonra Şəhidlər xiyabanını ziyarət edərək, ölkəmizin azadlığı və suverenliyi uğrunda can-

larından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının xatirəsini hörmətlə anıb, məzarları üzərinə tər çiçəklər düzüb. Eyni zamanda "Əbədi məşəl" abidəsi ziyarət olunub.

Bakının ən hündür nöqtəsindən Azərbaycan paytaxtının mənzərəsini seyr edən qonaqlara Şəhidlər xiyabanının tarixi və paytaxtımızda aparılan abadlıq-quruculuq işləri barədə məlumat verilib.

Ziyarət zamanı nümayəndə heyətini Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili və digər rəsmi şəxslər müşayiət ediblər.

"Azərbaycan"

Əlcəzair Xalq Demokratik Respublikası parlamentinin nümayəndə heyəti Ulu Öndərin məzarını və Şəhidlər xiyabanını ziyarət edib

Azərbaycanda səfərdə olan Əlcəzair Xalq Demokratik Respublikası Milli Xalq Assambleyasının Milli Müdafiə komissiyasının sədri, Əlcəzair-Azərbaycan dostluq qrupunun rəhbəri Qarbi Abdelbassetin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti aprel 22-də Fəxri xiyabana gələrək, Azərbaycanın Ümmümilli Lideri, müasir Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsini dərin ehtiramla yad edib, abidə önünə tər çiçəklər düzüb.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, nü-

mayəndə heyəti sonra Şəhidlər xiyabanını ziyarət edərək, ölkəmizin azadlığı və suverenliyi uğrunda canlarından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının xatirəsini hörmətlə anıb, məzarları üzərinə tər çiçəklər düzüb. Eyni zamanda "Əbədi məşəl" abidəsi ziyarət olunub.

Ziyarət zamanı nümayəndə heyətini Milli Məclisin Azərbaycan-Əlcəzair parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbəri Mahir Abbaszadə və digər rəsmi şəxslər müşayiət ediblər.

"Azərbaycan"

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Gürcüstan Parlamentinin komitə sədri ilə görüşüb

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Gürcüstan parlamentinin Sahə iqtisadiyyatı və iqtisadi siyasət komitəsinin sədri Davit Sonqulaşvili ilə görüşüb. Görüşdə dost ölkələr olan Azərbaycan və Gürcüstan arasında münasibətlərin inkişafından razılıq ifadə olunub.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova ortaq mədəni dəyərləri bölüşən xalqlarımızın əsrlər boyu bir yerdə, dostluq, mehriban qonşuluq şəraitində yaşadıklarını qeyd edərək, ölkələrimiz arasındakı əlaqələrin də bu möhkəm təmələ əsaslandığını bildirib.

Söhbət zamanı bildirilib ki, Azərbaycan ilə Gürcüstan arasında əlaqələr strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinə yüksəlib və davamlı şəkildə inkişaf edir. Ölkələrimiz arasında münasibətlərin inkişafında ali və yüksək səviyyəli səfərlərin mühüm rolunu qeyd olunaraq vurğulanıb ki, ölkə liderlərinin qarşılıqlı səfərlərinin dinamikası onların bu əlaqələrə nə dərəcədə böyük əhəmiyyət verdiyini sübut edir.

Parlamentlərarası əlaqələrin Azərbaycan və Gürcüstan arasında ikitərəfli və çoxtərəfli münasibətlərin mühüm tərkib hissələrindən biri olduğunu söyləyən Spiker Sahibə Qafarova

deyib ki, bu gün qanunvericilik orqanlarımızın iqtisadi komitələri arasında əlaqələrin gücləndirilməsi həm parlamentlərinin, həm də daha geniş mənada dövlət qurumlarımız arasında əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsinə imkan yaradacaq.

Gürcüstan parlamentinin spikeri Şalva Papuaşvilinin Azərbaycan Milli Məclisinin Sədrinə salamlarını çatdıran Davit Sonqulaşvili Azərbaycanda növbədənönar prezident seçkilərinin ölkəmizin bütün suveren ərazilərində

nəzərə alınaraq, qanunverici orqanlarımızın iqtisadi komitələri arasında əlaqələrin gücləndirilməsi həm parlamentlərinin, həm də daha geniş mənada dövlət qurumlarımız arasında əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsinə imkan yaradacaq.

Gürcüstan parlamentinin spikeri Şalva Papuaşvilinin Azərbaycan Milli Məclisinin Sədrinə salamlarını çatdıran Davit Sonqulaşvili Azərbaycanda növbədənönar prezident seçkilərinin ölkəmizin bütün suveren ərazilərində

uğurla keçirilməsi münasibətilə təbriklərini çatdırıb. O, iki ölkə arasında əlaqələrin inkişafında qanunverici orqanların mühüm rolunu qeyd edib.

Görüşdə Qərbdə bir sıra beynəlxalq təşkilatlarda mövcud olan ikili standartlar tənqid edilib, beynəlxalq təşkilatların təhlükəsizliyin təmin edilməsi üçün səmərəli münasibətlərin inkişaf etdirilməsinin vacibliyini qeyd edib.

"Azərbaycan"

Qarşılıqlı səfərlər münasibətlərin genişləndirilməsinə xidmət edir

April 22-də Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvləri Gürcüstan Parlamentinin Sahə iqtisadiyyatı və iqtisadi siyasət komitəsinin sədri Davit Sonqulaşvili ilə görüşüb.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili Azərbaycan ilə Gürcüstan arasında münasibətlərin inkişaf etdiyini söyləyib.

Hazırda regionda yeni reallıqlar yarandıqca vurğulanan komitə sədri ölkə Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın öz əzəli torpaqlarını iş-

ğaldan azad etdiyini, ərazi bütövlüyümüzün və suverenliyimizin tam bərpa edildiyini diqqətə çatdırıb. Bildirilib ki, bu gün bölgədə sülhün və sabitliyin təmin olunması üçün Azərbaycan dövləti mühüm addımlar atır, o cümlədən Ermənistanla sülh müqaviləsinin bağlanması üçün saylarını ösirgəmir. Sülhün əsas prinsiplərinin bir-birinin suverenliyinin, ərazi bütövlüyünün qarşılıqlı tanınması, ərazi iddialarının olmaması, nəqliyyat və kommunikasiyaların açılması üçün şərait yaradılmasının olduğu qeyd edilib.

Tahir Mirkişili Azərbaycanın Gürcüstanla parlamentlərarası əlaqələrin inkişafına mühüm əhəmiyyət verdiyini, qarşılıqlı səfərlərin bu münasibətlərin genişləndirilməsinə xidmət etdiyini deyib. O, ötən müddət ərzində Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarovanın rəhbərliyi ilə Azərbaycan parlament nümayəndə heyətinin Gürcüstana səfərini xatırlayaraq, bunun qanunverici orqanlar arasında əlaqələrin daha da möhkəmlənməsinə töhfə verdiyini bildirib.

Komitə sədri Azərbaycanla Gürcüstan arasında strateji

tərəfdaşlığın mövcudluğunu, ölkələrimizin birgə beynəlxalq layihələrin fəal iştirakçısı olduğunu vurğulayıb.

Gürcüstan Parlamentinin Sahə iqtisadiyyatı və iqtisadi siyasət komitəsinin sədri Davit Sonqulaşvili görüşdən məmnunluğunu ifadə edərək, iki ölkə arasında dostluq, qarşılıqlı münasibətlərin mövcudluğunu, belə görüşlərin əlaqələrin möhkəmləndirilməsi baxımından vacibliyini qeyd edib. O, Azərbaycanın öz ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tam bərpa etməsi və son prezident seçkilərinin ölkənin bütün əra-

"Azərbaycan"

Azərbaycan-Gürcüstan dostluğu qədim tarixə malikdir

April 22-də Azərbaycan-Gürcüstan parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun üzvləri ölkəmizdə səfərdə olan Gürcüstan parlamentinin Sahə iqtisadiyyatı və iqtisadi siyasət komitəsinin sədri Davit Sonqulaşvilinin rəhbərliyi ilə nümayəndə heyəti ilə görüşüblər.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, Azərbaycan-Gürcüstan dostluğunun qədim tarixə malik olduğunu deyən Gürcüstanla parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbəri Arzu Nağıyev bildirib ki, xalqlarımız arasındakı dostluq parlamentlərimiz səviyyəsində də inkişaf etməkdədir.

Arzu Nağıyev ali qanunvericilik orqanlarının komitələri arasında münasibətlərin inkişafından və parlamentlərimizin Mədəniyyət komitələri arasında

imzalanmış əməkdaşlıq haqqında memorandumun əhəmiyyətindən danışıraq, bu təcrübənin parlamentlərin digər komitələri arasında təbii qayda ilə inkişaf etməsi qeyd edib. O bildirib ki, ölkələrimiz daim bir-birinin ərazi bütövlüyünü dəstəkləyir və biz 44 günlük Vətən müharibəsində də bunun şahidi olduq.

Söhbət zamanı Arzu Nağıyev parlamentlərarası dostluq qruplarının rolu, təhsil sahəsində əməkdaşlıq, ölkələrimizin birgə iştirakı ilə həyata keçirilən layihələr və digər mövzularda fikirlərini bölüşüb.

Azərbaycan-Gürcüstan münasibətlərinin hazırkı səviyyəsindən məmnun-

luqla danışan Gürcüstan parlamentinin Sahə iqtisadiyyatı və iqtisadi siyasət komitəsinin sədri Davit Sonqulaşvili Azərbaycanın bütün suveren ərazisində keçirilmiş prezident seçkiləri münasibətilə təbriklərini çatdırıb.

Qonaq Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Qars və Orta dəniz layihələrinin ölkələrimiz üçün əhəmiyyətindən danışaraq, Azərbaycanda keçirdiyi görüşlər barədə təəssüratlarını bölüşüb.

Söhbət zamanı Azərbaycan-Gürcüstan parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun üzvləri Kamilə Əliyeva, Məzahir Əfəndiyev, Cavid Osmanov, Naqif Həmzəyev, Kəmaləddin Qafarov və Gürcüstan parlament nümayəndə heyətinin üzvləri Qoça Enukidze, Gela Samxarauli, Behzan Tsakadze iki ölkə arasında münasibətlərin perspektivlərinə dair fikirlərini bildiriblər.

"Azərbaycan"

"Dəmir yumruğ"un ikinci zərbəsi

Terrorçu, separatçı, silah-sursat, rüşvətxor və korrupsioner senator, kongresmen və deputat daşınan yolun əbədi qapadılması

Xüsusi risk tələb edən işə başlamaq, adətən, çətin və məsuliyyətli olur!

Xüsusən də dövlətin və xalqın təyüklü məsələsiylə bağlı işlərdə!

Hər şeyi döndürən ölçüb-biçsən də, bütün hazırlıqları irəlilədən görüb hər bir vəziyyəti nəzərə alsan da, narahatlıq və nigarancılıq hissi bir an belə seni tərk etmir.

Birdən...
Birdən...

Ancaq bütün hallarda tarixin sənə üzərinə qoyduğu missiyanı yerinə yetirməlisən!

Bütün dönüşlərə, gözlənilməzliklərə, maneələrə və çətinliklərə hazır olmalısan!

Yalnız uğur və qələbəyə köklənəlməlisən!

Zəfərdən başqa, xalqın etimadını doğrultmaqdan qeyri heç nə bərdə düşünməməlisən!

Axi milyonların ümidi, gümanı, etibar edərək arxalandığı yalnız sənsən!

Tanrının və tarixin seçdiyi sərkərdə, rəhbər və insan!

◆ ◆ ◆

"Dəmir yumruğ"un işə düşməsi ilə bütün tərəddüd və nigarancılığa son qoyuldu!

Qarşıda yeganə hədəf, baş məqsəd dayanır: Torpaqları işğaldan azad etmək, hərbi əməliyyatları mümkün qədər tez başa çatdırmaq, mümkün qədər az itki ilə daha böyük əraziləri işğaldan azad etmək!

Əslində, bu vəzifələr mümkün olmayanı gerçəyə çevirmək vəzifəsi idi!

Müzəffər Ali Baş Komandanımız İlham Əliyev bütün bunları bacardı!

Hünərlə, cəsarətlə, qəhrəmanlıqla bacardı!

Yeni dövrün möcüzələrini yaratmaqla bacardı!

◆ ◆ ◆

II Qarabağ müharibəsinin ilk günlərindən böllü oldu ki, Azərbaycan hərbi əməliyyatlara böyük diqqət, məsuliyyətlə və həm də hərtərəfli hazırlaşdı!

ÖN CƏBHƏDƏ:

■ Yeni silahlar işlədildirdi!

■ Yeni taktika və strategiya tətbiq edilirdi!

■ Xüsusi təyinatlıların xüsusi təlimlərdən keçdiyi ilk döyüşlərdən hiss olunurdu!

■ Orduda görünməmiş ruh yüksəkliyi, şücaət və qəhrəmanlıq nümunələri müşahidə edilirdi!

■ Azərbaycan Ordusu günbəgün yox, saatbasaat irəliləyir, hər gün bir neçə strateji mövqeyi və ya yaşayış məntəqəsini işğaldan azad edirdi!

ARXA CƏBHƏDƏ İSƏ:

■ Xalqın indiyədək görünməmiş həmrəyliyi və milli birliyi yaranmışdı.

■ Demək olar ki, bütün müxalifət partiyaları "müxalifətçiliyi" bir kənara qoyaraq dövləti dəstəklədiklərini bəyan etdilər.

■ Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin rayon şöbələrinin qarşısı gəcə-gündüz izdihamlı olurdu: minlərlə gənc və ehtiyatda olan hərbi mükəlləfiyyətli orduya yazılaraq hərbi əməliyyatlarda iştirak üçün növbə gözləyirdi.

■ Xalq öz rəhbərini, Ali Baş Komandanını dəstəklədiyini, qələbə naminə hər şeyə hazır olduğunu bildirdirdi.

■ Arxa ešelonda narazılıq yaratmaqdan ötrü Gəncə, Tərtər, Bərdə, Goranboy əraziləri ballistik raketlərlə vurulanda ziyan çəkmiş, əzini itirmiş bütün insanlar qəzəb və nifrətlərini barbar düşməyə yönəldirdilər.

"Dəmir yumruğ"u çevrilən bu birlik və yekdillik əsl zəfərə gətirdi.

Azərbaycan Ordusu 44 gün ərzində düşməni məhv edərək torpaqları işğalçılardan təmizlədi.

◆ ◆ ◆

Azərbaycanın bu parlaq qələbəsi aydın səmadə çaxan şimşək effektini yaratdı!

Dostlar sevindi, düşmənlər isə kor oldu!

Rusiya döyüşən tərəfləri sülhə gətirmək üçün vasitəçi funksiyasını üzərinə götürdü.

Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev ermənilərin bütün havadarlarının təsir və təzyiqlərini cəhdlərinə baxmayaraq, sonadək dediyinin üstündə durdu:

Düşmən qoşunlarının ərazilərimizi tərk etmə qrafiki təqdim olunmayanadək hərbi əməliyyatları dayandırmadı!

Beləliklə, 2020-ci ilin 10 noyabrında Rusiya və Azərbaycan prezidentlərinin mavi ekran qarşısında, Ermənistanın baş nazirinin isə gizlədilmiş imzaladığı üçtərəfli Bəyanat meydana çıxdı.

Əslində, bu sənəd Ermənistanın kapitulyasiya aktı idi.

Üçtərəfli Bəyanata əsasən, Ermənistan Ağdam, Laçın və Kəlbəcər rayonlarını bir güllə belə atmadan, dinməz-söyləməz geri qayıtdı!

Mühasirə vəziyyətinə düşmüş 20 min nəfərlik hərbi birləşmələrini məhv etmədən qorumaq üçün!

Həmin bəyanatda düşmənin öz üzərinə götürdüyü və sonradan yerinə yetirməkdən müxtəlif bəhanələrlə boyun qaçıracağı (bu, N.Paşinyan üçün adı iş norması və davranış qaydasıdır) iki bənd də vardı:

Azərbaycan ərazisindəki Ermənistanın məxsus qoşunların və qanunsuz hərbi birləşmələrin tam çıxarılması və mühüm kommunikasiya vasitəsi olaraq, Zəngəzur dəhlizinin açılaraq Azərbaycanın qərb bölgəsi ilə Naxçıvan arasında quru əlaqələrinin yaradılması tələbi.

Razılaşmaya əsasən, Rusiya 5 il müddətinə Qarabağ sülhməramlı kontingent yerləşdirərək tərəflər arasında mümkün qarşılıqlı və toqquşmanın qarşısını alınmasını öhdəsinə götürdü.

Beləliklə, İlham Əliyevin yaratdığı separatizmə qarşı mübarizə modelinin ilkin mərhələsi başa çatmış oldu!

Üçtərəfli Bəyanatın bəndlərini yerinə yetirmədi, sülh müqaviləsinin imzalanmasını müxtəlif bəhanələrlə uzatmağa, özünə yeni ağalar axtarmağa başladı.

Bağlaşmada zamanətçi rolunu oynayan Rusiya isə bəyanatın xüsusən 4-cü və 9-cu bəndlərinin icrasında heç bir təkid və ısrarlılıq göstərmədi, əksinə, Ermənistanı yaranaraq get-gedə qızışan revanşist əhvali-ruhiyyəyə göz yumdu.

"Əvvəlki qayda" deyəndə yeni nəzərdə tutulmuşdu?

Sovet dövründə yorulmadan bəyan edildiyi kimi, SSRİ "qardaş xalqların sarsılmaz ittifaqı"ndan yararlanmışdı.

Hər bir müttəfiq respublikanın öz ərazisi, himni, gerbi, bayrağı, idarəetmə strukturları olsa da, əsl söz sahibi "böyük qardaş" adlandırılan Rusiya sayılırdı.

Müttəfiq respublikalar arasındakı sərhədlər formal xarakter daşıyır, nə qorunur, nə də orada sərhəd xidməti və gömrük postu fəaliyyət göstərirdi.

"Açıq qapı" idi.

Əsl sərhədlər SSRİ-nin digər dövlətlərlə olan ərazilərinin konturları sayılırdı.

Ermənistanın Azərbaycanla əlaqəsi, əsasən, Gorus-Laçın yolundan keçməklə Qarabağ vasitəsilə baş tuturdu.

Bura 1923-cü ildə süni şəkildə yaradılan keçmiş DQMV ilə əlaqələr də daxil idi.

SSRİ-nin birinci və sonuncu prezidenti, erməni-pərəst M.Qorbaçov rəhbərliyə gələndən və separatçılıq hərəkatı dirçələrək alovlanandan sonra Laçın yolu, əslində, "şeytan yolu"na çevrildi.

■ Əvvəlcə buradan Qarabağın "ermənilərin əzəli torpağı" olduğunu söyləyənlər keçdi.

■ Sonra "saqqallı"lar gələrək erməni əhalini meydanlara yığb onlara "miatsum" söylətdilər.

■ Sonra mərkəzi hökumətin qərarı ilə Xankəndidə "xüsusi idarəetmə komitəsi" yaradılaraq "Dağlıq Qarabağ" Azərbaycanın tərkibindən çıxarıldı.

■ Sonra burada yaşayan azərbaycanlılar sıxışdırılmağa, döyülməyə və təhqirlərə məruz qalaraq zorla qovulmağa başladılar.

■ Sonra Ermənistandan gələn yaraqlılar müharibə ocağı qaldılar.

■ Ən nəhayət, 366-cı sovet polkunun köməyi ilə Xocalı soyqırımını törədirək DQMV-ni və ona bitişik 7 rayonu işğal etdilər.

Azərbaycan hərbi əməliyyatları dayandırdıqdan sonra ermənilər xislətlərinə, Ermənistanın başçısı Paşinyan isə xarakterinə uyğun hərəkət etdi:

◆ ◆ ◆

30 illik işğal dövründə Laçın yolu ilə Azərbaycan ərazisinə Azərbaycan xalqına qarşı pisliliklər, fitnə-fasad, xəyanət və düşmənçilik əməlləri daşındı.

■ ATƏT-in Minsk qrupu yeyib-içməyə, boş-boşuna laqırtı vurmağa gəlib getdi.

■ ABŞ-dən, Fransadan, AŞPA-dan, Aİ-dən satılmış, rüşvətlə ələ alınmış, korrupsiyalanmış, beynəlxalq hüququ deyil, erməni maraqlarını güdən və müdafiə edən senatorlar, kongresmenlər, deputatlar təşrif buyurdular.

■ Ərazimizə silah-sursat, minalar, qanunsuz hərbi birləşmələr gətirildi.

■ Ermənistan və dünya erməniliyi separatçı rejimi bu yoldan keçməklə müdafiə etdi, qorudu, yaşatdı!

■ Ən nəhayət, 23 iyul 2023-cü ildə Azərbaycan silahlı qüvvələri tərəfindən çox unikal, cəsarətli, riskli və ağıllı bir əməliyyat keçirildi.

Əməliyyat zamanı Laçın dəhlizinə nəzarət tam şəkildə ələ alındı, burada nəzarət-buraxılış məntəqəsi yaradıldı.

Beləliklə, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü tam təmin olundu!

105 ildə ilk dəfə olaraq Azərbaycan öz sərhədlərini tam nəzarətə götürdü!

Erməni yana-yana, qovrulma-qovrulma qaldı. Əvvəlcə "humanitar fəlakət" şousu düzəldilər! Xeyri olmadı!

Sonra İrəvandan 20 TIR yardım gətirdilər və yalnız Laçın yolu ilə Xankəndiyə çatdıracaqqlarını bəyan etdilər!

Yenə xeyri olmadı!

Sonra "böyük bacı" işə qarışdı, Paris meri 8 TIR yardım gətirdi.

Qapı ağzında qaldı.

Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev dediyini yeritdi və sonadək üstündə dayandı:

Xankəndiyə yardım yalnız Yevlax-Ağdam yolu ilə gətirilə bilər!

Doyunca günün altında oturaraq "günəş vannası" qəbul etdikdən sonra yardım daşıyanlar kor-peşman İrəvana qayıtdılar.

Necə deyirlər, tökə-tökə gəlib, yığa-yığa gətdilər!

Azərbaycan isə 44 günlük Zəfər müharibəsindən sonra ərazi bütövlüyünü bərpa etməklə daha bir qələbəyə imza atdı!

◆ ◆ ◆

Ermənilər həmişə özlərini "soyqırımı qurbanları" kimi göstərməyi sevilirdi.

Hətta saxta "soyqırımı günlerini" də müəyyən ediblər - 24 aprel 1915-ci il!

Bununla özlərini "məzlum", "yazıq", "zavallı" millət kimi göstərməyə, əslində isə həqiqi simalarını - vəhşi, barbar, dağdıcı, xəyanətkar, dost söylədiklərinə arxadan bıçaq saplamaq xislətlərini "fağrılıq" maskası altında gizlətməyə çalışıblar.

Dəfələrlə Türkiyə tərəfindən açıq şəkildə ucadan bəyan ediləndə də, arxivlərini kimsənin üzünə açmayıblar, "soyqırımı"ni "sübut edən" sənədləri, "tarixi faktları" üzə çıxararaq kimsəyə göstərməyiblər.

Olmayan şeyləri necə üzə çıxarıb ictimaiyyətdə təqdim edə bilirlər ki...

Əvvəlcə "soyqırımı abidəsi" yaradaraq İrəvana gələn dostlarına oranı ziyarət etdirirlər.

Hər il aprelin 24-də isə ermənilər "soyqırımı" gününü qeyd edirlər.

Özlərini "qurban" adlandıraraq Azərbaycanda törətdikləri Xocalı, Qaradağlı, Başlıbel, Bağanis Ayırım və digər soyqırımlarını unudurmaq istəyirlər.

Bir-birinin ardınca işğaldan azad edilmiş Qarabağ torpaqlarında aşkara çıxarılan kütləvi məzarlıqlar isə onların əsl simalarının konkret faktlarla ifşasına çevrilir.

23 aprel 2023-cü ildə keçirilən və ermənilərin Qarabağa sərbəst gediş-gəlişinə bircəlik son qoynu qoyan yüksək səviyyəli uğurlu əməliyyatımız isə ermənilərin 24 aprel "bayramı"na ən dəyərli "hədiyyəmiz" oldu!

İlham Əliyev "dəmir yumruğ"un ikinci zərbəsi ilə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü bərpa etdi!

Bəxtiyar SADIQOV

İlham Əliyevin növbəti böyük diplomatik qələbəsi

Vasitəçiyə ehtiyac yoxdur

Azərbaycan və Ermənistan məsələni həll etmək iqtidarındadırlar

"Azərbaycanın son illər qazandığı nailiyyətlər miqyası baxımından möhtəşəmdir. Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə xalqımız tarixinin ən şanlı səhifələrini yazır. Qazax rayonunun Ermənistanın işğalı altındakı dörd kəndin dinc yolla, qan tökülmədən geri qaytarılması da növbəti zəfərimizdir".

tə getməyəcəyini və sona qədər bu məsələnin həllinə nail olacağını bütün təmaslar zamanı dilə gətirdi. Ölkəmizin məsələyə baxışı tam şəkildə beynəlxalq hüquqa əsaslanırdı. Bu mənada Ermənistanın razılığa gəlməkdən başqa hər hansı bir şans yox idi", - deyərək əlavə edib.

Deputat qeyd edib ki, Ermənistan ilə Azərbaycanın bu məsələdə razılığa gəlməsi bir reallığı növbəti dəfə təsdiqləyib. Bölgənin sabitliyinə təhdid yaratmağa çalışan qüvvələrin apardıqları yalan təbliğat bütün detalları ilə ifşa olundu. Azərbaycanın guya Ermənistanı hücum etməyə hazırlaşması, Ermənistan ərazisində hərbi hədəflərin olmasına dair Fransa və digər Qərbi dövlətlərinin təbliğatı növbəti dəfə iflasa uğradı. Azərbaycan artıq uzun müddət idi həm dünyaya, həm də qarşı tərəfə izah edirdi ki, tərəflər arasında sülh prosesində kənar vasitəçilərə ehtiyac yoxdur. Problemləri Azərbaycan və Ermənistan birbaşa dialoq yolu ilə həll edə bilər. Beləliklə, ABŞ, Al kimi vasitəçilik adı altında prosesə müdaxilə etmək istəyənlər məqsədlərinə nail olmadılar.

Komita sədrinin müavini bu ilin fevralında Prezident İlham Əliyevin andiçmə mərasimində öklə çıxışında artıq prosesin iki dövlət arasında həll ediləməli olduğunu dediyini xatırladı. Delimitasiya üzrə komissiyaların görüşü, əldə olunan razılıq, gəlinən qənaət isə bir daha onu təsdiq edir ki, Ermənistan və Azərbaycan birgə qarşılıqlı anlaşma şəraitində ortaq məxrəcə gəlib məsələni həll etmək iqtidarındadırlar. Qərbi dairələri, korporativ maraqlar ilə prosesə müdaxilə etmək istəyənlər isə bu işə yalnız maneə və ziyan vura bilər. "Bu fakt onu göstərir ki, bəzi Qərbi dövlətləri nə qədər prosesdən kənar dayansalar, Cənubi Qafqazda sülh və əmin-amanlıq o qədər də tez təmin olunaçaq. Azərbaycan və Ermənistanın sərhədlərin delimitasiyası üzrə əldə etdiyi razılıq sülh yolunda tarixi addımdır. Tərəflər birbaşa dialoq vasitəsilə qısa zamanda sülh sazişi imzalaya bilərlər. Bu məqsədə çatmaq üçün Ermənistan üçüncü qüvvələrin diktesi ilə hərəkət etməməlidir", - deyərək deputat vurğulayıb.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Azərbaycan diplomatiyasının daha bir uğuru

Hər qaranlıq gecənin bir işıqlı sabahı var, deyirlər. Otuz il Qarabağın, Şərqi Zəngəzurun gündüzləri də gecə tək keçdi. 1990-cı illərdə təcavüzkar, vandal ermənilərin hücumlarına məruz qalın, işğal olunan həmin ərazilərdəki yurdlarımız yerlə yeksan edildi. Ölkəmizin təbii sərvətləri talandı, təbii gözəllikləri məhv edildi. Qədimliyinin nişanəsi olan tarixi abidələri uçurulub dağıldı. Və bu vandalizmi görən "demokratik" ölkələrin rəhbərləri susdular...

Ermənistan qəsb etdiyi Azərbaycan ərazilərində tikinti, quruculuq işləri yerinə, silahlı qüvvələrinin yad torpaqlarda möhkəmləndirmək üçün istehkamlar yaratmaqla məşğul oldu. Və həmin istehkamlara mütəmadi olaraq xarici hava-darlarından aldığı hərbi texnikaları, silah-sursatı daşdı. 1994-cü ilin mayında imzaladığı atəşkəs rejimi haqqında sazişə əməl etməyən işğalçı ölkənin silahlı qüvvələri Azərbaycan Ordusunun mövqelərini, dinc azərbaycanlıların yaşayış məntəqələrini imtensiz atəşə tutdu. Dinc sakinlərimizi, əsgər və zabitarlarımızı şühid etdilər.

İşğalçılığın, namərdliyin, məkrinin sonunun gəlməyəcəyini düşündən düşmən yanıldı. Ermənistan silahlı qüvvələrinin növbəti təxribatı nəticəsində 2020-ci ilin payızında başlayan İkinci Qarabağ müharibəsi Azərbaycan Ordusunun Zəfəri ilə başa çatdı. Ötən ilin sentyabrında lokal xarakterli hərbi əməliyyatlar isə o zamana qədər Qarabağdan ayğını kəsməmiş Ermənistan silahlı qüvvələrinin tör-töküntülərini və separatçıların sonu oldu. Həyran Azərbaycan Ordusunun qarşısında təslim bayrağını qaldırdılar. Ölkəmizin suverenliyi tam bərpa edildi. İllərdir Ermənistanın uzatdığı Qarabağ münajəsi tarixə qovuşdu.

Otuz il ərzində beynəlxalq təşkilatların həllinə nail olmadıqları münaqişəyə Azərbaycan dövləti uğurlu daxili və xarici siyasəti, öz gücü ilə son qoydu. 44 günlük İkinci Qarabağ müharibəsində ərazilərimiz Ermənistanın işğalından azad edildi, lokal xarakterli antiterror tədbirləri nəticəsində isə bölgədə qalaraq hərbi cinayət, terror əməllərini davam etdirən işğalçı ölkənin silahlı

qüvvələrinin bölmələrinin, separatçıların izi-tozu da qalmaq.

Azərbaycan diplomatiyasının daha bir uğuru isə Rusiya sülhməramlı kontingentinin vaxtından əvvəl Qarabağı tərk etməsidir.

2020-ci ilin 10 noyabrında üçtərəfli Bəyanatda Rusiya sülhməramlılarının 2025-ci ilə qədər müvəqqəti olaraq Qarabağda yerləşdirilməsi nəzərdə tutulmuşdu. Bölgəyə sülhməramlıların müvəqqəti yerləşdirilməsi bəndinin bəyanatda salınması Prezident İlham Əliyev israr etmişdi.

İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra baş verən tarixi hadisələr, Müzəffər Azərbaycan Ordusunun 2023-cü il sentyabrın 20-də lokal xarakterli antiterror tədbirləri həyata keçirərək 24 saatə yaxın davam edən uğurlu əməliyyatı nəticəsində Qarabağı uzun illər məskən salmış separatçılardan təmizləməsi vəziyyəti dəyişdi. Rusiya sülhməramlı kontingentinin bölgədə 2025-ci ilə qədər qalması zərurəti aradan qaldı.

Azərbaycan Prezidentinin Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev kontingentin Qarabağı tərk etməsi ilə

bağlı bildirdi ki, Rusiya sülhməramlılarının Azərbaycan ərazisindən vaxtından əvvəl çıxarılması barədə hər iki ölkənin ali rəhbərliyi səviyyəsində qərar qəbul edilib. Azərbaycan və Rusiya Müdafiə Nazirlikləri həmin qərarın icrası ilə bağlı müvafiq tədbirləri həyata keçirirlər.

Qeyd edək ki, Rusiya sülhməramlılarının bölgədəki missiyasının başa çatmasına paralel olaraq, 2021-ci il yanvarın 30-da Ağdamda yaradılan Türkiyə-Rusiya Birgə Monitorinq Mərkəzi də öz fəaliyyətini dayandırır. Türkiyə Milli Müdafiə Nazirliyinin İctimaiyyət Öləqlər və Mətbuat Müşaviri Kontradmiraal Zeki Aktürk keçirdiyi brifinqdə bu haqda məlumat verib.

Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının (KTMT) baş katibi İmanqali Tasmaqambetov TASS-a müsahibəsində Qarabağın Azərbaycan ərazisi olduğunu və Azərbaycanın öz ərazisində təhlükəsizliyi təmin etmək üçün qüvvələrinin olduğunu dedi: "Hesab edirik ki, regionda sabitlik böyük ölçüdə Ermənistan və Azərbaycan arasında sülh müqaviləsinin imzalanması perspektivindən asılıdır".

Türkiyənin Azərbaycandakı sabiq səfiri, "İMZA" İctimai Birliyinin Türkiyə təmsilçisi Hulusi Kılıç mətbuata açıqlamasında diqqətə çatdırdı ki, prezidentlər İlham Əliyev və Vladimir Putin bu tarixi qərar olduqca düzgün, rəşional və bölgədə yaranmış reallıqları nəzərə alaraq qəbul ediblər. "Fikrimcə, hər iki dövlət başçısı obyektiv reallıqları düzgün qiymətləndirməklə yanaşı, həm də Qərbi dairələrinin hər iki ölkəni, hətta deyərdim ki, Türkiyəni də oyuna çəkmək üçün cızdıqları planları alt-üst ediblər", - deyərək Hulusi Kılıç əlavə edib.

Bununla belə, Rusiya sülhməramlılarının Qarabağı tərk etməsinə yanaşmalar müxtəlif oldu. Demokratiyadan dən vuran ABŞ, Fransa kimi dövlətlər yəndə də ikili standartlarını, riyakar mövqelərini nümayiş etdirdilər.

Azərbaycan isə yəndə də qətiyyətlə öz mövqeyindədir. Cənubi Qafqazın lider dövləti olaraq bölgəmizdə sülhün, sabitliyin bərqərar olunmasına soy göstərməkdə davam edir.

Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

Qətiyyətin təntənəsi

"Laçın" sərhəd-keçid məntəqəsi ilə ərazi bütövlüyümüzün sarsılmaz əsası qoyuldu

"2023-cü il aprelin 23-də Laçında sərhəd-keçid məntəqəsinin qurulması Vətən müharibəsindəki qələbə qədər böyük əhəmiyyətə malik hadisədir. Bu, Azərbaycanın dövlət təhlükəsizliyinin təmin olunması istiqamətində atılmış zəruri addım idi".

lif Avropa platformalarında Azərbaycan guya erməniləri blokada alıb, ermənilərə qarşı hansısa aksiya həyata keçirir deyərək əsas iddialar səsləndirildi. Bütün bunlar marginal qrupların ölkəmizə qarşı saxta əsaslarla siyasəti hücumları idi. Məqsəd Azərbaycan ərazisindəki ermənilərin hüquqları və təhlükəsizliyi üzərindən Cənubi Qafqazda yəndən gərginlik elementlərinin yaradılması və regiona müdaxilə

imkanı qazanmaları idi. Təsədüfi deyil ki, başda Şərli Mişel olmaqla avropalı siyasətçilər Azərbaycan ərazilərində qalmış ermənilərin hüquq və təhlükəsizliyi məsələsinin beynəlxalq mexanizmlərin tətbiqi yolu ilə həllini tapmalı olduğunu tez-tez səsləndirirdilər. Azərbaycan tərəfi isə buna görə kənar subyektlərin narahat olmasını bildirdir, bunu daxili işimiz kimi bəyan edirdi".

E.Mirbəşiroğlu vurğulayıb ki, Azərbaycan Laçın yolunda nəzarət-buraxılış məntəqəsinin qurulması bir neçə istiqamətdə çox mühüm nəticələrə hesablanmış addımlar atıb. Birincisi, ərazimizdə separatizmin dəstəklənməsi imkanları aradan qaldırıldı, müvafiq olaraq dövlət təhlükəsizliyimizə olan təhdid aradan qaldı. Digər tərəfdən, Cənubi Qafqazda ermənilər üzərindən geosiyasi ambisiyaların həyata keçirilməsinin qarşısını almaqla regional təhlükəsizliyə çox böyük töhvə vermiş olduq. Azərbaycanın çox haqlı olaraq nəzarət-buraxılış məntəqəsinin qurulması sonrakı proseslərin çox təsirli drayver rolunda çıxış etdi. Qısa müddət sonra bütün ərazilərimiz boyunca suverenliyimiz təmin edildi. Həm də dünyaya göstərdik ki, Azərbaycan dövləti, xalqı öz ərazilərinin sahibidir. Heç bir halda öz ərazilərində kənar nəzarətə, fəaliyyətə imkan verməyəcək.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Dəmir iradənin müjdəsi

Qələbəmiz, sevincimiz, fərəhimiz 30 illik acılarımızın ən gözəl məlhəmidir. Artıq xalqımız Zəfər müjdəli xəbərlərə adətkar olub.

Zəfər salnaməmizə nəzər salanda gözümüzün önündə çökürverici bir mənəzə yaranır. 44 günlük müharibədə qələbə, 2023-cü ilin aprelinde Laçın sərhəd-buraxılış məntəqəsinin yaradılması, 23 sentyabr 2023-cü ildə ölkəmizin suverenliyinin tam bərpası, rusiyalı sülhməramlıların bölgədən çıxması...

Aprelin 19-u da dövlətimizin diplomatiya tarixində adi günlərdən olmadı. Qətiyyətin, dəmir iradənin tarixə öz möhürünü vurduğu günlərdən biri oldu.

Ermənistan ilə Azərbaycan arasında dövlət sərhədinin delimitasiyası və sərhəd təhlükəsizliyi məsələləri üzrə komissiyanın səkkizinci görüşündə 4 qeyri-anklav kəndin - Bağanis Ayrım, Aşağı Əskipara, Xeyrimli və Qızılhacılı yaşayış yerlərinin bir güllə atılmadan, qan tökülmədən Azərbaycana qaytarılması barədə razılıq əldə olundu. Bu adi hadisə deyil. Azərbaycan diplomatiyasının,

dəmir iradənin böyük qələbəsidir. Bu, son illər Azərbaycanda əldə etdiyi uğurların məntiqi davamıdır. Bu hadisə böyükliyinə, tarixi əhəmiyyətinə görə Şuşanın, Xocalının, Xankəndinin azad olunması ilə müqayisə edilə bilər. Bu hadisə Ermənistanın rəsmən işğalçı dövlət olmasının etirafı, Azərbaycanın haqlı olduğunu dünyaya sübutdur.

İlham Əliyevin dəmir iradəsi, qətiyyəti, apardığı ardıcıl uğurlu siyasət Ermənistanı,

onun arxasında duran havadarlarını addım-addım geri çəkilməyə vadar edir. Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev itirilmiş torpaqları addım-addım, qarış-qarış geri qaytarır. Tarix sübut edir ki, pragmatik lider, böyük siyasətçi İlham Əliyev nəyi nə zaman etmək lazım olduğunu çox gözəl bilir.

Əldə olunan razılıq delimitasiya istiqamətində atılan ilk addımdır. Delimitasiyanın məhz bu istiqamətdən başlanması Azərbaycanın təkidi ilə olub.

Hadisələrin bu cür inkişafı Azərbaycanın guya Ermənistanı hücum etməyə hazırlaşması barədə uydurmalara da son qoydu. Eyni zamanda Ermənistanın "təhlükəsizliyi" haqqında yalan, uydurma məlumatlar yayan Fransanın və Qərbi dövlətlərinin maskalarını cirdi. Azərbaycan qətiyyəti ilə sübut etdi ki, iki dövlət arasında münasibətləri kənar müdaxilə olmadan da normallaşdır-

maq mümkündür. Bununla da dövlətimiz problemi həll etməkdən çox, problem yaradan, iki dövləti daha çox qarşıdurmaya vadar edən ABŞ-yə, Al-yə, xüsusən də Fransaya öz yerini göstərdi. Artıq bütün dünya anlamaq zorundadır ki, arı qarşıdurlar regionda sülhü, davamlı sabitliyi istəməyənlərdir. Heç şübhəsiz ki, onları da cavabı bir layiqə olaraq diplomatik yolla qaydınca verilmişdir.

Bu hadisə Azərbaycanın Cənubi Qafqazda sülhün təminatçısı olan böyük güc olduğunu bir daha təsdiqlədi. Artıq Ermənistan da başa düşürlər ki, Azərbaycanla normal münasibət yaratmaqla düşükləri ağır durumdan çıxsa, özlərini xilas edə bilərlər.

Azərbaycan regionu yeganə dövlətdir ki, heç bir dövlətin ərazisində gözü yoxdur, hansısa ölkənin ərazi bütövlüyünə qarşı deyil. Eyni zamanda öz ərazi bütövlüyünü də layiqincə qoruyur, haqqı olanı geri almağı bacarır.

Sülhlə gedilən yol daha qürurlu, bu yolla əldə olunan qələbənin sevinci isə daha böyük olur.

Elsən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"

İlham Əliyevin növbəti böyük diplomatik qələbəsi

İƏT Azərbaycanla Ermənistan arasında razılaşmanı alqışlayıb

"İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının (İƏT) Baş katibliyi 2024-cü il aprelin 19-da Azərbaycanla Ermənistan arasında sərhədlərin delimitasiyası üzrə Komissiyasının Azərbaycanla Ermənistan arasında razılaşmanı alqışlayıb. Xeyrimli və Qızılhacılı kəndlərinin qaytarılmasını və delimitasiya üzrə işlərin davam etməsini alqışlayır".

Bəyannatın sonunda deyilib: "İƏT-in Baş katibliyi təşkilatın qətnamələrində də qeyd edilən davamlı və ləyaqətli sülh sazişinin imzalanması istiqamətində atılan mühüm addımı dəstəkləyir".

Laçında sərhəd-keçid məntəqəsinin açılması suverenliyin tam təminatına gedən yolun başlanğıcı oldu

Bu, gələcək böyük təxribatların qarşısını aldı

Ötən ilin bu günü Azərbaycanın Laçın rayonunda Ermənistanla sərhəddə buraxılış məntəqəsi qurması Qarabağda qalan qanunsuz erməni silahlı birləşmələrinin silahlı təchizatını məhdudlaşdırmağa başladı.

2020-ci il tarixli üçtərəfli Bəyannatın müddəalarına zidd olaraq Ermənistan bu yoldan hərbi məqsədlər üçün istifadə edir, Azərbaycan ərazilərində qalan tör-töküntülərinə silah-sursat, hərbi vasitələr, canlı qüvvə göndərir. Eyni zamanda aprelin 22-də Ermənistan tərəfindən bu qanunsuz daşımaların daha rahat şəkildə həyata keçirilməsi üçün Azərbaycanla Ermənistan arasında Laçın yolunun girişində nəzarət-buraxılış məntəqəsi quruldu. Buna adekvat olaraq aprelin 23-ü saat 12:00-da Azərbaycan Dövlət Sərhəd Xidmətinin bölmələri tərəfindən ölkəmizin suveren ərazilərində, Laçın-Xankəndi yolunun başlanğıcında nəzarət-buraxılış məntəqəsi açıldı. Təbii ki, bu sərhəd-keçid məntəqəsinin qurulmasından ölkəmizə qarşı istifadə etmək istəyən, bunu qeyri-qanuni hesab edən qüvvələr də az olmadı. Amma bu məntəqə ölkəmizin suveren hüquqları çərçivəsində atılmış legitim addım idi və beynəlxalq hüquq normalarına tam uyğun idi.

Bu məntəqənin qurulması Qarabağdakı erməni dəstələrinə dəstəyi məhdudlaşdıraraq, gələcək böyük təxribatların qarşısını aldı. Beləliklə, ərazilərimizin qanunsuz erməni silahlılarından təmizlənməsi prosesi başlandı.

Milli Məclisin deputatı Sahib Aliyev "Azərbaycan" qəzetinə açıqlamasında bildirdi ki, Laçında sərhəd-keçid məntəqəsinin yaradılması Qarabağdakı miatsumçular üçün nəfəsləyin bağlanması, Ermənistanın onları qanunsuz şəkildə silahlandırmasının qarşısını alınması demək idi.

Deputat qeyd edib ki, bu, həmçinin Rusiyanın Qarabağdakı hərbi kontingentinin Ermənistanla planlaşdırıldığı kimi, uzun müddət qalmalarının perspektivsizliyini ortaya çıxaran çox mühüm faktorlardan biri idi: "Açıq deməliyə ki, əgər bir il əvvəl bu hadisə baş verməseydi, onda 2023-cü ilin sentyabrında keçirilmiş lokal xarakterli antiterror tədbirləri çox qısa vaxtda və bu cür uğurla başa çatmazdı. Yəni bir cümlə ilə qiymətləndirməli olsaq, separatçıların Qarabağı tərks etmələrində, o rejimin özünü buraxmasında, Rusiya hərbi kontingentinin Azərbaycan torpaqlarından çıxıb getməsində, hətta Qazaxın eksklav olmayan 4 kəndinin geri qaytarılmasında da məhz bir il öncə atılan bu addım çox mühüm rol oynadı".

S.Aliyev vurğulayıb ki, Laçında sərhəd-keçid məntəqəsinin açılması Azərbaycanın öz torpaqları üzərində suverenliyini tam təmin edəcəyini və bunun üçün bütün riskləri gözə almağa hazır olduğunu ortaya qoyan ən mühüm hadisə idi. Proseslərin sonrakı gedişi də bunu təsdiqlədi.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Anklav kəndlərimiz də azad ediləcək

"Qazax rayonunun 4 qeyri-anklav kəndinin bir güllə belə atılmadan Azərbaycana qaytarılması ölkəmizin növbəti tarixi qələbəsidir. Bu, Müzəffər Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevin növbəti parlaq uğurudur. Ermənistan və havadarlarının təzyiqlə və təxribatlarına baxmayaraq, dövlətimizin başçısının siyasi iradəsi və qətiyyəti bu tarixi qələbəni təmin etdi".

Bu fikirləri "Azərbaycan" qəzetinə açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Kamilə Əliyeva deyib. Deputat qeyd edib ki, Prezident İlham Əliyev dövlətimizin və xalqımızın milli maraqlarını hər zaman üstün tutub və bir qarış torpağımızın da işğal altında qalmayacağını dəfələrlə vurğulayıb: "Sərhədlərin delimitasiyası prosesində atılan bu real addımın heç bir vasitəçisi olmadan iki dövlətin rəsmi şəxsləri tərəfindən razılaşdırılması müsbət həldir. Prezident İlham Əliyev də dəfələrlə bəyan edib ki, iki dövlət arasında mövcud problemlər üçüncü tərəf olmadan həll olunmalıdır. Güman edirik ki, Ermənistan rəhbərliyi bu həqiqəti anlayır. Əldə olunmuş razılıq delimitasiya istiqamətində atılan ilk addım kimi yüksək dəyərləndirilməlidir. Və xüsusən qeyd olunmalıdır ki, delimitasiyanın bu istiqamətdə başlaması məhz Azərbaycanın təkidi ilə oldu".

Kamilə Əliyeva Qazax rayonunun anklav olmayan 4 kəndinin sahiblərinə qaytarılmasını zərər zəncirimizin növbəti halqası adlandırdı. "Vətən müharibəsindəki qələbəmiz, 2023-cü ilin sentyabrında suverenliyimizin tam bərpası, Laçın nəzarət-buraxılış məntəqəsinə nəzarətimiz, rusiyalı sülhməramlıların Azərbaycanı tərk etməsi və digər nailiyyətlər xalqımızın qürur yeridir. Bu uğurlar daha sonra kəndlərimizin bir güllə atılmadan geri qaytarılması Azərbaycan torpaqlarını qarış-qarış bir araya toplayan Prezident İlham Əliyevin xalqımıza növbəti müjəsidir". - deyər müsahibəmiz söyləyib.

Deputat vurğulayıb ki, delimitasiya prosesinin Sovet İttifaqının süqutu zamanı mövcud olan hüquqi cəhətdən əsaslandırılmış respublikalara sərhəddə uyğun həyata keçirilməsi təqdirəlayiqdir: "Vətən müharibəsindən dərhal sonra İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə başlanan sülh danışıqlarında da delimitasiya prosesi-

nin məhz bu şərtlər üzrə aparılması təklif edilmişdi. Bu mənada Bakın haqlı mövqeyi ilə razılaşan İrəvan doğru addım atıb. Çünki bu razılaşma təkə Azərbaycanla Ermənistan münasibətlərinin normallaşmasına deyil, həm də regionda sabitliyin bərpasına səbəb ola bilər. Bakın beynəlxalq hüquqa söykənən bu mövqeyi əsasında razılığa gəlmək Ermənistan üçün heç bir təhdid yaratmır".

Kamilə Əliyeva deyib ki, Bağanis Ayrım, Aşağı Əskipara, Xeyrimli və Qızılhacılı kəndlərindən erməni ordu hissələrinin çıxarılaraq həmin məntəqələrin təhvil verilməsindən sonra sərhəd xəttinin razılaşdırılmış hissələrində Azərbaycan və Ermənistan öz sərhəd xidmətlərini yerləşdirilməsinə başlayacaqlar: "Bu təşəbbüs də uğurla tamamlanan kimi növbə anklav kəndlərə çatacaq. Unutmaq olmaz ki, dövlət başçısı 2024-cü il yanvarın 10-da verdiyi bəyannatında ifadə edib ki, "Biz hesab edirik ki, bütün anklavlar qaytarılmalıdır. Bu anklavlara gedən yollarda şərait olmalıdır və bu anklavlara orada yaşayan insanlar yerləşdirilməlidir". Bu yolda uğurla addım atan Azərbaycanın yaxın gələcəkdə ermənilərdən qalan kəndlərimizi də azad edəcəyini şübhə yoxdur".

Nəzrin QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

KTMT-nin baş katibi: "Azərbaycanın Qarabağda təhlükəsizliyi təmin edəcək öz qüvvələri var"

Azərbaycanın Qarabağda təhlükəsizliyi təmin edəcək öz qüvvələri var.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə TASS agentliyinə Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının (KTMT) baş katibi İmanqali Tasmaqambetov bildirib.

Rusiya sülhməramlı kontingentinin Qarabağdan çıxarılmasını şərh edən KTMT-nin baş katibi deyib: "Rusiya sülhməramlı-

rının Qarabağda yerləşməsi məsələsinə gəldikdə, hazırda bu ərazi orada təhlükəsizliyi təmin edəcək qüvvələrə malik olan Azərbaycan Respublikasına məxsusdur və aydındır ki, bu məsələ birtərəfli qaydada həll olunmur. Hesab edirəm ki, regionda sabitlik böyük dərəcədə Ermənistan ilə Azərbaycan arasında sülh sazişinin imzalanması perspektivlərindən asılıdır".

Qətər Dövləti Azərbaycan ilə Ermənistan arasında əldə olunmuş razılaşmadan məmnundur

وزارة الخارجية
Ministry of Foreign Affairs
State of Qatar قطر دولة

Qətər Dövləti Azərbaycan ilə Ermənistan arasında dörd kəndin ərazisində quru sərhədlərinin delimitasiyası və demarkasiyası ilə bağlı əldə olunmuş razılaşmanı alqışlayır, iki ölkə arasında etimadın yaradılması və sülhün möhkəmləndirilməsi prosesini yaxından izləyir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Qətər Xəbər Agentliyi (QNA) məlumat yayıb.

Qətər Xarici İşlər Nazirliyinə istinadla yayımlanan məlumatda razılaşmanın tərəflər arasında həllini tapmamış məsələlərin dialoq və sülh yolu ilə həllinə, iki ölkənin xalqlarının inkişaf və rifah arzularının həyata keçirilməsinə zəmin yaradacağına ümidvarlıq ifadə olunub. Nazirlik Qətərin regionda təhlükəsizliyin, sabitliyin və sülhün bərqərar olması istiqamətində beynəlxalq səyləri dəstəklədiyini ifadə edib.

Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri Azərbaycan və Ermənistan arasında razılaşmanı yüksək dəyərləndirir

Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri (BƏƏ) Azərbaycan və Ermənistan arasında dörd kənd ərazisində quru sərhədlərinin delimitasiyası və demarkasiyası ilə bağlı razılaşmanı alqışlayır və iki ölkə arasında etimadın yaradılması və sülhün möhkəmləndirilməsi prosesini yaxından izləyir.

Rəsmi saytda BƏƏ-nin dövlət naziri Əhməd Əli Əl-Sayeghin açıqlamasına istinadən bildirilir ki, birbaşa kommunikasiyalar vasitəsilə bərqərar olan bu müsbət inkişaf həm regional, həm də beynəlxalq səviyyədə inkişafı və sülhü gücləndirəcək. Hər iki ölkəyə və onların xalqlarına fayda gətirəcək, gələcək tərəqqi və yüksəlişə nail olmaqla, onların qarşılıqlı maraqlarını yerinə yetirəcəkdir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bununla bağlı BƏƏ Xarici İşlər Nazirliyinin rəsmi saytında açıqlama yayımlanıb. Məlumatda razılaşmanın kommunikasiya və dialoq körpülərinin güclənməsinə, Qafqaz regionunda sabitliyin və konstruktiv əməkdaşlığın möhkəmlənməsinə töhfə verəcəyini ümidvarlıq ifadə olunur.

Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri həm Azərbaycan Respublikası, həm də Ermənistan Respublikası ilə sıx və dəyərli əlaqələrə malikdir. BƏƏ regionda sülh və sabitliyin bərqərar olmasını dəstəkləyir məsələlərin dinc və qarşılıqlı dialoq yolu ilə həllini vacib hesab edir.

Füzuli şəhəri daha 39 ailəni qarşıladı

Düən Füzuli şəhəri növbəti qayıdış karvanını qarşıladı. Daha 39 ailə - 172 nəfər doğma yurtda daimi məskunlaşması təmin edildi. Bununla da dörd ilə yaxındır işğaldan azad edilən Füzuli şəhərinin sakinlərinin sayı 2689 nəfərə çatıb.

Üç onillikdir torpaq həsrəti çəkən füzulililər bu günü yaşadılar-

na görə Prezident İlham Əliyevə və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevaya təşəkkür ediblər. Onlar, həmçinin torpaqlarımızı işğaldan qurtaran rəşadətli Azərbaycan Ordusuna, qəhrəman əsgər və zabitlərimizə minnətdarlıqlarını bildirib, bu yolda canlarından keçən şəhidlərimizə rəhmət, ailələrinə sabitlik və sülh diləyiblər.

Ən çox qayıdış köçünün həyata keçirildiyi ərazimiz olan Füzuli şəhə-

rinə köçürülən keçmiş məcburi köçkünlər vaxtilə yaşadıkları, doğma yurdlarında işğala son qoyulduqdan sonra bərpa edilən və ya yenidən tikilən evlərdə məskunlaşdılar. Təhlükəsiz və rahat yaşam üçün bütün şəraitin yaradıldığı Füzulidə vətəndaşların rifahının yüksəldilməsi və işlə təminatı istiqamətində mühüm tədbirlər görülüb və bu proses davam edir.

Baş plana əsasən, 2040-cı ilədək Füzuli şəhərinin inzibati ərazisinin

1943 hektara, əhalisinin 50 min nəfərə çatdırılması nəzərdə tutulur. Şəhərdə rahat və müasir həyat şəraitinin təmin edilməsi üçün müasir infrastruktur qurulur, orta və azmərtəbəli yaşayış binaları, həyotəyeni torpaq sahələri olan fərdi evlər inşa edilir, təhsil, səhiyyə, mədəniyyət, istehsalat müəssisələri yaradılır.

Düşmən əsarətindən qurtularaq azadlığa qovuşan ərazilərimizə bugüncədə 1587 ailə - 6242 nəfər

olmaqla, 175 ailə (871 nəfər) Zəngilan rayonunun Ağalı kəndinə, 20 ailə (90 nəfər) Törtər rayonunun Talış kəndinə, 472 ailə (1773 nəfər) Laçın şəhərinə, 705 ailə (2689 nəfər) Füzuli şəhərinə, 215 ailə (819 nəfər) Laçın rayonunun Zabux kəndinə qayıdıb.

Köç karvanları bu il də davam edəcək. Böyük qayıdış çərçivəsində azadlığa qovuşmuş ərazilərin özəli sahibləri yurdlarına dönəcək, daha

beş şəhərə - Şuşa, Cəbrayıl, Kəlbəcər, Xankəndi və Xocalıya qayıdış baş tutacaq. 2025-ci ildə isə Ağdam, Zəngilan, Qubadlı şəhərlərinə keçmiş məcburi köçkünlərin qayıtması nəzərdə tutulur. Daha sonra Laçın rayonunun Sus kəndinin, Xocalı rayonunun Kərkicahan, Malıbəyli, Turşsu kəndlərinin də bərpasına start veriləcək.

Vətən müharibəsində bütün dünyaya səs salan qələbəmizin sevincini hər gün yaşayırdıq. Ötən il olduğu kimi, bu il də azadlığa qovuşmuş torpaqlarımızda quruculuq işləri yüksək səviyyədə həyata keçiriləcək, keçmiş məcburi köçkünlər yurdlarına dönəcəklər. Görülən işlərin miqyasından da aydın olur ki, Böyük Qayıdış proqramı gözlənilməyincə tez başa çatacaq.

Düşmənin vıran qoyduğu şəhər və kəndlərimiz yenidən qurulduqca uzun illərdir nisgil çəkən, əsarət altında qalmış yurdlarına qayıtmaq arzusu ilə yaşayan yüz minlərlə vətəndaşımız özəli torpaqlarına qovuşacaqlar.

2026-cı ilin sonunda isə Böyük qayıdışın birinci mərhələsi bitəcək. O zamana qədər Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdada 140 min nəfərin - 34 min 500 ailənin dədə-baba torpaqlarında daimi məskunlaşması təmin ediləcək.

Ülkər XASPOLADOVA,
"Azərbaycan"

Füzuliyə qayıdan sakin:

"Bu gün bizim üçün çox özəl gündür"

"Bu gün bizim üçün çox gözəl və özəl gündür. Çünki doğma yurdunda qayıdış start verilib və mən də bu qayıdışın sevincini yaşayıram".

Bu sözləri AZƏRTAC-a Füzuliyə geri qayıdan keçmiş məcburi köçkün Mələhat Abbasova deyib.

"Nəhayət, uzun illərin həsrəti bitir. Füzulini yenidən qurub-yaradacağıq, övvləkindən daha gözəl, abad vəziyyətə gətirəcəyik", - deyər keçmiş məcburi köçkün qeyd edib.

Şərqi Zəngazurun cənətməkanlarından biri - Laçında...
Yurda gələn yazın xoş ətri valehedicidir. Yalnız təbiətin, dağların yamacı olvan rəngə boyanmayıb. Doğma yurda qaydan insanların simalarında sanki güllər açıb. İnsanların sevinc, fərəh dolu baxışları, mehriban davranışları adamın ürəyini rıqqətə gətirir. Yurd həsrətinə son qoyulan laçınların qay-ğəkəşliyi elə ilk andan hiss olunur. Salam verdiyimiz hər kəs bizi evinə dəvət edir. Bu gün həm də tarixi gündür. Bir il öncə, 2023-cü ilin aprelin 23-də Prezident İlham Əliyev "Laçın" sərhəd-buraxılış məntəqəsini yaratmaqla sərhəd və ərazi bütövlüyümüzü təmin etdi. Həmin tarixi günü təkcə laçınlar deyil, bütün Azərbaycan xalqı qeyd edir. Çünki bu tarixi nailiyyət 44 günlük Vətən müharibəsində qazandığımız böyük qələbənin nəticəsi, qətiyyətin və dəmir iradənin təntənəsi idi. Sərhədin toxunulmazlığı dövlətin qüdrətini təcəssüm etdirir. 2023-cü il aprelin 23-də bütün təzyiqlərə baxmayaraq, Azərbaycan beynəlxalq hüquq çərçivəsində sərhədlərini tam nəzarətə götürməklə bir daha qətiyyəti və iradəsini nümayiş etdirdi.

"Baxın, görün bizə nə gözəl şərait yaradıblar"

Laçının füsunkar təbiətini seyr edə-edə enişli-yoxuşlu küçələrlə hərəkət edirik. 77 yaşlı Bakir Şükürov bizi evinə dəvət edir. Çay süfrəsi arxasında söhbət edirik. Bakir kişi 2023-cü il iyun ayının əvvəllərində

Vətən Laçın sərhədindən başlayır

İlham Əliyevin bütövləşdirdiyi Azərbaycanın başlanğıcından reportaj

Cənab Prezident mənə arzumu, istəyimi soruşdu. Dedim ki, "Cənab Prezident, mən laçınıyam. İstəyirəm ki, bütün ömrüm boyu Laçında yaşayıb, Laçında işləyim. Cənab Prezident dərhal səlahiyyətli nümayəndəsi Məsim Məmmədova mənim işlə təmin olunmağım barədə göstəriş verdi.

Laçına qayıtdığımı deyir: "1992-ci ilin mayında Laçını son tərək edən lərdənəm. Laçından əhali çıxanda ermənilər hər tərəfi yandırdılar. Od-alov, tüstü göy üzünü bürümüşdü. Elə hiss edirdim ki, yanan Laçın

Prezidentimizi qorusun! Dövlətimiz var olsun!"

"Marş irəli, Azərbaycan əsgəri"

Bir baxın, görün bizə nə gözəl şərait yaradıblar. Bundan sonra ölsəm də dardım yoxdur. Bizə doğma torpaqlarımızı qaytaran, bizə bu xoşbəxtliyi bəxş edən Prezidentimizə minnətdaram.

Küçə ilə hərəkət edərkən bir həyətə dəyərli insanın toplaşdığını görüb onlara sarı gedirik. Bölli olur ki, bu ev bir zamanlar Laçın uğrunda gedən döyüşlərdə iştirak edən, bölük komandiri olan zabit Əhliəd Süleymanovun ata ocağıdır. Amma sabiq döyüşçü artıq haqqın rəhmətinə qovuşub. Bacıları, övladları, yaxınları onun cümə axşamı mərasiminə hazırlaşılar.

Laçın indi bir cənətdə bənəyir. Bir dağ rayonundan çox Avropanın əyalət şəhərlərinə oxşayır. Nə qədər ömrümüz var, bizə bu xoşbəxtliyi yaşadan, yurdumuzu cənətdə döndərən, bizi yenidən ev, torpaq sahibi edən Prezidentimizə borcluuyq.

Ailə üzvləri Laçınla bağlı xoş təəssüratlarını bölüşürlər. Bu anda Elşən Qəniyev Birinci Qarabağ müharibəsi zamanı Laçında Əhliəd Süleymanovla aralarında yaşanan maraqlı bir tarixçini xatırlayır: "1992-ci

ildə Laçına ezamiyyətə getmişdim. O zaman Laçın özünümdəfə bətalayonuna da baş çəkib döyüşçülərlə görüşmüşdük. Bostəyib bir zabitin komandanlığı ilə döyüşçülər hərbi hissənin həyətində əsgər marşı oxuyurdular. Həmin əsgər marşının müəllifinin zabit Əhliəd Süleymanov olduğunu dedilər. Bizimlə söhbətində Əhliəd Süleymanov dedi ki, mən hərbi deyiləm, aqronomam. Laçının bu dar günündə ölimə silah almışam ki, torpaqlarımızı qoruyaq. Marş oxumaqla ordu qurulmaz, torpağı qorumaq olmaz. Nizam-intizam yoxdur. Bu, ordundan çox özəfaliyyət dərəcəsinə oxşayır. Biz "Marş irəli, Azərbaycan əsgəri" oxuyuruq, işlərimiz isə hər gün bir addım geri gedir. Xahiş edirəm, yazın, həyocən təbii çalın, rəhbərlik, xalq bilsin ki, Laçın təhlükədədir. Əgər Laçın işğal olunsay, atalarımızın ruhu məzarda od tutub yanar. Çox çəkmədi ki, Əhliəd Süleymanovun dediyi həqiqət oldu. Taleyin qismətində məhz bu səfərimizdə Laçında Əhliədin ata ocağına baş çəkmək də varmış..."

Bacısı Ruqiyə xanım deyir ki, qardaşının öten illərdə bir arzusu olub: "O da Laçını azad görmək idi. Çox şükür ki, bu günü görüb əd olmasa xoşbəxtliyini yaşadıq. Qardaşımızın ürəyini vətən həsrəti üzümüşdü. Bu il mart ayında dünyadan köçdü. Doğma yurdumuzda torpağa tapşırıldıq".

Oğlu Mahir Süleymanov deyir ki, bir zamanlar qoruyub bilmədikləri torpaqları Prezident İlham Əliyev qan tökmədən, itki vermədən geri qaytardı: "Həm də necə? Laçın indi bir cənətdə bənəyir. Bir dağ rayonundan çox Avropanın əyalət şəhərlərinə oxşayır. Nə qədər ömrümüz var, bizə bu xoşbəxtliyi yaşadan, yurdumuzu cənətdə döndərən, bizi yenidən ev, torpaq sahibi edən Prezidentimizə borcluuyq. Vətən borcu ödənilməzdir. Çalışacağıq ki, ömrümüzün qalan hissəsini vətənə xidmətdə keçirək. Şükür edirik

ki, atamız Vətən həsrəti ilə bu dünyadan köçmədi. Qurulan, abadlaşan, cənətdə dönan Laçını görüb, getdi. Var olsun, dövlətimiz, sağ olsun Prezidentimiz ki, laçınların qaçqınlıq əzabına son qoydu".

qarşısına türk dünyasının iki böyük lideri, Ulu Öndər Heydər Əliyevlə Mustafa Kamal Atatürkün böyük portretləri vurulan bu ev Laçına gələn hər kəsin diqqətini cəlb edir. Kənarından maraqla evi seyr etdiyimizi hiss edən ucaboylu bir kişi bizə yaxınlaşaraq "Mənim evimdir", - deyir...

Rövşən Əliyev bizi evinə dəvət edir. Öyrənirik ki, o da Laçına ilk dönanlərdəndir.

Ağsaqqal maraqlı söhbətə başlayır: "Qarşıda gördüyünüz kənd erməni kəndidir. Bu ev, bu bayraqlar, türk dünyasının iki dahi şəxsiyyətinin portretləri oradan da aydın görünür. Laçına qayıdacağımı biləndə illərlə ürəyimdə abidesini ucaltmışım, sevdiyim, şəxsiyyətlərinə böyük hörmət bəslədiyim, xalqlarımızın mənəvi sərəvəti olan bu böyük şəxsiyyətlərin portretlərini çəkdi-

Bir il öncə Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə yaradılan bu sərhəd keçid məntəqəsi Azərbaycanın iftixar ünvanıdır.

"87 yaşlı atam Laçına dönanəndən sonra ağır-acını tamam unudub"

Laçında dağların zirvəsində bir ev var. Laçının hansı yanından baxsan bu ev görünür. Üstündə Türkiyə və Azərbaycanın bayrağı dalğalanan,

Hər səhəri şükürlə açıyıq. Hər gün bizə bu şəraiti yaradan, torpaqlarımızı işğaldan azad edən Ali Baş Komandan İlham Əliyevə dua edirik. Dövlət vətəndaşı üçün etməli olduğundan da artığını bizə edib.

rib, yağışdan, günəş şüasından qorumaq üçün xüsusi olaraq üzletdirib, özümə birlikdə gətirdim. Mənə elə gəlir ki, yüz illərdə hər qarışı qanla suvarılan bu torpaqları azad, bu diyarın hər bir qoşuninin cənətməkəna döndüyünü görüb onların ruhu sevinir. Bu Vətəni o dahilərin ruhu qoruyur".

Rövşən Əliyev deyir ki, köçkünlük vaxtı Abşeron rayonu Masazır qəsəbəsində yaşayıb. Orada da yaşamaq üçün şərait yarası da, narahatlığı varmı: "Laçını görmədən dünyadan köçəcəyimdən qorxurdum. Çox şükür, arzuma çatdım. Bütün ailə üzvlərimlə yurduma qayıtmışam. Buranın havası da, suyu da dərindimizə dərman olub. Mənim 65, atamın 87 yaşları var. Atam Laçına dönanəndən ağır-acını tamam unudub. Hər səhəri şükürlə açıyıq. Hər gün bizə bu şəraiti yaradan, torpaqlarımızı işğaldan azad edən Ali Baş Komandan İlham Əliyevə dua edirik. Dövlət vətəndaşı üçün etməli olduğundan da artığını bizə edib.

Bu gözəlliyi, bu şəraiti yuxumuzda belə görməmişdik. Şükür ki, bu gözəl günlərin xoşbəxtliyini də yaşamaq bizə qismət oldu".

"Bakıda doğulsam da, 30 il özümlə qonaq kimi hiss etdim"

Həmsəhbətimiz Emil Nəcəfli deyir ki, dünyaya gələndə Laçın işğal olunmuşdu. Uşaq vaxtı valideyləri ona Laçın haqqında söhbətlər edər, Laçının işğaldan dənışirdilər. Yaşının üstünə yaş gəldikcə ürəyində Laçın boyda bir sevgi böyüyüb: "Özümlə Bakıda qonaq kimi hiss edirdim. İçimdən gələn bir səs deyirdi ki, "Emil, sən Laçına qayıdacağınsan. Orada yaşayıb, orada işləyəcəksən. Bakıda Slayvan Universitetinin yataxanasında yaşayırdıq.

nın havasını udanda, suyunu içəndə, hər gün evə çıxıb, işə gedəndə bizə bu xoşbəxt həyatı yaşadan cənab İlham Əliyevə dua edirik".

"Evimizin açarını cənab Prezident özü təqdim etdi"

Laçın sakini Elbrus Sadıqovun 77 yaşları var. Deyir ki, Sumqayıtda qaçqın şəhərciyində yaşayıb. Hökumət onlara dördotaqlı mənzil veribmiş: "Hər şəraitimiz olsa da, Laçının həsrəti ilə yaşayırdım. Laçın işğaldan azad olunanda dizimi yerə atıb Allaha şükür, Prezidentimizə dua etdim. Yoldaşıma dedim ki, Solmaz, illərdir mən bu günü gözləyirdim. Ömrüm vəfa etdi, bunu da gördüm. Nə olur-olsun Laçına qayıdıb, ömrümün qalan hissəsini doğma yurduma yaşayıb, orada tamamlamaq istəyirəm. Laçın hər gecə yuxuma girirdi. Bir arzum vardı. Deyirdim ki, turist kimi də olsa, gedib bir dəfə doğma yerləri görüb ölsəm, gözüm arxada qalmaz. Çox şükür, bu günü də gördük.

Laçına ilk köç başlandıqda qayıdan ilk 20 ailədən biri də biz olduq. Dövlətin bizə verdiyi dördotaqlı mənzili təhvil verib bu cənətməkəna yurda qayıtdıq. Artıq yurd həsrəti bitib. Bu gözəl evdə sevinlik, fərəhli günlər yaşayacağıq. Evimizin açarını cənab Prezident özü təqdim etdi. Bir arzum olub-olmadığımı soruşdu. Dedim, ən böyük arzumuz torpaqlarımızı azad görmək idi. Onu da alıb qaytarmışam. Üstəlik, ermənilərin xarabazara çevirdiyi Laçını qısa müddətdə cənətdə döndərməsiniz. Bundan artıq dövlət, prezident vətəndaşına nə etməlidir? Var olsun dövlətimizi! Dövlət başçısının apardığı sülhsevər, qətiyyətli siyasəti ilə qürur duyuruq".

"Laçın" sərhəd-keçid məntəqəsi, hər zaman ayıq-sayıq xidmət

Laçın sakinləri ilə xoş gün keçirib yeni həyat şəraitləri ilə maraqlandıq, sevinclərini bölüşdük. Onlara bu şəraiti yaradan Prezidentimizin ünvanına ağzadolusu alışı eşitdik. Cənətməkəndan geri dönanəndə hava qaralsa da, Laçın küçələrində nür süzülürdü. Dağların yamacına səpələnmiş evlərdə sanki ulduz parıldayırdı. Bizə elə gəlirdi ki, burda insanlar da, ağaclar da, qarşar da, ağ gəmiyə bənzer evlər də xoşbəxtlik nəğməsi oxuyur.

Hökəri çayının kənarı ilə özəməli dağlara tamaşa edə-edə Qubadlıya tərəf hərəkət edirik. Qarşıma öten il aprelin 23-də sərhəd və ərazi bütövlüyümüzün təminatını rəsmiləşdirən "Laçın" sərhəd-keçid məntəqəsi çıxır. Yaxşı xatırlayırdıq, bir il öncə Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə yaradılan bu sərhəd keçid məntəqəsi Ermənistanı və onun havadarlarını çox narahat etmişdi. Dünyaya bəyan edirdilər ki, guya Azərbaycan bu məntəqəni yaratmaqla Qarabağın erməni əhalisinə qarşı "humanitar blokada" tətbiq edib. Ancaq bütün cəhdləri puç oldu. Azərbaycan bir addım da geri çəkilmədi.

Məntəqəyə baş çəkirik. Burada Azərbaycan Dövlət Sərhəd Xidmətinin hərbi qulluqçuları vətənin keşiyindədirlər. Ermənistan ordusunun ön xətti ilə arada ki məsafə o qədər də uzaq deyil. Burada düşmənin bütün mövqeləri açıq-aydın görünür və müşahidə altında saxlanılır.

Bütün bu imkanlara, Silahlı Qüvvələrimizin artan gücünə tamaşa etmək, sərhəddə ayıq-sayıq xidmətin, ümumilikdə isə Qarabağ və Şərqi Zəngazurun gətirdikcə əsl cənətməkəna çevrilməsinin şahidi olmaq qürurvericidir. Elə bu xoş təəssüratlarla da reportajımızı yekunlaşdırıb geri qayıdırdıq.

Rəşad BAXSƏLİYEV, Elşən QƏNİYEV, "Azərbaycan"

Bakı-Laçın-Bakı

23 Aprel Ümumdünya Kitab və Müəlliflik Hüququ Günüdür

23 aprel dünya mədəniyyəti üçün çox mühüm bir gündür. Məlum olduğu kimi, UNESCO-nun 15 noyabr 1995-ci il tarixində keçirilmiş 28-ci sessiyasının qərarı ilə hər il aprelin 23-ü Ümumdünya Kitab və Müəlliflik Hüququ Günü kimi müəyyən edilmişdir. O vaxtdan başlayaraq dünyanın ayrı-ayrı ölkələrində bu münasibətlə müxtəlif tədbirlər, konfranslar, simpoziumlar, seminarlar, "dəyirmi masa"lar keçirilir, sərgilər təşkil olunur. Bütün bunlar müasir dünyamızda kitab və hər bir insanın əsas hüquqlarından olan müəlliflik hüququnun əhəmiyyətinə diqqət yönəltmək, maarifləndirmə səviyyəsini artırmaq üçündür.

Ölkəmizdə artıq 27-ci ildir ki, Əqli Mülkiyyət Agentliyi tərəfindən bu sahənin tanınmış beynəlxalq ekspertlərinin iştirakı ilə milli, regional və beynəlxalq konfranslar keçirilir. Əlamətdar gündə yaradıcılıq geniş təşviq olunur, mədəni ənənələrin inkişafı, dərk edilməsi və biliklərin yayılmasında kitabın ən böyük vasitə olduğu və müəlliflərin cəmiyyətdəki xüsusi rolu qeyd edilir. Görülən işlər geniş təhlil olunur, qarşıda duran yeni hədəflər müəyyənləşdirilir, bu barədə Ümumdünya Əqli Mülkiyyət Təşkilatına və digər müvafiq beynəlxalq təşkilatlara məlumatlar göndərilir.

2009-cu ildən başlayaraq Ümumdünya Kitab və Müəlliflik Hüququ Günü ilə əlaqədar Əqli Mülkiyyət Agentliyi tərəfindən təşkil olunan milli və beynəlxalq konfranslar erməni saxtakarlıqlarının ifşasına həsr olunur. 2016-cı ildən isə bu tədbirlər "Qədim mətnlər və klassik mənbələr erməni saxtakarlıqlarını və uydurmalarını ifşa edir" deyəti altında silsilə mövzular üzrə keçirilir.

Görkəmli alimlərin, tədqiqatçıların və tanınmış icimai xadimlərin qatıldığı belə tədbirlərdə klassik mənbələr, tarixi sənədlər və faktlar əsasında erməniyin maddi və qeyri-maddi mədəniyyət nümunələrinə, eləcə də torpaqlarımıza olan iddialarının əsassızlığı göstərilir və erməni uydurmaları ifşa olunur.

Ümumdünya əqli mülkiyyət ailəsinin üzvü

Kitaba, yaradıcı insanların əqli mülkiyyət haqlarına böyük dəyər verən, bu sistemin yaranmasında və inkişafında müstəsna xidmətləri olan Ümummilli Lider Heydər Əliyevin siyasi iradəsi ilə Ümumdünya Kitab və Müəlliflik Hüququ Günü 1997-ci ildən ölkəmizdə yüksək səviyyədə qeyd olunur. Ötən illər ərzində respublikamızda kitab və müəlliflik hüququnun qorunması ilə bağlı fəaliyyətin effektiv təşkilatı-hüquqi sistemi qurulmuş, beynəlxalq təcrübəyə əsasən qanunvericilik bazası təkmilləşdirilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev cəmiyyətin həyatının digər mühüm sahələri kimi, bu sahəyə də diqqət və qayğısını əsirgəmir. Dövlət rəhbərimizin yaratdığı inkişaf mühiti, bu mühitdən gələn təşəbbüslər sayəsində yaradıcılıq geniş təşviq olunur. Mədəniyyət ənənələri möhkəmləndirilərək daha da inkişaf etdirilir. Biliklər müxtəlif formatlarda yazıya alınaraq sənədləşdirilir, nəsilərdən-nəsilərə ötürülür və bu prosesdə kitab yeri nə də ən mühüm mənbə kimi çıxış edir. Eyni zamanda Azərbaycan uydurması çəvik, işlək mexanizmlər, qurulmuş səmərəli beynəlxalq tərəfdaşlıqlar əsasında ölkəmizdə müəlliflik hüquqları ən yüksək səviyyədə qorunur.

Azərbaycan 1995-ci ildən Ümumdünya Əqli Mülkiyyət Təşkilatının üzvüdür. Dünyanın, demək olar ki, bütün ölkələrinin bir araya gəldiyi bu təşkilat tərəfindən Azərbaycan əqli mülkiyyət sahəsində əldə etdiyi uğurlar, onun "beynəlxalq əqli mülkiyyət ailəsi"ne verdiyi töhfələr, yenilikçiliyi dəstəyi, əqli mülkiyyətə müasir yanaşma metodologiyası və kreativliyi yüksək qiymətləndirilir. Agentliyin idarəetmə strukturlarının mobilliyi və çevikliyi, məsələlərin operativ icrası, qurumun yerli və beynəlxalq səviyyədə irəli sürdüyü təşəbbüslər təqdir olunur. Azərbaycan Respublikası Əqli Mülkiyyət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Kamran İmanovun əqli mülkiyyət üzrə beynəlxalq ekspert kimi ÜDMT-nin fəaliyyətinə cəlb olunması, qurumun assambleyalarının və komitələrinin işində fəal iştirakı da bu münasibətin göstəricisidir.

Xatırladaq ki, Azərbaycan Respublikası Əqli Mülkiyyət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri əvvəllər, yəni 2019-2021-ci illərdə ÜDMT-nin "Ədəbi və bədii əsərlərin qorunması haqqında" Bern Konvensiyasının Assambleyasının, 2022-ci ildə isə "ÜDMT-nin Müəlliflik hüququna dair Müqaviləsi"nin Assambleyasının sədri seçilmişdi.

2023-cü ilin 6-14 iyul tarixlərində Cenevrə şəhərində keçirilən ÜDMT üzv-dövlətlərinin Assambleyalarının 64-cü

sessiyasında ÜDMT Assambleyalarının vəzifəli şəxslərinin seçkilərində K.İmanov yenidən 180-dək üzv dövləti birləşdirən ÜDMT-in müəllif hüquqlarının qorunması sahəsində ən böyük beynəlxalq müqaviləsi olan "Ədəbi və bədii əsərlərin qorunması haqqında" Bern Konvensiyası İttifaqı Assambleyasının sədri seçilib.

23 Aprel Ümumdünya Kitab və Müəlliflik Hüququ Günüə həsr olunan tədbirlər bütün digər cəhətləri ilə yanaşı, eyni zamanda Azərbaycanın müəllif-hüquq institutunun fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq görülməli işlərin nəzərdən keçirilməsi, problemlərin həlli, qarşıda yeni strateji hədəflərin müəyyənləşməsi və bütün bunlar barədə beynəlxalq tərəfdaşların məlumatlandırılması baxımından da yaxşı bir imkandır.

Sosial-iqtisadi inkişafın hərəkətverici qüvvələrindən biri

Müasir dünyamızda bir çox məsələlər kimi "əqli mülkiyyət" anlayışına da baxışlar dəyişməkdədir. Əgər uzun illər ərzində bu "fenomen" hüquq (yurisprudensiya) predmeti kimi nəzərdən keçirilirdisə, artıq müəlliflik hüququ məsələsi iqtisadiyyat və sosiologiyanın vacib sahəsinə, ümumən sosial-iqtisadi inkişafın hərəkətverici qüvvələrindən birinə çevrilib. Tarixən də böyük yaradıcı yenilikləri, onların reallaşması və yayılması tendensiyalarını nəzərdən keçirərək görürük ki, yaradıcı adamlar daha çox ideyaları istehsal edirlər. Texnoloji məsələlərlə məşğul olanlar bu ideyaları məhsula çevirir, biznes isə onun istehlakçılara satılması ilə məşğul olur. Bu zəncirin hər bir həlqəsi sosial-iqtisadi nailiyyətlərə müstəsna rol oynayır. Biri digərini irəli aparır, yaxud birinin zəifliyi ümumən bütün sistemin qırılmasına gətirib çıxarır. Belə bir şəraitdə əqli mülkiyyətin strukturu sadəcə xidməti sahə olmaq məhdudlaşmamalı, bu sahə dəyər zəncirinin ən güclü bəndlərindən biri kimi daim özünü möhkəmləndirməlidir. Bu struktur yalnız qorunma sənədlərinin verilməsi ilə kifayətlənməməli və əqli mülkiyyətin qorunmasını təmin etməklə yanaşı, həm də analitik trendləri ölçən, bazarın rəqabət qabiliyyətinə təsir göstərən və qorunan obyektlərin sosial hissəsini təhlil edə bilən struktur olmalıdır.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin göstərişlərindən irəli gələrək ölkəmizdə Əqli Mülkiyyət Agentliyinin yaradılması da bu sahənin müasir dünyanın çağırışlarına uyğun qurulması, daha mobil və çevik, məqsədyönlü struktur vasitəsilə idarə edilməsi, şəffaflığın, səmərəliliyin, hesabatlılığın təmin olunması niyyətindən irəli gəlir.

Hazırda agentliyin tabeliyində üç mərkəz fəaliyyət göstərir. Bunlar Patent və Əmtəə Nişanlarının Ekspertizası Mərkəzi, Əqli Mülkiyyət Hüquqlarının Təminatı Mərkəzi və Texnologiyaların Kommersiyalaşdırılması və Transferi Mərkəzidir.

Respublika Elmi-Texniki Kitabxanası da agentliyin tabeliyində patent ədəbiyyatı, elm və texnika sahəsində ədəbiyyat, normativ-texniki sənədlər və digər sənədlərlə məlumat bibliografiya və kitabxana xidmətinə həyata keçirən ixtisaslaşdırılmış qurum kimi fəaliyyət göstərir. Kitabxana elm sahəsinə və oxucu qruplarına görə ixtisaslaşdırılan, milli və xarici ədəbiyyat fondlarına malik olan baş kitabxana-bibliografiya və informasiya müəssisəsi olaraq öz profilini üzrə kitabxanalararası abo-

noment və metodik mərkəz funksiyasını yerinə yetirir.

Bir neçə ildir ki, agentliyin nəzdində Bakı Dövlət Universitetinin Əqli Mülkiyyət Hüququ kafedrasının filialı fəaliyyətə başlamışdır. Əqli mülkiyyət ixtisasına yiyələnmiş istəyən tələbə və magistrlərin təhsili üçün agentlikdə müasir avadanlıqlarla təchiz edilmiş SMART tipli auditoriyalar qurulmuşdur.

Bundan başqa, əqli mülkiyyət mədəniyyətinin formalaşdırılması istiqamətində ötən il daha bir uğurlu layihə həyata keçirilərək agentliyin dəstəyi ilə Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetində "Əqli mülkiyyət" kafedrası yaradılmışdır. Hazırda universitetin müxtəlif fakültələrində 6 istiqamət üzrə agentliyin

2023-cü ildə dövlət reyestrində ixtiraya aid 103, faydalı modelə aid 36 və sənaye nümunələrinə aid 12 patent qeydiyyatına alınmışdır. Hesabat dövründə əmtəə nişanlarının qeydiyyatı ilə bağlı daxil olan iddia sənədlərinin sayı 3862 olmuşdur. Əmtəə nişanına dair iddia sənədinin ekspertizasının bir ay müddətində, yəni sürətli aparılması üçün iddialar tərəfindən 1474 vəsatət (2022-ci ildə 931) daxil olmuşdur. Sürətli ekspertizanın müddəti iddia sənədinin baxılmağa qəbul edildiyi tarixdən bir ay əvvəlinə 15-20 günə endirilmişdir. 2023-cü ildə dövlət reyestrində 3145 əmtəə nişanı qeydiyyatına alınmışdır (2022-ci ildə 2927). Onların 2541-i milli, 604-ü xarici fiziki və hüquqi şəxslərə məxsusdur.

dövlətləri arasında 1-ci yerdədir, həmçinin bir çox Avropa ölkələrindən irəlilədir. Halbuki 2017-ci ildə ölkəmiz bu göstərici üzrə 71-ci, 2018-ci ildə isə 36-cı yerdə qərarlaşmışdır.

Son illər əqli mülkiyyət sahəsində aparılan məqsədyönlü tədbirlər ölkəmizin beynəlxalq reytinglərdə mövqelərinin davamlı olaraq möhkəmləndirilməsində əhəmiyyətli rol oynayır. Belə ki, 132 ölkəni əhatə edən nüfuzlu "Qlobal İnnovasiya İndeksi (Qİİ) 2023 Hesabatı"nda Azərbaycan "İnnovativ resurslar" alt indeksində 48-ci yeri tutur. "Kreativ fəaliyyətin nəticələri" blokunun "qeyri-maddi aktivlər" istiqamətində "əmtəə nişanları" əqli mülkiyyət indikatoru üzrə 66-cı yeri tutaraq ötən ilə müqayisədə tutduğu yeri 14 pillə yaxşılaşdırmışdır.

2022-ci ilin yekunlarına görə müəlliflik hüququna əsaslanan kreativ sənayenin payı hazırda ölkənin ÜDM-nin 4,3 faizini təşkil edir və bu, inkişaf etmiş ölkələr səviyyəsində sayılır. Payın miqdarı ölkənin ÜDM-nin əhəmiyyətli dərəcədə artması ilə bağlıdır.

Kreativ sənaye dünya ölkələrinin, o cümlədən ölkəmizin ümumi iqtisadiyyatında mühüm rol malikdir. Hesabat dövründə müəllif hüququna əsaslanan (kreativ sənaye) 2023-cü ilin 1 yanvar tarixinə olan vəziyyətə görə milli iqtisadiyyat sahələrində 2021-ci ilə müqayisədə dəyər baxımında mütləq artım 14,8 faiz təşkil edib.

Məlumat üçün qeyd edək ki, Ümumdünya Əqli Mülkiyyət Təşkilatı tərəfindən ÜDM-də müəllif hüquqlarına əsaslanan sənayenin payının müəyyənləşdirilməsinə dair qəbul edilmiş metodiki tövsiyələrə müvafiq olaraq ölkənin kreativ sənaye sahələrində (bu sahə üzrə kreativ sənayenin payı 52,7 faiz təşkil edir), qarşılıqlı asılılıq münasibətlərində olan sahələr, müəllif hüququna qismən əsaslanan sahələr və köməkçi sahələr olmaqla dörd qrupda cəmləşir.

Coğrafi göstəricilərin dövlət reyestrində milli hüquqi şəxslərə məxsus 2 coğrafi göstərici qeydiyyata alınmışdır. Qarabağ bölgəsində işğaldan azad edilmiş torpaqların reinteqrasiyası və genişmiqyaslı quruculuq işləri ilə bağlı bu orazilərə aid coğrafi göstəricilərin qeydiyyatına alınması istiqamətində işlər davam etdirilir.

İxtiralar üzrə ekspertizanın müddəti ümumi qaydaya görə 12 ay təşkil etdiyi halda 2023-cü ildə də 8-9 ay müddətində aparılmış, MDB məkanında ilk olaraq iddia sənədlərinin 3D formatında qəbulu həyata keçirilmişdir.

Əmtəə nişanlarının qeydiyyatı ilə bağlı daxil olan iddia sənədlərinin mahiyyət üzrə ekspertiza prosedurlarının müddəti də azaldılaraq orta hesabla 3 ay təşkil etmişdir (beynəlxalq təcrübədə 6-12 ay).

Azərbaycan beynəlxalq reytinglərdə addım-addım irəliləyir

Dünya İqtisadi Forumunun Qlobal Rəqabətqabiliyyətlik İndeksi üzrə 2019-cu ildəki sonuncu Hesabatında (Hesabat həmin vaxtdan indiyədək qiymətdədir) Azərbaycan 141 ölkə arasında "əqli mülkiyyətin qorunması" göstəricisinə görə 30-cu yeri tutur. Bu göstərici üzrə ölkəmiz MDB

edər də" seriyasından 7 adda kitab və broşür çapdan buraxılmışdır. Ümumilikdə isə Əqli Mülkiyyət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Kamran İmanovun müəllifliyi ilə erməni saxtakarlığını və yalanlarını ifşa edən 20 addan çox kitab və broşürə nəşr edilmişdir. Azərbaycan, ingilis və rus dillərində çap olunmuş "Ermeni yadelli nağılları", "Gəldim, gördüm, mənimsədim", "Ənənəvi mədəni nümunələr və biliklər əqli mülkiyyət kimi: erməni plagiatçılığı", "Ermeni tarixi uydurmalarının tarixinə giriş", "Ermeni müəlliflərinin kitablarındakı uydurmalar "müəlliflik hüququ", "Özünü təkbiz edən "erməniçiliyin müəllif hüququ", "Fövqəladə hallar, əqli mülkiyyət hüquqları ilə qorunan mədəni dəyərlər və insan hüquqları", "Qədim mətnlər və klassik mənbələr erməniçilik saxtakarlıqlarını və uydurmalarını ifşa edir və ya ermənilərin Qafqaz avtohtonluğu cəhdləri", "Qədim mətnlər və klassik mənbələr erməniçilik saxtakarlıqlarını və uydurmalarını ifşa edir və ya Azərbaycan torpaqlarına hay-erməni iddialarının davam etdirilməsi haqqında", "Qafqaz Albaniyası, onun sakinləri və işğaldan azad edilmiş ərazilərdə mədəni sənətlər" və s. kitablar, eləcə də digər yazılı vəsaitlər erməni mifologiyasının uydurmalığını sübuta yetirən müfəssəl mötəbər mənbələrdir.

2022-ci ildə "Qədim mətnlər və klassik mənbələr erməniçilik saxtakarlıqlarını və uydurmalarını ifşa edir və ya Azərbaycan torpaqlarına hay-erməni iddialarının davam etdirilməsi haqqında" vebinar keçirilmişdir. Müxtəlif formatlarda keçirilən konfranslarda hay-erməni saxtakarlıqları və uydurmaları, erməni mifomanıyası tarixi sübutlarla, elmi dəlillərlə və danılmaz faktlarla beynəlxalq ekspertlər, tarixçi alimlər və tədqiqatçılar tərəfindən təkbiz olunur.

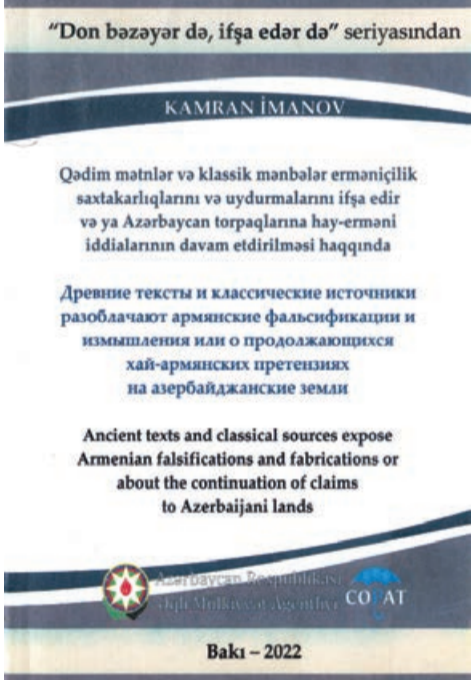
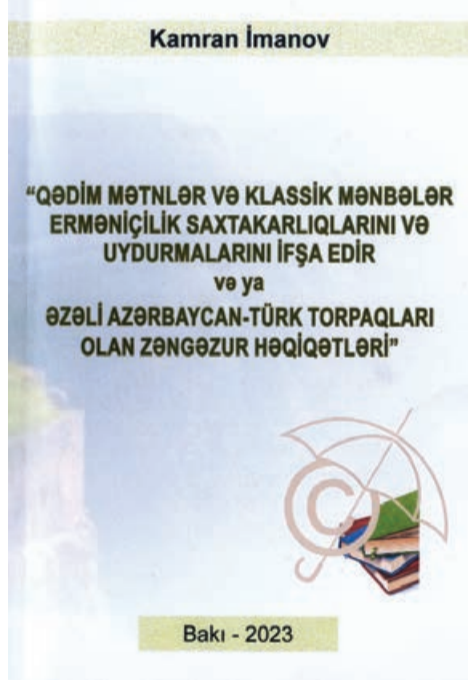
Bu silsilədə "Heydər Əliyev ili" çərçivəsində Ümumdünya Kitab və Müəlliflik Hüququ Günü münasibətlə ötən il "Qədim mətnlər və klassik mənbələr erməniçilik saxtakarlıqlarını və uydurmalarını ifşa edir və ya əzəli Azərbaycan-türk torpaqları olan Zəngəzur həqiqətleri" mövzusunda keçirilmiş növbəti tədbirdə də erməni saxtakarlıqları və uydurmaları bir daha tarixi mənbələr və sənədlər əsasında ifşa olundu. K.İmanovun müəllif olduğu erməni yalanlarını, o cümlədən erməni ədəbi-mədəni oğurluqlarını (erməni plagiatçılığını) ifşa edən kitablar əsasında Azərbaycan Televiziyası 2022-ci ildə "Tarixin izi ilə" seriyasından "Zəngəzur tarixi faktlarla", "Toponimlər. Tarixi-mədəni irsimiz" və 2023-cü ildə "Keçmişin böyük yalanları. Armeniya və Hayastan" adlı televiziya filmləri geniş tamaşaçı auditoriyası tərəfindən böyük maraqla qarşılandı.

Bu il aprelin 23-də "Qədim mətnlər və klassik mənbələr erməni saxtakarlıqlarını və uydurmalarını ifşa edir" silsiləsindən növbəti tədbir Əqli Mülkiyyət Agentliyi və Qərbi Azərbaycan icmasının birgə təşkilatçılığı ilə keçirilir. Tədbir "Qədim mətnlər və klassik mənbələr erməni saxtakarlıqlarını və uydurmalarını ifşa edir və ya Qərbi Azərbaycan torpaqları nədən bəhs edir" mövzusunda həsr olunur.

Həyat yalan üzərində deyil, həqiqət üzərində qurulur. Bu, təkbizolunmaz bir gerçəklikdir. Yaşadığımız tarixi dövr isə miflərin dağıldığı, həqiqətin və ədalətin zəfər çaldığı dövrdür! Yalançı erməni miflərinin ifşası, eyni zamanda kitabın, müəllifliyin ali missiyasına xidmətdir. Çünki kitabın mahiyyətində həqiqət meyanı durur. Hər bir kitab doğruya xidmət etməlidir. Həqiqətə söykənməyən, gerçəkliyi qələmə almıyan müəllif bununla yanaşı çalışsın, xalqlar və mədəniyyətlər arasında nifaq toxumu səpir, yeni münasibətlərin, insan faciələrinin əsasını qoyur. Bu isə yolverilməzdir və belə hallara qarşı mübarizə aparılmalıdır.

Azərbaycanın amalı dünyaya sülhü, mədəniyyətlər arasında dialoqu, faydalı əməkdaşlığı, mənəvi idealları təbliğ etməkdir. Kitab isə bunun əsrlər boyu özünü doğrultmuş ən səmərəli vasitəsidir. Bu baxımdan Ümumdünya Kitab və Müəlliflik Hüququ Günüünün yaratdığı dəyərləndirmə imkanı ölkəmizdə məhz əqli mülkiyyət hüquqları ilə bağlı işlərin zamanın tələblərinə uyğun şəkildə yüksək səviyyədə qurulduğunu, davamlı şəkildə inkişaf etdirildiyini və başqaları üçün də nümunə yaratdığını göstərir.

*İradə ƏLİYEVƏ,
"Azərbaycan"*

mütəxəssisləri tərəfindən əqli mülkiyyət fənni tədris olunur, o cümlədən 54 qrup üzrə 290 tələbəyə bakalavr və 517 tələbəyə magistr səviyyələrində 1613 saat dərslər keçirilmişdir.

Inkişaf proselərinin təkcə struktur dəyişikliklərini, idarəetmə mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsini əhatə etmir, yeni yanaşmaların tətbiqi icra prosedurlarına da müsbət təsir göstərir. Müəllif hüquqları və əlaqəli hüquqların obyektlərinin qeydiyyatı prosedurları ilə bərabər daha da asanlaşdırılır.

Keçən il 386 müəllifin (hüquq sahibinin) 713 əsəri qeydiyyatdan keçirilmiş (2022-ci ildə müqayisədə 20 faiz çox) və əsərin qeydiyyatı haqqında 717 şəhadətnamə verilmişdir. Bu əsərlərin 626-sı "Elektron xidmət" bölməsi vasitəsilə qeydiyyatdan keçirilmişdir ki, bu da 2022-ci ildə müqayisədə 73 faiz çoxdur. Əlaqəli hüquqların obyektləri üzrə 162 ifa (2022-ci ildə 46 ifa) və 37 kompüter proqramı (2022-ci ildə 18 kompüter proqramı) qeydiyyatına alınmışdır.

Əsərlərin rəsmi qeydiyyatının tətbiq edildiyi 1996-cı ildən 2023-cü il 31 dekabr tarixinədək agentlikdə 15566 əsər və əlaqəli hüquqların obyektləri (bunlardan 1582 əsər "Elektron xidmət" bölməsi vasitəsilə) qeydiyyatdan keçirilmişdir.

Mədəniyyət

Yaradıcı simalar

Zamanın fövqündə dayanan ədəbi irs

Azərbaycan ədəbiyyatının formalaşmasında, yeni yaradıcılıq prinsiplərinin işlənilməsində və bədii kamillik zirvəsinə çatmasında böyük rol oynamış görkəmli yazıçı, nəzəriyyəçi və tədqiqatçı Mehdi Hüseyn olmuşdur.

Müasirləri onu yaradıcılığının ilk adımlarından son nəfəsinə qədər ədəbiyyat cəbhəsində vuruşan ösge kimi tanıyırlar. Həmişə sözü yüksək dəyər verən Mehdi Hüseyn yazdığı bir-birindən maraqlı əsərləri ilə ədəbiyyatımızı daha da zənginləşdirmişdir. Onun əsərləri bu gün də sevilə-sevilə oxunur.

Mehdi Əli oğlu Hüseynov (Mehdi Hüseyn) 1909-cu il martın 22-də Qazax rayonunun II Şıxlı kəndində anadan olub. 1929-cu ildə Azərbaycan Dövlət Universitetinin Tarix fakültəsini bitirib. 1938-ci ildə Moskvada Dövlət Kinematografiya İnstitutunun nəzdində akademiya tipli kino-senaristlər kursunda təhsil alıb. Mehdi Hüseyn əlli illik ömrünün qrx ilini XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatının təşəkkülü və inkişafına həsr edib. Xalq yazıçısı Mehdi Hüseyn keçmiş SSRİ və Azərbaycan Ali Sovetlərinə deputat seçilib. Böyük yazıçı, dövlət adamı, ictimai-siyasi xadim olan Mehdi Hüseyn xalqımızın çoxəsrlik ədəbiyyatını və zəngin mədəniyyətini dünyanın bir sıra ölkələrində layiqincə təmsil edib.

Yaşadığı ömür yollarını vərəqlədikcə öyrənirik ki, Mehdi Hüseyn yaradıcılığa müxtəlif yazıçıları ilə başlayıb. Bir-birinin ardınca müxtəlif mövzularda bir sıra məqalələr qələmə alan Mehdi Hüseyn çox keçmədən klassik irsə münasibət, yeni insan təsviri, yeni mövzular ələmi ilə bağlı geniş mühazirələrdə çıxış edib. Yazıçı bu məqalələri ilə gələcək yaradıcılıq yollarına yeni uğurları açdı. Mehdi Hüseyni fərdi xüsusiyyətləri malik nasir kimi tanıdan ilk əsəri "Tərən" romanı olub.

Mehdi Hüseyn otuzuncu illərdən bir nasir kimi bədii əsərlərə çıxış etməyə başlayıb. O, ilk olaraq 1930-cu ildə "Xavər" və "Bahar suları" adlı hekayələrini oxuculara təqdim edib. Mehdi Hüseyn 1931-1937-ci illərdə daha irihəcmli əsərlər yazmağa başlayıb və uğur qazanıb.

Böyük yazıçının ilk hekayəsi 1927-ci ildə nəşr edilib. İlk irihəcmli əsəri məhəbbət mövzusunda yazdığı "Kin" povestidir. Yazıçı müharibə mövzusunda "Nişan üzümü" hekayəsini, "Fəryad" və "Ürək" povestlərini yazıb. Baki neftçilərinin bədii obrazını 1948-ci ildə yazdığı "Abşeron" romanında bütün dolğunluğu ilə əks etdirib. Bu roman ona böyük şöhrət qazandıraraq, dörsliklərə salınıb.

Mehdi Hüseyn tarixi mövzuda dram əsərləri də qələmə alıb. "Cavanşir", "Nizami", "Şamil" pyeslərində görkəmli şəxsiyyətlərin obrazlarını geniş işıqlandırır. Yazıçı bu dramlarında Azərbaycan xalqının vətənpərvərliyini, qəhrəmanlıq ənənələrini qabarıq şəkildə əks etdirib.

M.Hüseynin şəxsiyyətə pərəstiş dövrünün acımacıq təsvirini "Yeraltı çaylar dənizə axır" romanında bədii şəkildə, böyük sənətkarlıqla əks etdirib. O, dramaturq, təncidçi, ictimai xadim. Azərbaycan Xalq yazıçısı və SSRİ Dövlət mükafatı laureatıdır. Azərbaycan Proletar Yazıçıları Cəmiyyətinin məsul katibi, Azərbaycan Sovet Yazıçıları İttifaqı Təşkilat Komitəsinin məsul katibi (1930-34), Azərbaycan Yazıçıları İttifaqı İdarə Heyətinin birinci katibi, SSRİ Yazıçıları İttifaqı İdarə Heyətinin katibi (1958-1965) vəzifələrində çalışıb.

Mehdi Hüseynin "Bizdə futurizm cərəyanı" ilk tənqidi məqaləsi 1926-cı ildə işıq üzü görmüşdür. "Daşqın" (1933-36) romanında nasir fərdi xüsusiyyətləri ilə

seçilən süljetlər yaratmışdır. Azərbaycan ədəbiyyatının ən mühüm tarixi əsəri olan "Səhər" (1953), "Tərən" (1940), "Vətən çiçəkləri" (1942), "Moskva" (1942), "Ürək" (1945), "Fəryad" (1945) əsərlərində vətənpərvərliyin güdrəti, insanların mərdliyi və qəhrəmanlığı geniş şəkildə tərənüm olunmuşdur.

Nəftçilərin həyatından bəhs edən "Abşeron" (1949), müəyyən mənada onun davamı olan "Qara daşlar" (1957-59) və ölməz "Yeraltı çaylar dənizə axır" (1965-1966) romanları ictimai, mənəvi əxlaqi problemlərə cəsərlə müdaxilə baxımından oxucuların diqqətini cəlb edir.

M.Hüseynin romanları həqiqi bədii istedadın və yüksək təkəkkürün məhsuludur. Görkəmli yazıçının əsərlərində zəngin mənə potensialı var. Bu cəhət onun əsərlərinin bütün zamanlarda oxunacağına zəmanət verir. Onun əsərləri bir sıra xarici dillərə tərcümə olunub.

Dərinhəcmli əsərləri ilə ədəbiyyatımıza böyük töhfələr vermiş Mehdi Hüseyn 1965-ci il martın 10-da Bakıda vəfat etmişdir. Mehdi Hüseyn böyük bir məktəb idi. Həmin məktəbdən bu gün yeno də milyonlarla oxucu faydalanır. Əsərlərinin dolğunluğundan, zamanla səsələşməsindən irəli gələn qəribə gətirdiyi ədəbi irsə maraq heç vaxt azalmır.

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan"

Daşlaşmış yadigarlar

Tarixə şahidlik edəcək abidələrimiz

Tarixi abidələr əsrlərə meydan oxuya-oxuya üzü gələcəyə doğru addımlayır. Yaxşı ki, ölkəmizin ərazisində belə tarixi abidələrin sayı çoxdur.

Zəngilan rayonu da Azərbaycanın özünəməxsus tarixi keçmişə malik olan bölgələrindən biridir. Rayonun ərazisində özünün tarixi ornamentləri ilə seçilən onlarla türbə var. XIV əsrdə yaşamış məşhur coğrafiyaşünas və tarixçi Həmidullah Qəzvininin yazdığına görə, Zəngilanın əsası hicri tarixinin 15-ci ildə, yəni 636-cı (637) ildə qoyulub. Deməli, Zəngilanın təqribən 1400 ilə yaxın yaşı var.

Rayonun ərazisində 1974-cü və 1979-cu illərdə arxeoloji qazıntı işləri aparılıb. Qazıntı işləri zamanı məlum olub ki, ərazi memarlıq abidələri ilə zəngindir. Bunlardan biri də Şərifan kəndində yerləşən "Şəhri-Şərifan" və ya "Şəhri Xəlifan" adı ilə tanınan Orta əsrlər şəhərinin qalıqlarıdır. Şəhər qalıqlarının ərazisi 9 hektara yaxındır. Şəhər təbii, coğrafi və strateji baxımdan əlverişli mövqedə yerləşib, qərbdən dağ silsiləsi, şərqdən Həkəri çayının sıldırım sahilinə üzü ohatə olunmuşdur. Aparılan tədqiqat zamanı şəhərin ətrafında iki qəbiristanlığın olduğu da müəyyən edilib. Onlardan biri şəhərin varlı əhəlinə məxsus sordabə tipli qəbirlərdən ibarətdir. Bu qəbiristanlıq təqribən 1 km şimalda yüksək dağın döşündə salınıb. Ağ daşla inşa edilən, əksər hallarda qapı üstü və ya mehrabvari hissədə həndəsi formada naxışlanmış. İkinci qəbiristanlıq isə şəhərin cənub-qərbində olub, üstü dirəklərlə örtülən qəbirlərdən ibarətdir. Hər iki qəbiristanlıqda dəfnətimə islam şəriətinə uyğun aparılıb.

Şərifanda aparılan qazıntıları zamanı xeyli miqdarda maddi-mədəniyyət qalıqları aşkar edilmişdir. Arxeoloji materiallara əsasən, şəhər tipli yaşayış məskəni olan Şərifan XIV əsrdə salınıb və XVII əsrdə kimi burada intensiv yaşayış olmuşdur. Aparılan tədqiqatlar zamanı müəyyən edilmiş məlumat və faktlar göstərir ki, rayonun indiki inzibati ərazisində ən qədim insan məskənləri mövcud olmuşdur. Ağalı kəndi ərazisindəki yerdənqazma sığmaçaların-kahaların ilk quldarlıq dövrünə aid olduğu barədə ehtimallar vardır. "Ağalı kahaları" adı ilə tanınan bu sığmaçaların bir çoxundan sonrakı dövrlərdə qoyun-quzuların saxlanması yeri kimi istifadə edilib.

Rayonun ərazisində ötən əsrin 60-70-ci illərində təsərrüfat işləri aparılan zaman tapılan xeyli küp qəbirilər (küp qəbirilər Azərbaycanca e.ə. II əsrdən eramızın əvvəllərinə kimi mövcud olmuşdur) və e.ə. IV-II əsrlərə aid edilən, əksəriyyəti Makedoniyalı İsgəndərin adına zərb olunan onlarla sikkə ərazinin lap qədim zamanlardan beynəlxalq ticarətdə mühüm rol oynadığından xəbər verir. Məşhur coğrafiyaşünas və tarixçi Həmidullah Qəzvininin yazdığına görə, rayonun ərazisi həm Araz çayı boyunca şərqdən qərbə, həm də Həkəri, Bərgüşad və

Oxuq çayları boyunca cənubdan-şimala və əksinə uzanan tarixi ticarət yolları üzərində yerləşir.

Bu ərazi ibtidai insanların ilk məskənlərindən biri olmuşdur. Bunu rayonun müxtəlif yerlərindəki tarixi abidələr, o cümlədən Yeməzli kəndi ilə Yuxarı Yeməzli kəndi arasında olan və "Şəhid Məhəmməd" adı yerdən tapılan pul və əşya qalıqları sübut edir. Ötən əsrin 60-cı illərində bu ərazidə yol çəkilişi zamanı xeyli küp qəbirilər aşkar edilmişdir. Bu küp qəbirilərdən tapılmış müxtəlif əşyalar sübut edir ki, bu ərazi çox qədim tarixə malikdir. Kişilərin dəfn olunduğu qəbirilərdən tapılan büləv daşı, qadınların dəfn olunduğu yerdən tapılan muncuq və qolbaqlar, həmçinin müxtəlif saxsı qablar, silahlar, nüz və oxların metal və bürünc ucluqları, sikkələr və s. əşyaların bir qismi qorunub saxlanmışdır. 1962-ci ildə homin yerdə tapılan və saxsı qabda olan əşyalar üzərində aparılan tədqiqat və arşardımlardan müəyyən edilib ki, bu sikkələr eramızdan əvvəl IV-II əsrlərə aiddir. Məlum olur ki, bu sikkələr bürünc əlin (yunan) pullarıdır.

2020-ci il sentyabrın 27-də erməni təxribatı nəticəsində başlayan İkinci Qarabağ müharibəsində şanlı Azərbaycan Ordusu oktyabrın 20-də Zəngilan rayonunu erməni işğalından azad etdi. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin müvafiq sərəncamları ilə kənd və qəsəbələrə yanaşı, düşmənin dağıtdığı tarixi abidələrin də bərpasına başlanıldı. Hazırda Zəngilan rayonunun mərkəzində tikilən məsciddə son tamamlama işləri aparılır. Əminliklə demək olar ki, yaxın zamanlarda işğaldan azad olmuş ərazilərdəki tarixi abidələrimiz bərpa olunaçaq. Xalqımızın qədim keçmişindən xəbər verən bu abidələr yenidən insanların ziyarətəgahına çevriləcəkdir.

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan"

Dövlət Akademik Filarmoniyasında "Fərc Qarayevin portreti" layihəsi çərçivəsində konsert proqramı olub

Müslüm Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasında Azərbaycan bəstəkarı Fərc Qarayevin bədii rəhbərliyi ilə tərtib olunmuş konsert proqramı təqdim olub. Konsert proqramı bəstəkarın 80 illik yubileyi ilə bağlı "Fərc Qarayevin portreti" adlı layihə çərçivəsində təşkil edilib.

Konsertə başlamazdan əvvəl çıxış edən musiqişünas, Əməkdar incəsənət xadimi, professor Zümrüd Daşazadə bəstəkarın yaradıcılığından, onun musiqi mədəniyyətinin inkişafında xidmətlərindən danışıb.

Konsertdə Orxan Həşimovun dirijorluğu ilə Üzeyir Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestri, Xalq artisti Gülbacı İmanovanın rəhbərliyi ilə Azərbaycan Dövlət Xor Kapellası və solistlər Fəridə Məmmədova (soprano), İlham Nəzərov (kontratenor) və Eldəniz Ələkbərzadə (piano) çıxış ediblər.

Musiqi axşamında Fərc Qarayev, İsmayıl Hacıbəyov, Qustav Maler, Moris Ravel və Con Taverinin əsərləri ifa olunub. Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə aprelin 20-dən 24-dək keçirilən "Fərc Qarayevin portreti" adlı layihə çərçivəsində aprelin 23-də Beynəlxalq Muğam Mərkəzində növbəti konsert keçiriləcək. Layihənin sonuncu günü - aprelin 24-də isə Muzey Mərkəzində müəmməz-konsert təşkil olunacaqdır.

Fərc Qarayev Azərbaycan bəstəkarı, pedaqoq, SSRİ Xalq artisti, akademik Fərc Qarayevin oğludur. Fərc Qarayev geniş musiqi ictimaiyyətinə məlum olan "Qobustan kölgələri" baletini dünyanın bir çox ölkələrində tanınan digər musiqi əsərlərinin müəllifidir.

"Qaraca qız" tamaşasının məşqləri davam edir

Azərbaycan Dövlət Gənc Tamaşaçılar Teatrında Süleyman Sani Axundovun və Abdulla Şaiqin "Qaraca qız" əsəri əsasında hazırlanacaq eyniadlı tamaşanın məşqləri davam edir.

Teatrın bildirilib ki, yeni yaradıcılıq işinin quruluşçu rejissoru Xalq artisti Cənab Solimova, rejissor Əməkdar artist Nofəl Vəliyev, rəssam Nisə Hətəmovna, musiqi tərtibatçısı İradə Muradovadır.

Tamaşada Əməkdar artistlər Qəmə Məmmədova, Elnur Hüseynov, Mehriban Abdullayeva, Gülər Nəbiyeva, aktyorlar Rəşad Səfərov, Ramiq Nəsirov, Xəlilə Əliməmmədova, Zəfərrə Əbdülsəmədova, İradə Rəşidova, Ədalət Əbdülsəməd, Elgün Yəhyayev, Asya Atakişiyeva,

Nəzrin Zeynalova, Anar Seyfullayev, Ramiq Məmmədov, Könül Əbilova, Simuzər Ağakişiyeva, Zümrüd Quliyeva, Aygün Fətullayeva, Hilal Dəmirov, Mətləb Abuşov, Nurano Hüseynova, Gülbəniz Lətifova, Yusif Dadaşov, Xəlil Bəkirov iştirak edirlər.

Səhnə əsəri cəmiyyətdəki tobaqələşmənin, varlı, kasıb ayr-seçkililiyinin insanlara vurduğu zərbədən, onların həyatında yaratdığı faciələrdən bəhs edir. Valideynlərinin itirən Tutu adlı qız qaracılıq tərkibindən qaçırılır, ancaq hadisələrin cərəyanı nəticəsində o, qaracılıq dövründən ayrılıb. Sonradan bir təsadüf Tutunu varlı Hüseynqulu ağa ilə rastlaşdırır. Hüseynqulu ağa onu məşədən öz evinə götürür. Hər kəs onu Qaraca qız deyər çağırmağa başlayır. Qaraca qız Hüseynqulu ağanın qızı Ağca ilə tanış olur. Qızların həyat şəraiti fərqli olsa da, onlar bir-birinə məhribanlıq göstərir, dostluq edirlər. Ancaq Ağcının anası Pəriçahan xanım Qaraca qızı sevmir, onları bir-birindən ayırır. Qaraca qız bağban Piri babanın yanında yaşayır. Lakin günlərin birində Qaraca qız dostu Ağcının ölümündən xilas etmək üçün öz həyatını qurban verməkdən çəkinmir.

Mirzə Şəfi Vazeh - 230

Öz dilinə tərcümə olunan şair

XIX əsrdə Azərbaycanda yaranmış zəngin kölkəşanı sayıla bilər. Şair, yazıçı, nəşir və maarifçilər öz üsyankar nitqləri, dəyərli əsərləri, kəsərlə mətbu çıxışları ilə cəhəlat, nadanlıq, avamlıq zülmünün bağrını yarıb, şam kimi şö saçaraq xalqın, kütlənin, insanların yolunu işıqlandırılırdılar. Həmin dövr ədəbiyyatımızın səmərəli ulduzlarından biri də görkəmli şair, mütəfəkkir, tədqiqatçı, pedaqoq, Vazeh təkəllüsü ilə həm Azərbaycan, həm də fars dilində poetik incilər müəllifi Mirzə Şəfi Sadıq oğludur.

O, dünya xalqlarının ən çox tanıdığı nəhəng söz adamlarından. Məşhur macar ədəbiyyatşünası Dyer Radonun 1963-cü ildə yazdığı məqalə vaxt keçdikcə bu sevginin nömini azaldığı, daha da artıdığı təsdiqlənir: "İstismar, zülm və əsarət altında yaşayan əsl şairlərin mütləq bir faciəsi olur. Xaqani, Nəsimi, Vaqif, Hadi, Sabir, Puşkin, Lermontovu xatırlamaq kifayətdir. Mirzə Şəfinin faciəsi isə ikitərəfli və çətinlik və məhrumiyyətdə keçən ömrü və yaradıcılıq taleyi..."

Bəli, başqalarının dilində yüzlərlə nəğməsi səslənən şairin indiyo qədr ana dilində cüzi qisim şeiri məlumdur. Həmin şeirləri tapıb üzə çıxartdıqlarına görə, heç şübhəsiz, görkəmli tədqiqatçılarımız S.Mümtəz və Ə.Ə.Seyidzadəyə minnətdarlıq. 1879-cu ildə Peterburqda çıxan "Jivopisnoe obozrenie" qəzetindəki bir cümlə isə ustadın müəlliflik haqqına və mənsub olduğu millətə münasibətin göstəricisidir: "Mirzə Şəfi şeirləri hətta tatar (Azərbaycan) dilinə də tərcümə edilmişdir..."

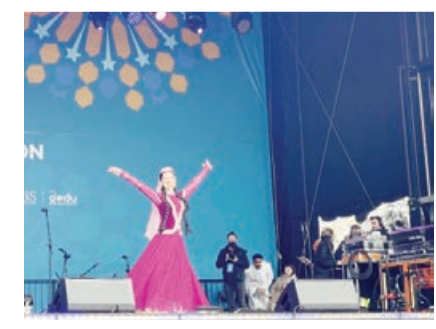
Amma bütün maneə və əngəllərə rəğmə, 1794-cü ildə Gəncədə doğulmuş bu müdrik insan həqiqi mənada, zamana meydan oxuyur, məkana sığmır... Həyatı məşəqqətlər, faciələr, təzadlarla dolu, ömrü boyu "bir qarn çörəyi"ə işləmək məcburiyyətində qalan, kasıblığı ucbatından ilk eşqinin oxu daşa döymüş, əsərlərinə bir cənabınin tamah saldığı fitri istedad sahibi artıq 230 ildir ki, bütün dünyanı - qədim Şərqlə yanaşı, modern Qərbi də romantik cazibəsində saxlamaqdadır.

...1844-cü ildə Qafqaz həyatına böyük maraq göstərən və Şərqi dillərini daha yaxşı öyrənmək istəyən alman yazıçısı və şərqşünası Fridrix Bodenshted Tiflisə gəlir. O, tanış olduğu Mirzə Şəfidən Azərbaycan və fars dillərini öyrənir. Dörslər həftədə üç dəfə keçirilir, arada isə müəllim cənabı tələbəsi üçün şeirlərini oxuyurdu. 1847-ci ildə Bodenshted Mirzə Şəfinin "Hikmət açarı" adlı şeir dəftərini götürərək, Tiflisdən gedir və 1850-ci ildə Almaniyada işıq üzü görən "Şərqi 1001 gün" ("Tausend und ein Tag im Orient") kitabının bir hissəsini Mirzə Şəfiyə həsr edir. 1851-ci ildə Bodenshted tərcüməsində "Mirzə-Şəfi nəğmələri" ("Die Lieder des Mirza-Schaffy") kitabı çapdan çıxır. Bu nəğmələr Avropa dillərinə dəfələrlə tərcümə olunub müəllifinə böyük şöhrət qazandırdı. ...Və nankor almanın şöhrətini zirvəsindəki şərqliyə paxılılı tutur. XIX əsrin 70-ci illərində dahi şairin vəfatından 20 il sonra "Mirzə Şəfinin irsindən" kitabını çapa hazırlayarkən əldir ki, "Nəğmələr" güya tərcümə deyil və bütövlükdə onun özünə məxsusdur.

Cəhəlat içində olmuşum sərəm, Qocalıb gətməmişdim ürəyimdə qəm. Gümrah cavan etdi yenidən məni, Bir mey, bir məhəbbət, bir də ki, nəğmə.

Qurban MƏMMƏDOV

Londonda keçirilən festivalda Azərbaycan rəqsi nümayiş etdirilib

Londonun Trafalgar meydanında London Meri tərəfindən "Eid in the Square" adlı festival təşkil olunub. Tədbirdə müxtəlif müsəlman icmalarının nümayəndələri öz ölkələrinin mədəniyyət nümunələrini təmsil edən ifalar nümayiş etdiriblər.

Tədbir çərçivəsində peşəkar xoreoqraf və Azərbaycan xalq rəqsləri müəllimi Səkinə Muxtarlı "Tərəkmə" milli rəqsinin yüzlərlə izləyicinin önündə ifa edib. Tədbirdə Londonda yaşayan Azərbaycan icmasının üzvləri də Azərbaycanlı tələbələr də iştirak ediblər.

Səkinə Muxtarlı AZƏRTAC-ın müxbirinə deyib ki, Azərbaycanı təmsil etməkdən çox qürur duyub. O, ifasının izləyiciləri tərəfindən böyük sevinclə qarşılandığını da söyləyib. Londonda yaşayan Azərbaycanlı Mirkazım Seyidzadə Britaniyada Azərbaycan mədəniyyətini tanıtdığı üçün çox xoşbəxt olduğunu deyib.

Qeyd edək ki, Londonda keçirilən "Eid in the Square" festivalında hər il 20 mindən çox tamaşaçı iştirak edir.

"AzerGold" QSC-nin hasilat həcmələrində artım qeydə alınıb

"AzerGold" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti (QSC) 2024-cü ilin yanvar-mart aylarında hasilat və satış əməliyyatlarını uğurla davam etdirib.

QSC tərəfindən sözügedən dövr ərzində **11.5 min** unsiya qızıl, **25.5 min** unsiya gümüşün hasilatı həyata keçirilib. Bununla cari ilin ilk 3 ayı üçün müəyyən edilmiş qızıl hasilatı planı **2%**, gümüş hasilatı planı isə **1%** artıq icra edilib. Ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə isə qızıl hasilatında **58%**, gümüş hasilatında **25%** artım nail olunub.

Həmçinin səhmdar cəmiyyət tərəfindən cari ilin 1-ci rübü ərzində **6.6 min** unsiya qızıl, **23.7 min** unsiya gümüşün yerli və beynəlxalq bazarlarda satışı həyata keçirilib və nəticədə ölkə iqtisadiyyatına **25.2 milyon** manat vəsait cəlb edilib.

1 aprel 2024-cü il tarixinə QSC tərəfindən qiymətli metalların yerli və xarici bazarlarda satışı nəticəsində əldə olunmuş ümumi gəlir isə **1 milyard 213 milyon 911 min manata** çatıb. Vəsaitin **1 milyard 158 milyon 829 min manatını** ixrac gəlirləri, **55 milyon 82 min manatını** isə daxili bazar satışlarından əldə edilmiş gəlirlər formalaşdırır.

Qeyd edək ki, "AzerGold" QSC tərəfindən cari il üzrə **70 min** unsiya qızıl hasilatı və satış planlaşdırılıb. Bu, ötən ilin göstəriciləri ilə müqayisədə hasilatda **10%**, satışda isə **3%** daha artıq hədəfidir.

QDİƏT-ə üzv dövlətlərin turizm üzrə ixtisaslaşmış təhsil müəssisələrinin birinci görüşü işə başlayıb

Bakıda turizm təhsili üzrə əməkdaşlıq, perspektiv və problemlərin müzakirəsi məqsədilə Dövlət Turizm Agentliyi və Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının (QDİƏT) birgə təşəbbüsü ilə QDİƏT-ə üzv dövlətlərin turizm üzrə ixtisaslaşmış təhsil müəssisələrinin birinci görüşü işə başlayıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, övələcə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

Tədbirdə Azərbaycan, Türkiyə, Rusiya, Albaniya, Bolqarıstan, Gürcüstan, Yunanıstan, Moldova, Rumıniya, Serbiya və Ukrayna daxil olmaqla təşkilatın 11 üzv ölkəsindən rəsmi dövlət nümayəndələri və turizm təhsili müəssisələrinin təmsilçiləri, eləcə də BMT-nin Ümumdünya Turizm Təşkilatının nümayəndələri iştirak ediblər.

Tədbirdə çıxış edən Dövlət Turizm Agentliyinin sədri Fuad Nağıyev QDİƏT çərçivəsində görüşün üzv dövlətlərin turizm təhsili verən ali təhsil müəssisələrinin bilik və təcrübə mübadiləsinin asanlaşdırılması baxımından fayda-

lı olacağını vurğulayıb. Turizm sektorunda iş yerlərinin ildən-ildən çoxalmasına diqqət çəkən Fuad Nağıyev Azərbaycan gənclərini karyera imkanlarını artırmaq üçün seçməyə tövsiyə etmişdir.

Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının (QDİƏT) Baş katibi Lazar Komanesku çıxışında görüşün təşkilat çərçivəsində turizm təhsili üzrə ilk belə hadisə olduğunu qeyd edərək, tədbirin təşkil edilməsi və Bakıda baş tutmasının Azərbaycanın QDİƏT-in məqsəd və vəzifələrinin həyata keçirilməsinə verdiyi töhfələrin növbəti sübutu olduğunu bildirdi.

Lazar Komanesku turizm sənayesinin sürətlə inkişaf et-

diyi bir dövrdə təhsilin bu sektorun gələcəyinin formalaşmasında mühüm rol oynadığını diqqətə çatdırıb.

O, tədbir zamanı müzakirə ediləcək mövzuların təşkilat üzv olan dövlətlər arasında əməkdaşlığın genişlənməsinə və sektordakı problemlərin həllinə tökan verəcəyinə əminliyini ifadə edib.

Azərbaycan Turizm və Menecment Universitetinin rektoru İlham Mədətov çıxışında hər il 100-ə yaxın tələbənin müxtəlif ölkələrdə turizm təcrübəsi keçdiyini qeyd edib.

Bildirib ki, universitet beynəlxalq mübadilə proqramlarında fəal iştirak edir. Görüş çərçivəsində "Hökumət, akademiya və sənayenin əlaqələndirilməsi: Turizm təhsilində ən yaxşı təcrübələr", "Kurikulum dizaynı: Sabahın ehtiyacları üçün turizm təhsilinin təkmilləşdirilməsi" mövzularında panel diskussiyalar, həmçinin "Turizm təhsilində keyfiyyət təminatı və akkreditasiyası" mövzusunda Dəyirmi masa keçiriləcək.

Tədbirin ikinci günündə təşkilat üzv ölkələr arasında turizm təhsili üzrə tərəfdaşlıq imkanlarının genişləndirilməsi mövzusunda Dəyirmi masanın təşkili nəzərdə tutulur.

MEDIA sosial şəbəkə istifadəçilərini məsuliyyətli olmağa səsleyib

Sosial şəbəkə seqmentində cəmiyyətdə tanınmış şəxslər barədə, xüsusən də onların şəxsi həyatına dair dəqiqləşdirilməmiş məlumatların yayılması ictimaiyyət tərəfindən narazılıqla qarşılanır və eyni zamanda birmənalı qəbul olunmur.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Azərbaycan Respublikasının Mediannın İnkişafı Agentliyinin (MEDIA) yaydığı açıqlamada bildirilib.

Qeyd olunub ki, sosial şəbəkə fəalları insanların şəxsi həyatına müdaxilə kimi qiymətləndirilə biləcək və ictimaiyyətə çətinləşdirəcək paylaşımlar etməməli, həmçinin davranışlarını təmsil etdikləri sosial şəbəkənin etik qaydalarına uyğun tənzimləməli, yalan, dezinformasiya xarakterli məlumatların yayılmasından çəkinməlidirlər.

Diqqətə çatdırılıb ki, ümumiyyətlə, son dövrlər peşəkar media subyektləri və

jurnalistlər sosial mediada yayılan bu qəbildən olan məlumatlara jurnalistika prinsipləri baxımından yanaşaraq peşəkar davranış nümayiş etdirməkdədirlər.

"Qeyri-dəqiq, mənbəyi bilinməyən və ictimai fikri çətinləşdirə biləcək dezinformasiyaların yayılmasının hüquqi məsuliyyət yaratdığı xatırladaraq sosial şəbəkə istifadəçilərinin məsuliyyətli olmağa səsleyirik", - deyə açıqlamada vurğulanıb.

Hava hücumundan müdafiə bölmələri ilə döyüş atışlı taktiki təlim keçirilib

Bu ilin hazırlıq planına uyğun olaraq, hava hücumundan müdafiə bölmələrində döyüş atışlı taktiki təlim keçirilib.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, praktiki atışlardan əvvəl şəxsi heyətə təhlükəsizlik qaydaları çatdırılıb, təlimin məqsədi və atışın şərtləri izah olunub.

Təlimdə heyətlər tərəfindən "İqla-S" daşına bilən zenit-raket qurğusunun döyüşə hazır vəziyyətə gətirilməsi, aşkarlanan şerti düşmənin hava hədəflərinin zərərsizləşdirilməsi üzrə tapşırıqlar müvəffəqiyyətlə yerinə yetirilib.

Azərbaycan Ordusunda bölmələrin döyüş hazırlığının və şəxsi heyətin fərdi peşəkarlığının daha da yüksəldilməsi məqsədilə keçirilən təlimlər davam edir.

OXUCULARIN VƏ MƏTBUATYAYIMI TƏŞKİLATLARININ NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə

2024-cü il üçün abunə yazılış davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatyayımı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Azərmətbuatyayımı" ASC	(012) 441-19-91, (050) 322-33-17
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

1 illik - 187,20 (yüz səksən yeddi manat iyirmi qəpik) manat

6 aylıq - 93,60 (doxsan üç manat altmış qəpik) manat

3 aylıq - 46,80 (qırx altı manat səksən qəpik) manat

1 aylıq - 15,60 (on beş manat altmış qəpik) manat

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz, redaksiyaya (Tel.: (012) 539-59-33) zəng vura bilərsiniz.

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar cəmiyyəti ASCO-nun struktur idarələrinə tələb olunan linoleum və onun aksesuarlarının satın alınması məqsədilə müsabiqə elan edir

Müsabiqədə iştirak etmək istəyən şəxslər www.asco.az sahifəsinə daxil olmaqla elanlar bölməsindən əlavə sənədləri və ətrafı məlumat əldə edə bilərlər. Müraciət üçün son müddət 2024-cü il aprelin 29-u saat 17:00-dəkdir.

Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildəki tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə edilməlidir).

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunan zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

Ünvan: Bakı şəhəri, Mikayıl Useynov 2

Əlaqə telefonu: (012) 404-37-00, daxili: 1263

Tender komissiyası

ABŞ tənəzzüldədir

Birləşmiş Ştatlarda gənclər arasında psixi problemlərin nisbəti fəlakətli dərəcədə artıb

ABŞ tənəzzülə uğrayıb. Amerikalıların yalnız 33 faizi ölkənin dünyadakı mövqeyindən razıdır. "Newsweek" nəşri yazır ki, analitiklər hökumətin uğursuzluqlarından, sənaye-təsis xarici siyasətindən və gənclər arasında psixi problemlərin fəlakətli miqyasından danışırlar. Bu cür əhvali-rühiyyəni başa düşmək çətin deyil: yaşlı və son dərəcə qeyri-populyar Donald Tramp və Co Bayden yenidən Ağ Evin sahibi postu uğrunda mübarizə aparırlar.

"Gallup" analitik və məsləhət şirkətinin yeni sorğusu göstərir ki, amerikalıların yalnız üçdə-biri ölkənin dünyadakı hazırkı mövqeyindən razılıq bildirir. 2000-ci ildə bu rəqəm 65 faiz idi. XXI əsrdə Amerika hökumətin çoxsaylı uğursuzluqları, getdikcə zəifləyən siyasət və gənclər arasında psixi problemlərin fəlakətli səviyyəsi də daxil olmaqla, hər yeni addımla daha da tənəzzülə doğru gedir.

Ümumi vektor vəziyyətin yaxşılaşdığını yox, pisləşdiyini göstərir. Qəbilsizlik dünyagörsü güclənir, sosial media insan sülhünü manipulyasiya etməkdə daha ağıllı olur və hökumətin uğursuzluqları ilə birlikdə siyasi sistemdəki qüsurların sayı da artır. Yaranmış vəziyyətdən çıxış yolları ilə bağlı resept sadə görünür. Məktəb təhsilini yüksəltməli, digər siyasi qruplardan olan insanlarla daha çox vaxt keçirməli, sosial mediadan istifadəni azaltmalı və tənzimləməli, siyasi partiyaların sayını artırmaq və bərabər təmsilçiliyi təmin etmək üçün siyasi struktura yenidən baxılmalı, söz

azadlığı məsələlərində səyləri ikiqat artırmalı, seçkilərin şəfəf və ədalətli keçirilməsinə çalışmalı və s. Ancaq praktikada bu məqsədlərə çatmaq qeyri-mümkün olub. XXI əsrdə ölkənin süqutu-nu dayandırmaq cəhdlərini çətinləşdirəcək iki böyük və üst-üstə düşən global tendensiya var. Birincisi, texnologiya daha da təkmilləşir, özü də yüksək sürətlə. Bunun isə çox böyük mənfi potensialı var: internet təhsilini demokratikləşdirir, yayımdakı yeniliklər mədəniyyəti dəyişdirir, özünü inqilab edir, yüksək keyfiyyətli tədqiqatlar tibbi inkişafı irəlilədir və innovativ texnologiyalar ilk növbədə qida və geyimin rəşadətli paylanmasına kömək edir.

Ancaq bunların mənfii tərəfi də var və bu, insanları narahat etməyə bilməz. Dəyərli texnologiyaları internetdən istifadə ilə bağlı vəziyyəti gərginləşdirir, səmərəsiz kibertəhlükəsizlik şəxsi məlumatların

təhlükəsizliyini və kompüterləşdirilmiş sistemlər üzərində nəzarəti sabotaaj edir, populyar təbliğat, məsələn TikTok, rəqib hökumətlərə amerikalıların şəxsi məlumatlarına nəzarət etmək imkanını verir, süni intellekt aşkar olmayan və tədqiq edilməmiş üsullarla bəşəriyyəti təhdid edir, sənaye innovasiyaları ətraf mühiti məhv edir və hərbi ixtiralar silahı münaqişələrlə mübarizə üsulunu kökündən dəyişdirir.

İkincisi, beynəlxalq münasibətlərin mənzərəsi də getdikcə müəssisədir. Amerikaya global hegemonluğa nail olmaq üçün tam 200 il, onu itirmək üçün isə cəmi 20 il lazım olub.

Mərkəzi Kəşfiyyat İdarəsinin keçmiş direktoru və ABŞ-nin keçmiş müdafiə naziri Robert Qeyts 2023-cü ilin sentyabrında yazdığı məqalədə qeyd edirdi ki, Amerika üçün geosiyasi təhdidlər çoxalır: "Birləşmiş Ştatlarda son dərəcə təhlükəli vəziyyətdədir. Ölkə onilliklərdən bəri, bəlkə də tarix boyu olmadığı qədər ciddi

Rizvan HİLALOĞLU,
"Azərbaycan"

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Yeni Azərbaycan Partiyasının Mərkəzi Aparatı Azərbaycan Respublikasının Koreya Respublikasında fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Ramin Həsənova

Bəxtiyar Sadıqov və Elçin Vəliyev akademik Yaqub Mahmudova həyat yoldaşı

Bakı Dövlət Universitetinin Tarix fakültəsi Qədim dünya və orta əsrlər tarixi kafedrasının əməkdaşları kafedranın müdiri, akademik Yaqub Mahmudova həyat yoldaşı

ALMAS SÜLEYMAN QIZI MAHMUDOVANIN vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

ALMAS SÜLEYMAN QIZI MAHMUDOVANIN vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

ALMAS SÜLEYMAN QIZI MAHMUDOVANIN vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar
SADIQOV

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman	
Baş redaktor müavinləri	- 538-86-86,	və informasiya şöbəsi	- 539-63-82, 432-37-68
	434-63-30, 539-72-39	Humanitar siyasət şöbəsi	- 538-56-60
Məsəl katib	- 539-43-23,	İctimai otaqlar şöbəsi	- 539-49-20, 538-31-11,
Məsəl katib müavinləri	- 539-44-91,	Fotolüstrasiya şöbəsi	- 538-84-73,
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	Kompüter mərkəzi	- 538-20-87,
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,	Mühasibatlıq	- 539-59-33

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə,
"Azərbaycan" nəşriyyatı,
IV mərtəbə

contact@azerbajian-news.az
az.reklam@mail.ru

www.azerbajian-news.az

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnməmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj 4250
Sifariş 893

Qiyməti 60 qəpik